

وزارت معارف
معینیت انکشاف نصاب تعلیمی، تربیهٔ
معلم و مرکز ساینس
ریاست عمومی انکشاف نصاب تعلیمی
و تألیف کتب درسی

کتاب معلم

رهنمای تدریس عربی

صنف ۹

سال چاپ: ۱۳۹۰ هـ ش.

رهنمای تدریس عربی صنف نهم

وزارت معارف
معینیت انکشاف نصاب تعلیمی، تربیهٔ
معلم و مرکز ساینس
ریاست عمومی انکشاف نصاب تعلیمی
و تألیف کتب درسی

کتاب معلم

رهنمای تدریس زبان عربی

صنف نهم

سال چاپ: ۱۳۹۰هـ. ش.

مؤلفان:

- حاجی محمد انیس «یونس»
- سخی جان «احمدزی»
- لیلی «سایر»
- دکتور شاه ولی «ادیب»

ایدیت علمی و مسلکی:

- دکتور عبدالصبور فخری
- محمدآصف کوچی

ایدیت زبانی:

- مدینه محبت یار
- مولف الحاج سید محمود پایمناری

کمیتۀ دینی، سیاسی و فرهنگی:

- داکتر عطاء الله واحدیار مشاور ارشد وزارت معارف و رئیس نشرات.
- حبیب الله راحل مشاور وزارت معارف در ریاست انکشاف نصاب تعلیمی

کمیتۀ نظارت:

- دکتور اسدالله محقق معین نصاب تعلیمی، تربیۀ معلم و مرکز ساینس.
- دکتور شیر علی ظریفی مسؤول پروژۀ انکشاف نصاب تعلیمی
- معاون سرمؤلف عبدالظاهر گلستانی رئیس عمومی انکشاف نصاب تعلیمی و تألیف کتب درسی

دیزاین: عنایت الله غفاری

بسم الله الرحمن الرحيم

سرود ملی

دا وطن افغانستان دی ‏ ‏ دا عزت د هر افغان دی
کور د سولې کور د تورې ‏ ‏ هر بچی یې قهرمان دی
دا وطن د ټولو کور دی ‏ ‏ د بلوڅو د ازبکو
د پښتون او هزاره وو ‏ ‏ د ترکمنو د تاجکو
ورسره عرب، ګوجر دي ‏ ‏ پامېریان، نورستانیان
براهوي دي، قزلباش دي ‏ ‏ هم ایماق، هم پشه یان
دا هیواد به تل ځلیږي ‏ ‏ لکه لمر پر شنه آسمان
په سینه کې د آسیا به ‏ ‏ لکه زړه وي جاویدان
نوم د حق مودی رهبر ‏ ‏ وایو الله اکبر وایو الله اکبر

بسم الله الرحمن الرحیم

پیام وزیر معارف،

استادان و معلمان محترم،

تعلیم و تربیه اساس توسعه و انکشاف هر کشور را تشکیل می‌دهد و نصاب تعلیمی یکی از عناصر بنیادی تعلیم و تربیه می‌باشد که مطابق انکشافات علمی و نیازمندی‌های جامعه وضع می‌گردد، واضح است که انکشافات علمی و ضرورت‌های جامعه همواره در حال تَطَوُر می‌باشد؛ بناءً لازم است نصاب تعلیمی نیز به صورت علمی و دقیق مطابق ایجابات عصر و زمان انکشاف نماید. البته نباید نصاب تعلیمی تابع تغییرات سیاسی، نظریات و تمایلات اشخاص گردد.

کتاب رهنمای معلم که امروز در دسترس شما قرار دارد بنابر همین مشخصات تهیه و ترتیب گردیده و با تکیه بر میتودهای جدید تدریس، فعالیت‌ها و مواد معلوماتی نیز در آن اضافه شده است که یقیناً برای فعال نگاه داشتن شاگردان در عملیهٔ تدریس مفید و مؤثر می‌باشد.

امیدوارم محتویات این کتاب که با استفاده از روش های آموزش فعال تألیف و تدوین شده است، مورد استفادهٔ شما استادان عزیز قرار گیرد. با استفاده از فرصت از اولیای محترم شاگردان تقاضا بعمل می‌آید تا در تعلیم و تربیهٔ با کیفیت دختران و پسران خود همکاری متداوم نمایند، تا به این وسیله اهداف و آروزهای نظام معارف بر آورده گردد و نتایج و دست آوردهای خوبی برای نسل جوان و کشور ما داشته باشد.

استادان و معلمان گرانقدر ما در تطبیق مؤثر نصاب تعلیمی رسالت و مسؤولیت بزرگ دارند.

وزارت معارف همواره تلاش می‌نماید تا نصاب تعلیمی معارف مطابق اساسات و ارزشهای دین مبین اسلام، نیازمندی های جامعه و منافع ملی و وطندوستی با معیار های جدید علمی ساینس و تکنالوژی انکشاف نماید.

به منظور نیل به این مأمول بزرگ ملی از تمام شخصیت های علمی، دانشمندان تعلیم و تربیهٔ کشور و اولیای محترم شاگردان تمنا دارم، تا با ارائهٔ نظریات و پیشنهادات رهنمودی و سودمند خویش مؤلفان ما را در بهبودبخشی بیشتر از پیش تألیف کتب درسی و رهنماهای معلمان یاری نمایند.

از همهٔ دانشمندانی که در تهیه و ترتیب این کتاب سهم گرفته اند، و نیز از مؤسسات محترم ملی و بین المللی و سایر کشور های دوست که در تهیه و ترتیب نصاب تعلیمی جدید، طبع و توزیع کتب درسی و رهنماهای معلمان زمینه سازی و یا همکاری های مادی یا معنوی نموده اند صمیمانه اظهار امتنان و قدردانی نموده تداوم همکاری های شان را آرزو می‌نمایم.

و من الله التوفیق

فاروق «وردک»

وزیر معارف جمهوری اسلامی افغانستان

فهرست

مقدمه

رهنمای معلم کتابی است که معلمان را در اجرای دقیق برنامه درسی در صنف رهنمایی میکند و ایشانرا با اهداف عمومی تعلیم و تربیت، روشهاي تدريس، شيوه هاي ارزيابي وبرنامۀ تدريس آشنا می‌سازد.

این رهنما در دو فصل تنظیم شده است. فصل اول در مورد اهداف تعلیم وتربیه، روشهای تدریس وشیوه های ارزیابی می‌باشد که معلمان عزیز را با مقاصد تعلیم و تربیه و رسالت شان به حیث آموزگاران آشنا می سازد، آنها یاد میگیرند که اهداف نظام آموزش و پرورش کشور عزیز ما افغانستان در ساحات مختلف اعتقادی و اخلاقی، علمی و آموزشی، فرهنگی و هنری، مدنی و اجتماعی و اقتصادی چه مقاصدی را دنبال میکند. موضوعات درسی مختلف، برای تحقیق این اهداف طراحی شده است و معلمان در صنوف مختلف باید تلاش کنندکه از طریق ارائۀ محتوا و روشهای جذاب تدریس زمینه تحقق این اهداف را فراهم کنند.

معلمان عزیز با اهمیت موضوعات درسی، اهداف کلی آموزش هر درس، محتوای برنامۀ (مضامین آموزشی)، نحوۀ ارتباط طولی موضوعات آموزشی در صنوف مختلف، روشهای تدریس و شیوۀ ارزیابی از معلومات و مهارتهای شاگردان و لوازم اجرایی برنامه درسی بیشتر آشنا میشوند. روشهای تدریسی که در هر رهنما معرفی شده است، متناسب با موضوع درسی است، برای مثال روشهای تدریس توصیه شده در درس سیرت یا فقه با آموزش زبان مادری فرق میکند. وجه اشتراک این روشها تأکید آنها بر فعال بودن شاگردان در جریان یادگیری تحت هدایت معلم است.

فصل دوم این رهنما به برنامه ریزی سالانه (پلان سالانه) برای مناطق سردسیر و گرمسیر، نحوۀ تدریس هر درس (پلان روزانه) و منابع و مآخذی که برای تألیف رهنما از آنها استفاده شده اختصاص یافته است. اعتقاد نویسنده گان این رهنما بر این بوده است که معلمان گاه بدلیل نداشتن وقت کافی ممکن است که فرصت تهیۀ پلان روزانه را نداشته باشند و یا اینکه هر کدام استنباط های خاصی از اهداف درس داشته باشند، در نتیجه روش تدریس آنها با یکدیگر فرق میکند. به منظور سهولت در کار معلمان پلان های تدریس به گونه ای نوشته شده است که نیاز آنها را در تدریس و اجرای برنامه به خوبی تأمین میکند. لازم به ذکر است که شیوۀ تدریس توصیه شده مانع از آن نیست که معلمان محترم نتوانند از روشهایی که خود در طی سالها تدریس، اثرات یادگیری آن را تجربه کرده اند، استفاده نکنند و آنها را کنار بگذارند. بدون شک بهترین روش تدریس، روشی است که در آن یادگیری درس انجام شود و شما معلمان محترم احساس رضایت را در چهره شاگردان ببینید.

قسمت دیگری از پلان روزانه به پاسخ های متن درسها، و سؤالات پایانی درس و یا فصل اختصاص داده شده است. به منظور توسعه دانش معلمان در هر پلان درسی معلومات اضافی برای آنها آورده شده است.

بدون شک این رهنماها خالی از اشکال نیست. معلمان ارجمند با ارسال نظرات خود به مرکز نصاب تعلیمی میتوانند به بهتر شدن این رهنماها کمک کنند.

در پایان موفقیت همه معلمان عزیز را در تربیت افراد صالح و با ایمان و مسؤول در برابر کشور عزیز ما افغانستان از خداوند متعال خواهانیم.

فصل اول

اهداف و روشهای تعلیم وتربیه

اهمیت تعلیم و تربیه رسالت معلمی:

برتری انسان بر حیوانات و حتی برهمۀ مخلوقات به سبب علم و تربیۀ نیک وی است، قرآن کریم در مورد فضیلت علـــم مـــی فرماید: ﴿قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُو الْأَلْبَابِ﴾ (الزمر: ۹). بگو آیا آنانی که می دانند و آنـــانی که نمی دانند برابر اند؟ تنها خردمندانند که پند پذیراند.

تعلیم عبارت از انتقال معلومات و تجارب بشری به شاگردان و تربیه ایجاد ذهنیت و روش خاص در آنها به واسطه اقناع و پنـــد مکرر است. فایدۀ تعلیم زمانی آشکار می گردد که در عمل پیاده شود، ذهنیت مطابق حقایق را ایجاد کند و بر روش مـــصلحت آمیز و مفید بانجامد.

انسان از محیط متأثر می شود و قابلیت پذیرش تربیۀ خوب و بد هر دورا دارا است، در حدیث شریف روایت است: «هر نـــو پیدا به فطرت سلیم تولد می شود، پدر و مادر (محیط) وی را یهودي، نصرانی و مجوسي می سازند.»

در قرآن کریم به اهمیت و فواید تربیت صراحتهای آمده، خداوند متعال می فرماید: ﴿فَذَكِّرْ إِنْ نَفَعَتِ الذِّكْرَى﴾ (الأعلی: ۹). (بار بار) یاد آوری کن، یقیناً که یاد آوری فایده می رساند. پس تعلیم و تربیه متناسب، مفید و هدف مند استعداد های بشر را در عرصه های مختلف علوم دینی، طبیعی و اجتماعی، رشد و توسعه می دهد، و ملت را قادر می سازد تا یک مشت، متراحم و متعاطف بر مشکلات سیاسي، اقتصادي و اجتماعي غالب آید و با عزت و وقار زیر پرچم استقلال با ملت های جهان زنده گی کند و قومی که اهمیت تعلیم و تربیه را نادیده بگیرد ناتوان می گردد و شعارهای مغایر با واقعیت های عینی جز عار و تمسخر دیگران، هیچ سودی برایش نمی رساند.

چون معلم مجری بخش اعظم پروسۀ تعلیم و تربیه است پس رسالت، گران و بس مقدسی دارد، زیرا یگانه راه دگر گـــونی مثبـــت، تعلـــیم و تربیه است، رسولان الهی که بهترین ابنای بشر اند، وظیفۀ ایشان فقط تعلیم و تربیۀ انسانها و رهنمایی به صراط المستقیم خدا بود.

از همین جهت معلم والای بشریت حضرت محمد صلی الله علیه وسلم وظیفۀ خود را در معلمی حصر نموده می فرماید. (إِنّمَـــا بُعِثتُ مُعلّماً) من فقط معلم مبعوث شده ام.

چون علوم بخش های متعددی دارد، فراگیري همۀ آنها که نیازهای جامعه بشری را مرفوع می سازد طبق اهمیت و مبرمیـــت از واجبات کفایي به حساب می روند، بناءً معلم و متعلم خیّر، از نگاه اسلام در کار دین مشغول اند، زیرا وجیبه دینـــی خـــود، در رفع نیازمندی های جامعه و قیام بر مصالح آنها را انجام می دهند، پس عمل ایشان صواب است و اگر اخـــلاص و طلـــب اجـــر خداوندی با آن یکجا شود هر دو شرط عمل صالح (صواب بودن و اخلاص) را دارا می شود، واز موفقیت دنیا وآخرت بهـــره مند می گردند.

اهداف عمومی تعلیم و تربیه در افغانستان:

اهداف عمومی تعلیم و تربیه در افغانستان با در نظر داشت جامعۀ افغانی و انکشاف همۀ جانبه علم و دانش در جهت آموزش و پرورش قرار ذیل اند:

الف: اهداف اعتقادی و اخلاقی

- **تقویۀ ایمان و باور به همه چیزهای مؤمن به.**
- **توسعۀ بینش اسلامی عاری از افراط و تفریط در پرتو قرآن و سنت.**
- **ایجاد روحیۀ خود شناسی به منظور خدا شناسی.**
- **تقویۀ روحیۀ اعتماد به نفس و التزام به سجایای اخلاقی.**
- **ایجاد روحیۀ نظم و دسپلین و رعایت ارزشهای قانونی.**
- **تقویۀ روحیۀ درک مسؤولیت در برابر ارزشهای تعلیمی، تربیتی، و اجتماعی.**

ب: اهداف علمی وآموزشی:

در نتیجۀ پروسه های آموزشی نصاب تعلیمی شاگردان اهداف علمی و آموزشی زیر را کسب می‌نمایند.

- **کسب و تقویۀ مهارتهای آموزشی از قبیل: شنیدن، سخن گفتن، خواندن، به کار بردن اعداد و حسن خط در زبان های رسمی و خارجی.**
- **آموختن مهارتهای آموزشی: انکشاف استعدادها برای ارزیابی خودی در مراحل آموزش و نتایج حاصله از آن.**
- **تقویۀ قابلیت تفکر، تعمق، مطالعه، تحقیق و ابتکار در زمینه های علمی، فرهنگی و فنی.**
- **آموزش علوم، فنون تکنالوژی معاصر مهارتهای فردی واجتماعی مورد نیاز.**
- **کسب مهارتها جهت حل معضلات و پرابلم های فردی واجتماعی.**

ج: اهداف فرهنگی و هنری:

– شناخت فرهنگ و هنر (صنایع دستی، سوزن دوزی خامکدوزی، بافت، مهندسی، رسامی، خطاطی، نقاشی و هنر های سالم جهانی و نیز پرورش و رهنمای ذوق و استعداد های هنری و زیبایی شناسی.

آگاهی از تاریخ، فرهنگ و تمدن ملی و اسلامی افغانستان و جهان.

- **حفظ اصالت و انکشاف فرهنگ، آداب و سنن پسندیدۀ جامعه افغانستان.**

- انکشاف مهارتهای هنری از طریق تمرین و فعالیت های انفرادی و جمعی.

د: اهداف مدنی واجتماعی:

تعقیب اهداف ذیل در انکشاف موقف شاگردان بحیث اعضای فامیل یک محل، منطقه و جامعهٔ ملی و بین المللی کمک خواهد کرد.

- تقویهٔ روحیهٔ حفاظت از نوامیس دینی و ملی، تحکیم روابط خانواده بر اساس تساوی حقوق و اخلاق اسلامی.
- تقویهٔ روحیهٔ برادری، تعاون، صلح، عدالت اجتماعی، همبستگی ملی و بین المللی.
- انکشاف حس خیر خواهی و ارتقای فضایل اخلاقی ضدیت با جنگ های نامشروع و مبارزه با مواد مخدر.
- تقویهٔ روحیهٔ احترام به قانون و رعایت آن، حمایت از حقوق همگانی بدون در نظر داشت قوم، جنس، سن، موقف اقتصادی، اجتماعی و وابستگی سیاسی و امثال اینها.
- ایجاد روحیهٔ مشارکت در فعالیتهای دینی، فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی.
- ایجاد روحیهٔ حل مسالمت آمیز اختلافات و برخوردها بطور صلح آمیز و سازنده.
- ایجاد روحیهٔ فرهنگ شکیبایی و تفاهم.
- تقویهٔ روحیهٔاستفاده از تجارب و دستاورد های علمی و تخنیکی جامعهٔ بین المللی.
- تقویهٔ روحیهٔ احترام به کرامت انسانی و اساسات حقوق بشر.
- رشد انکشاف روحیهٔ احترام به مقام انسانی زن و حمایت از حقوق آنان.
- تقویهٔ روحیهٔ رعایت بزرگان، همسایه گان شهروندان با موازین جامعهٔ مدنی.
- درک ضرورت انکشافی و اقتصادی جامعه و ارتباط آن با اقتصاد خانواده.
- درک ارزش و اهمیت کار و تقویهٔ روحیهٔ اشتغال در مشاغل مفید.
- ایجاد روحیهٔ صرفه جویی و قناعت، و پرهیز از اسراف و تجمل گرایی.
- شناخت منابع اقتصادی کشور و شیوه های مناسب استخراج و استفاده از آنها و پرورش روحیهٔ حراست از بیت المال.

اهداف عمومی دورهٔ متوسطه از صنف (۷ – ۹):

شاگردانیکه دورهٔ ابتدائیه را موفقانه سپری نمایند طبق خواهش شامل این دوره میشوند.

هدف کلی این دوره مسیرهای مختلف زنده گی مطابق با استعداد و علاقهٔ شاگردان و با در نظر داشت ضرورت ها و امکانات کشور می باشد، اهداف این دوره را قرار ذیل میتوان در نظرداشت:

۱ – تقویت دستاوردهای تعلیمی و تربیتی دوره های گذشته و آمادگی برای دورهٔ بعدی.

۲ – توسعهٔ معلومات و تعمق در مسایل دینی، اخلاقی و مبانی اعتقادی و آشنایی مزید به دانش اسلامی.

۳ – انکشاف روحیهٔ خود شناسی به منظور معرفت بیشتر به خداوند جل جلاله.

۴ – تشخیص استعدادهای شاگردان دررشته های مختلف درسی.

۵ – گسترش معلومات و انکشاف حس کنجکاوی شاگردان در بارهٔ محیط زیست، قوانین طبیعت،علوم و تجارب پیشرفتهٔ بشری که با مفاهیم، وسایل و اساسات ساینس استوار باشد.

٦ – انکشاف متوازن آموزش زبانهای رسمی کشور، تقویهٔ زبانها مادری و زبانهای خارجی و انکشاف سویهٔ علمی شاگردان در افادهٔ مرامها به صورت تحریری و شفاهی.

۷ – انکشاف روحیهٔ اخوت، تعاون، صلح و همبستگی ملی، ضدیت با جنگ های نا مشروع، قتل، خشونت، شکنجه، هراس افگنی و مبارزه با مواد مخدر و نفی انواع تبعیض و تعصب و سمت دهی شاگردان در راستای رقابت های سالم در کار های شایسته.

۸ – رشد مهارتهای تصمیم گیری شاگردان برای انتخاب شغل مطابق با ذوق، علاقه و استعدادهای آنها.

۹ – پرورش روحیهٔ مسؤولیت پذیری و انکشاف معلومات شاگردان در فعالیتهای دینی، فرهنگی و اجتماعی.

۱۰ – پرورش علاقهٔ شاگردان به کار وسعی در جهت فراهم ساختن زمینه های علمی آن.

۱۱ – انکشاف مهارتهای سنجش خودی در مراحل آموزشی.

۱۲ – مواظبت از صحت جسمی خویش.

معرفی برنامۀ درسی صنف

ارزش آموزش زبان عربی وعلوم دینی در دورۀ متوسطه

وزارت معارف وظیفۀ خویش می داند تا فرزندان این کشور را چنان پرورش دهد که به حیث انسانهای متدین، آگاه و متمدن عرض وجود نمایند. این کار ایجاب می نماید که دانش آموزان عزیز ما در جریان دوره های آموزشی خود، در کنار دانش های علوم دینی وزبان عربی، با علوم اجتماعی، ریاضیات و ساینس نیز آشنا شوند.

دانستن علوم دینی وزبان عربی از یک سو دانش آموزان را با میراث فرهنگی اسلامی، علمی، ادبی و سیاسی ودیگر مفاخر تاریخی کشور شان آشنا می‌سازد و به آنها هویت دینی می‌بخشد، و از دیگر سو ذهن شاگردان جست وجوگر را به تجزیه و تحلیل پیرامون ارزشهای اسلامی پیوند می دهد. کما آن که به آن ها می فهماند که زبان های ملی ما در بسیاری موارد از جمله در عرصۀ واژه سازی و وضع اصطلاحات به زبان عربی نیاز شدید دارد.

در جهان امروز بر هر انسانی لازم است که در کنار کسب دانش عمیق وسازنده پیرامون نظریات، معتقدات، مذاهب، فرهنگ وزبان های موجود در کشورش با نظریات، معتقدات و مشخصات دینی و سیاسی مناطق و کشور های مختلف جهان نیز آشنایی داشته باشد، تا بتواند در فضای صلح و همزیستی و در پرتو اصول و اساسات اسلامی زنده گی خود را بسر برد. تنها آشنایی با فرهنگ اسلامی ودانستن زبان عربی می تواند ضروریات وخواست های فوق را بر آورده سازد. از لازمۀ دانستن زبان عربی آن است که دانش آموز با سیرت پیامبر، تاریخ انتشار اسلام، فرهنگ اسلامی و دیگر شاخه های دانش های دینی آشنایی پیدا کند.

دانستن زبان عربی برای دانش آموزان ما این فرصت را مهیا می گرداند که زبان های ملی خود را به طور دقیق بفهمند؛ زیرا که خیلیها از واژگان مستعمل در زبان های ملی ما بر گرفته از زبان عربی می باشند. این علاوه بر آن که شمار زیادی از علوم ادبی ودینی از جمله اصطلاحات صرف ونحو، وعلوم بلاغت، عروض وقافیه، اصول فقه وامثال آنها به طور مستقیم از زبان عربی بر گرفته شده اند.

جامعه ما بر اساس پیوند های یاد شده با زبان عربی نیاز دارد که جوانان وکودکان خود را با زبان عربی بیشتر آشنا گرداند. این امر الزام می دارد که کودکان ونو جوانان قادر شوند که در زندگی روز مره خود به زبان عربی تعبیر نمایند. به همین منظور در تدوین کتب زبان عربی وروش های تدریس آن از میتود هایی استفاده صورت گرفته که اهداف بالا را تحقق بخشد.

اهداف آموزش زبان عربی:

از اهداف فراگیری زبان عربی آن است که دانش آموزان ما با متون دینی آشنایی پیدا کنند؛ زیرا که اکثر مطلق منابع دینی مخصوصا متون مقدس دین مانند قرآن کریم واحادیث پیامبر ــ صلی الله علیه وسلم ــ به زبان عربی می باشند. شاگردان ما زمانی می توانند که اسلام وفرهنگ اسلامی را درست فهم نمایند که قادر به استفاده مستقیم ازمنابع دینی مان باشند. استفاده مستقیم از منابع دینی جز با دانستن زبان عربی امکان پذیر نیست. این،گذشته از آن که کشور ما با کشور های عربی روابط تاریخی، اعتقادی، دینی وتجارتی جدایی ناپذیر دارد، وما به نگهداری و استحکام این روابط نیازمند هستیم.

روشهای تدریس در آموزش زبان عربی:

روشهای تدریس نصاب تعلیمی زبان عربی، مانند سایر رشته ها متنوع بوده ولی مضمون زبان عربی استراتیژی های بخصوصی را دارد که با محتوای موضوعات، وبا شرایط افغانستان وسطح علمی شاگردان آن متناسب می باشد.

این استراتیژی ها بر این اصل استوار است که تعلیم بر محور شاگرد می‌چرخد و معلم تنها کار تعلیم را تسهیل می‌کند. تعلیم صحیح نیازمند استراتیژی های گوناگونی است که باید با محتوای مضمون متناسب باشد. مهمترین این استراتیژی ها عبارتند از:

۱- جستجو و حل مسأله

حل مسأله یک استراتیژی است که سؤالات اساسی ای را مطرح می‌کند و شاگردان باید جواب دهند و حل آنها را بیابند. شاگردان این کار را باید از طریق تفحص معلومات و حقایق در مراحل زیر انجام دهند.

تعیین مسأله، انتخاب نمونه، فرضیه سازی، گرداوری بیان، راه حل های ذهنی یا طرح حل مساله، جمع آوری بیانات و تحلیل نتیجه گیری از بیانات، اظهار نظر با دقت بیشتر.

معلم می‌تواند از این استراتیژی در خلال ارائهٔ مسایل (دینی، اجتماعی , اقتصادی و محیطی) استفاده کند و شاگردان را به چند گروپ تقسیم نماید تا در بارهٔ راه حل های ممکن بحث کنند، معلم باید شاگردان را کمک کند و منابع لازم را در اختیار آنها قرار دهد، عملیات تعلیم و تربیه را تنظیم نماید، آنها را تشویق نماید تا از مهارتهای خود در بحث و جستجو استفاده کنند.

۲ – تحلیل متن

از این استراتیژی در تدریس مضمون زبان عربی، تفسیر، حدیث، فقه، سیرت، میراث و اخلاق استفاده می شود، این استراتیژی شامل مراحل زیر است:

معلم در ابتدا متن را یک یا دو بار به طور نمونه یی می خواند وبعدا آن را فقره به فقره بالای شاگردان تکرار می نماید تا از درست خواندن آنها مطمین گردد.

به شاگردان یک فرصت کوتاه می‌دهد تا متن را بخوانند و روی سؤالاتی که مطرح می‌شود فکر کنند.

معلم در جریانی که شاگردان متن را خاموشانه می خوانند کلمات مشکل آن را روی تخته می نویسد وبعد در یک فضای مناقشوی جملات ومفاهیم متن را توضیح می دهد.

معلم و شاگردان در مباحثهٔ گروپی روی جوابها ومطالب متن وارتباط دادن آن با مسائل زندگی کار می کنند.

۳ – فراگیری فعالیت

در این نوع آموزش معلم شرایط آموزشی مناسبی را فراهم می‌سازد که شاگردان فعالیت های مناسبی را به دقت انجام دهند.

معلم هنگام فعالیت شاگردان باید موارد ذیل را مراعات نماید. تفاوتهای فردی میان شاگردان، فعالیت های مناسب و هدفمند، و تمرکز به مهارتهای عالی فکری.

به مثال ذیل توجه فرمایید:

- حج رکن پنجم اسلام است. چند فرض دارد؟ اماکنی را که در آن این فرایض انجام می‌یابد نام بگیرید.

۴ – استراتیژی تدریس مستقیم

زمانی از این روش استفاده می‌شود که معلم بخواهد مطالب را با استفاده از روش بیان و گفتگو ارایه کند. در این روش نقش اساسی را معلم ایفا می‌کند.

این روش برای تدریس موضوعات سیرت النبیﷺ (مانند غزوهٔ بدر) مناسب است.

معلم می‌تواند از این روش برای تدریس مفاهیم و رسیدن به تعمیم استفاده کند.

۵ – استراتیژی کار گروهی

در این روش شاگردان به چند گروه چهار تا شش نفری تقسیم می‌شوند، این روش شاگردان را به آموزش فعال از طریق گوش دادن صحیح و مهارتهای بحث و گفتگو تشویق می‌کند، در این روش شاگردان هر گروه برای رسیدن به اهداف مشترک با یکدیگر کار می‌کنند. معلم می‌تواند از برخی وسایل برای کمک به شاگردان استفاده کند. از روش کار گروهی میتوان در انجام تحقیقات ساده، ترسیم نقشه اجرای یک نمایشنامه و غیره استفاده کرد.

٦ – روش بازی نقش

این روش از روشهای مهم آموزش فعال به شمار می‌رود در این روش از شاگردان خواسته می‌شود که نقش های معینی را که در زنده گی واقعی وجود دارد بازی کنند معلم باید به هر یک از شاگردان بگوید که چه نقشی را ایفا کنند.

معلم با همکاری شاگردان موضوع را مشخص می‌کند وافراد را برای ایفای نقش های معینی انتخاب می‌کند.

مثلاً معلم می‌خواهد که خرید وفروش را به واسطۀ شاگردان تمثیل کند. در این صورت یکی از شاگردان را برای نقش بایع، دیگری را برای نقش مشتری و سومی را برای نقش بیع مزایده (بازار تیزی) تعیین می‌کند و تمثیل را انجام می‌دهد.

۷ – روش تمرین

تمرین یکی از فنونی است که از قدیم در امر آموختن به کار رفته است. امروز که هدف های تربیتی در حیطه های دانشی ذهنی و مهارتی تنظیم می‌شود، مسؤولیت معلم در دادن تمرین های مناسب به متعلم بیشتر می‌شود. تمرین انواع مختلفی دارد؛ مانند: تمرین تکراری، تمرین استنباطی، تمرین های چند جوابه، خانه خالی معلوماتی از تمرینهای عملی می‌توان برای کسب مهارت در خواندن نقشه های تاریخی و جغرافیایی، و غیره استفاده کرد.

۸ – روش توضیحی

روش توضیحی عبارت است از انتقال مستقیم اطلاعات به متعلمین با استفاده از مطالب چاپی، تشریح درس و سایر رسانه ها، در این روش معلم مفاهیم و موضوعات درسی را برای شاگردان عرضه می‌کند، از جمله محاسن روش توضیحی این است که میتوان مجموعۀ کامل از حقایق، اصول و مفاهیم را به شیوۀ منسجم به متعلمین آموخت، از محدودیت های این روش آن است که شاگرد مطالب حاضروآماده را دریافت می‌کند ودرکشف حقایق فعال نمی باشد. این روش در صورتی که با سایر روشها بکار برده شود موثر خواهد بود. در آموزش بسیاری از مفاهیم علمی می‌توان از روش توضیحی استفاده کرد.

۹ – روش مباحثۀ گروپی

روش مباحثه یکی از کهن ترین روشهایی است که در طول تاریخ تعلیم و تربیه به کار رفته است. در روش مباحثۀ گروپی، معلم ابتدا شاگردان را به چند گروپ تقسیم می‌کند برای هر گروپ موضوع را مشخص می‌کند و از شاگردان می‌خواهد تا در بارۀ آن بحث کنند در پایان یک نفر از اعضای گروپ نتیجه را به اطلاع سایر شاگردان می رساند.

بحث گروپی روشی است که به افراد فرصت می‌دهد تا نظریات، عقاید و تجارب خود را با دیگران در میان بگذارند اگر معلم در بحث گروپی نظارت نکند ممکن است که وقت گروپ ها صرف صحبت های بی فایده شود. از این روش می‌توان در آموزش موضوعات اجتماعی، قضاوت در مورد عملکرد قهرمانان تاریخی و یا مسایل مربوط راویان مشهور حدیث، پیرامون تقویت محاوره و گفتگو استفاده کرد.

۱۰ – روش واحد کار (پروژه یی)

روش واحد کار مستلزم بررسی، جمع آوری اطلاعات و یافتن راه حل، مطالعه و انجام کار عملی است. این روش معمولاً در خارج از مکتب صورت می‌گیرد در این روش معلم موضوعی را با توجه به علایق شاگردان انتخاب می کند و از آنها می‌خواهد که در مورد آن به جمع آوری اطلاعات و یا انجام یک فعالیت بپردازند؛ بطور مثال جمع آوری سنگ ها برای عملیهٔ رجم جمرات درتدریس فقه، تهیهٔ عکس از مناظر به کمک دوربین، مطالعه بنای تاریخی، تهیهٔ نقشه غزوهٔ از غزوات رسول الله علیه الصلاة و السلام و مطالعه در بارهٔ یک موضوع دینی، اجتماعی وغیره.

۱۱ – سیر علمی

سیر علمی یک فعالیت تجربی خارج از مکتب است و بیرون از صنف صورت می‌گیرد. مثلاً باز دید از مساجد و اماکن تاریخی و اسلامی مانند مکه مکرمه، مدینه منوره و بیت المقدس و یا کتابخانه و موزیم آثاراسلامی و غیره.

۱۲ – روش پرسش و پاسخ

روش سؤال و جواب فنی است که میتوان از آن در تدریس کلیه دروس استفاده کرد.

به خصوص در زمانی که معلم می‌خواهد توجه شاگردان را به تفکر در بارهٔ یک مفهوم جدید جلب کند، از این روش استفاده می‌کند.

این فن ممکن است که برای مرور مطالبی که قبلاً تدریس شده است برای ارزیابی از میزان آموخته های شاگردان مورد استفاده قرار گیرد.

انواع سؤالهایی که معلم می‌تواند آنرا مطرح کرد، میتوان آنها را قرار شرح زیر خلاصه کرد:

۱ – سؤالات یاد آوری.

مثال: فرق میان جمله کامل وجمله ناقص چیست؟

۲ – سؤالات مقایسه ای:

مثال: زندگی در یک روستا با زندگی در یک شهر چه تفاوت دارد؟

۳ – علت و معلول:

مثال: چرا باشندگان روستاها وشهرهای عقب مانده بیشتر شکار بیماری می شوند؟

۴ – سؤالات توضیحی:

مثال: زکات را تعریف نمایید و مستحقین زکات کی ها اند؟

۵– سؤال برای خلاصه کردن.

مثال: سخنرانی وزیر معارف را در یک دقیقه خلاصه نمایید.

٦ – سؤال برای ذکر مثال:

مثال: کلمات زبان عربی سه قسم است، دو قسم آن را بیان نمایید؟

۷ – تجزیه و تحلیل:

در وحدت ویک پارچگی چه فوائدی نهفته است ودر اختلاف چه بدبختی هایی متوجه جامعهٔ انسانی می گردد؟

۸– سؤال برای طبقه بندی:

مثال: طهارت مکان از جملهٔ کدام فرایض نماز به شمار می‌رود؟

۹– سؤال برای نتیجه گیری:

مثال: اگر ما، در محیط زیست خویش از نهال شانی غفلت ورزیم چه مصایب را به بار می‌آورد؟

روشهای ارزیابی از معلومات شاگردان

ارزیابی وسیلهٔ تشخیص میزان رسیدن به اهداف آموزشی است. ارزیابی تصویر روشنی از موفقیت روشها وفعالیتهای آموزشی به معلم میدهد. برای ارزیابی علوم دینی از روشهای مشابه با مضامین دیگر استفاده می‌شود.

از آنجاییکه ارزیابی یکی از مهمترین برنامه های تربیتی است، آموزش یک درس مستلزم آن است که از جمود (تلقین و حفظ معلومات) خارج شود و به فراگیری زنده (بحث و تحلیل، تفسیر، حل مسایل) تبدیل شود. برخی از مهمترین استراتیژیهای ارزیابی به شرح زیراست:

روش استفاده ازقلم وکاغذ

این روش که ازآن درقلم وکاغذ استفاده میشود یکی ازمهمترین استرتیژی هایی است که قدرت شاگردان را در کار های مشخصی اندازه گیری می‌کند در این روش شاگردان به سؤالهای که به آنها داده می‌شود به صورت کتبی جواب می‌دهند. از این روش معمولاً در امتحانات چهارونیم ماهه و یا سالانه استفاده می‌شود. تا میزان فراگیری شاگردان برای دوره مشخصی ارزیابی گردد باید یاد آوری کرد که این نوع امتحان به حوزهٔ شناختی و دانشی منحصر میماند.

روش ملاحظه (مشاهده):

در این روش معلم یا ملاحظه کننده، تمامی حواس خود را متوجه شاگرد می‌کند تا او را در جای معین مراقبت نماید. هدف از مراقبت این است که معلوماتی در بارهٔ شاگرد به دست آورده شود تا از آنها برای ارزیابی مهارتها، سلوک و اخلاقیاتش استفاده شود، هنگام ملاحظه از وسایل مختلفی استفاده می‌شود؛ بطور مثال اندازه گیری گاهی عددی است و گاهی غیر عددی، بعد از آنکه معلم این اطلاعات را جمع آوری کرد باید آنها را به صورت کمی تحلیل کند تا نقاط قوت و ضعف شاگردان کشف شود در روش مشاهده از انواع چوکات های ارزیابی استفاده می‌شود.

چوکات های ارزیابی انواع مختلف دارد. برای مثال چوکات سنجش مهارت شاگردان در حل مسایل، چوکات سنجش عملکرد شاگردان چوکات سنجش مهارتهای ارتباطی. معلم به حیث مربی می‌تواند خود شخصاً در تهیه چوکات توجه کرده و بصفت مشاهد رفتار و عملکرد شاگردان اقدام کند.

به نمونه ای از چوکات ها که برای اندازه گیری مهارت شاگردان در حل مسایل به کار میرود، توجه نمایید:

چوکات ارزیابی مبتنی بر عملکرد

شماره	معیار	ضعیف (۱)	متوسط (۲)	خوب (۳)	عالی (۴)
۱	روش				
۲	مشخص کـــردن مـــسأله و تحلیل آن				
۳	ارایه				
۴	جمـــع بنـــدی مطالـــب و تحلیل آنها				
۵	تصمیم گیری				

در این روش شاگرد باید آنچـــه را کـــه در جریـــان زنـــده گـــی واقعـــی آموختـــه اســـت، توضـــیح دهـــد، یـــا فعـــالیتی انجام دهد که مهارتهـــایش را نـــشان دهـــد. در ایـــن روش بـــه معیارهـــایی ماننـــد توضـــیحات شـــاگرد، انجـــام نقـــش یا رول، همکاری در گروپ، انجام کار فردی و سایر فعالیت ها توجه میشود.

نمونهٔ چوکات اندازه گیری برای عملکرد شاگردان در دروس زبان عربی

شماره	معیارها	متوسط	خوب	عالی
۱	با دوستانش با زبان فصیح و صحیح ارتباط برقرار میکند			
۲	از اصـــطلاحات و مفـــاهیم و محتـــوای مـــضامین زبـــان عربـــی استفاده می‌کند			
۳	به طرف همه شاگردان نگاه میکند			
۴	از شخصیت قوی و با نشاط برخوردار است			
۵	به سؤالات شاگردان با جرأت و اطمینان جواب میدهد			
٦	مفاهیم و اصطلاحات را تعریف میکند			
۷	عناصر مهم محتوا را تعیین میکند			
۸	ازکتب عربی مربوط به درس استفاده میکند			
۹	از مواد آموزشی متنوع به روش درست استفاده میکند			
۱۰	وظیفهٔ محولهٔ خود را در وقت معین انجام میدهد			

۳- چوکات ارزیابی مهارت های ارتباطی

این روش برای اندازه گیری کسب مهارتهای ارتباط با دیگران به کار گرفته میشود. نصاب مضامین دینی و زبان عربی بر انکشاف مهارتهای ارتباطی استوار است. در این استراتیژی معلومات از جریان فعالیت های ارتباطی شاگرد، نحوهٔ تفکر و روش او در حل مسایل، جمع آوری میشود.

به مثال ذیل توجه کنید:

نمونه چوکات اندازه گیری مهارتهای ارتباطی

شماره	مهارتهای ارتباط	بلی	نخیر
۱	افکار ابتکاری را برای دیگران طرح میکند		
۲	وقتی که مطلب برایش روشن شود رأی دیگران را میپذیرد و از نظر خود دست بر میدارد		
۳	به اندیشه های دیگران ارج میگذارد		
۴	در کاری که به او سپرده شده، احساس مسؤولیت میکند		
۵	با دیگران همکاری میکند		

توجه: بخشی از نمرهٔ صنفی شاگردان از طریق ملاحظه معلم از عملکرد شاگردان در صنف مشخص میشود. و بقیهٔ آن به تصمیم ادارهٔ ارزیابی در وزارت معارف بستگی دارد.

لوازم اجرایی برنامهٔ درسی علوم دینی و زبان عربی

۱- وسایل کمک آموزشی مورد نیاز

تخته، تباشیر، مارکر، کتاب رهنمای معلم، کتاب های مربوط به زبان عربی، کامپیوتر و انترنت در صورت دسترسی، تصاویر و فلم های مستند زبان عربی.

۲- انتظار از معلمین علوم دینی

الف: توانایی های عمومی

داشتن لیسانس درعلوم شرعی و زبان عربی یا اقلاً فوق بکلوریا، آشنایی با مضمونیکه درس می‌دهد، آشنایی با مشخصات سنی و ذهنی شاگردان، آشنایی با روش های تدریس و شیوه های ارزیابی از دانسته های شاگردان علاقمند به شغل معلمی، داشتن صلاحیت اخلاقی

ب: توانایی‌های اختصاصی

آشنایی با برنامه درسی و شیوه های تدریس دروس مختلف علوم دینی

- توانایی در طراحی پلان یادگیری برای دروس مختلف
- توانایی اداره صنف های درسی
- توانایی استفاده از وسایل کمک آموزشی

۳- انتظار از مکتب

- فراهم کردن شرایط برای اجرای برنامه (تهیه کتب، رهنمای معلم و لوازم آموزشی)
- برقراری ارتباط منظم با والدین
- توجه به مصوبات وزارت معارف در اجرای برنامهٔ زمانی
- نظارت بر عملکرد معلمان در صنف و رهنمایی معلمان
- ایجاد کتابخانه در مکاتب
- تهیه کتاب های مورد نیاز معلمان با همکاری خانواده ها

۴- انتظار از خانواده

- برقراری ارتباط با معلمین اطفال خود در مورد وضعیت تعلیمی شان
- با خبر بودن از پیشرفت درسی اطفال شان
- همکاری با ادارهٔ مکتب

فصل دوم

رهنمای تدریس

در فصل اول این رهنما شما معلمان گرامی با کلیات برنامهٔ درسی، روش های تدریس و شیوهٔ ارزیابی این برنامه آشنا شدید، در این فصل با پلان سالانه و روش تدریس هر درس آشنا خواهید شد.

پلان سالانهٔ تدریس:

پلان سالانهٔ تدریس به شما نشان می‌دهد که محتوای یک کتاب درسی را در طول یک سال تعلیمی چگونه تقسیم بندی کنید. در کشور ما شروع سال تعلیمی برای ولایات سردسیر و گرمسیر فرق می‌کند. در ولایات گرمسیر سال تعلیمی از اول خزان شروع می‌شود و دو هفته ماه جدی به امتحان اختصاص داده شده ودر هفتهٔ آخر شاگردان به رخصتی می‌روند. در پایان ماه بهار یعنی جوزا، دو هفته اول به امتحان اختصاص داده شده و شاگردان به رخصتی می‌روند.

اما در ولایات سردسیر سال تعلیمی از (پانزدهٔ حوت) آغاز می‌شود. امتحانات پایان نیمهٔ سال تعلیمی در دو هفتهٔ آخر ماه سرطان آغاز شده، شاگردان در دوهفته اول ماه اسد پس از امتحانات به رخصتی می‌روند. امتحانات پایان سال در دوهفته اول ماه قوس شروع می‌شود. و پس از آن شاگردان به رخصتی آخر سال می‌روند. طول سال تعلیمی در مجموع ۲۸ هفتهٔ است. برای تنظیم پلان سالانه تعداد صفحات کتاب درسی را بر عدد ۲۸ تقسیم می‌کنیم. عدد بدست آمده نشان می‌دهد که شما معلم عزیز در هر هفته چند صفحهٔ کتاب درسی را باید تدریس کنید.

پلان سالانهٔ مخصوص ولایات سردسیر

فصل	ماه	هفتهٔ اول	هفتهٔ دوم	هفتهٔ سوم	هفتهٔ چهارم
بهار	حمل				
	ثور				
	جوزا				
تابستان	سرطان			امتحانات	امتحانات
	اسد	رخصتی	رخصتی		
	سنبله				
خزان	میزان				
	عقرب				
	قوس	امتحانات	امتحانات	رخصتی	رخصتی

پلان سالانه مخصوص ولایات گرمسیر

فصل	ماه	هفتهٔ اول	هفتهٔ دوم	هفتهٔ سوم	هفتهٔ چهارم
خزان	میزان				
	عقرب				
	قوس				
زمستان	جدی	امتحانات	امتحانات	رخصتی	رخصتی
	دلو				
	حوت				
بهار	حمل				
	ثور				
	جوزا	امتحانات	امتحانات	رخصتی	رخصتی

صفات معلم خوب

۱. معلم باید داری تقوا، دیانت و اخلاق حمیده باشد.
۲. معلم باید ازخلوص نیت برخوردار باشد.
۳. معلم باید فروتن ومتواضع باشد.
۴. معلم باید دارای عزم و ارادهٔ قوی باشد.
۵. معلم باید اعتماد به نفس داشته باشد.
٦. معلم باید دارای صلاحیت های علمی بوده وبر مضمونی که تدریس می نماید کاملا مسلط باشد.
۷. معلم باید درمیان شاگردان خود فضای صمیمیت را ایجاد نماید.
۸. معلم باید شکیبایی داشته و مشکلات را تحمل نماید.
۹. معلم باید به شاگردان دلسوز و مهربان باشد.
۱۰. معلم باید در مورد مشخصات شاگردان اطلاع داشته باشد.
۱۱. معلم باید به مسایلی که نمی داند اعتراف نماید.
۱۲. معلم باید نظافت و پاکیزه گی را رعایت نماید.
۱۳. معلم باید وجایب و مسؤولیت های دینی و ملی خود را بجا آورده وبرای شاگردان خود الگو ونمونه باشد.
۱۴. معلم باید به نظریات و آراء شاگردان گوش داده با دیدگاه های ایشان بردبارانه برخورد نماید.
۱۵. معلم باید باشاگردان روابط نیک و حسنه داشته باشد.
۱٦. معلم باید دارای زبان بلیغ و فصیح باشد.
۱۷. معلم باید درس را با دعاء آغاز وخاتمه بخشد.

درس اول بخش اول

عنوان: اللغة العربية

صفحه: ۱ - ۳

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان باید:

- متن درس را درست خوانده بتوانند.
- اهمیت زبان عربی را دانسته ومعنای کلمه های جدید را بدانند.
- صفت، موصوف، فعل های ماضی و ضمایر را بشناسند.

معلومات اضافی:

صفت

صفت که آنرا نعت نیز می‌گویند کلمه ای است که چگونه‌گی موصوف خود را بیان می‌کند، مانند (جاءَ رَجُلٌ عالمٌ) که کلمه «عالم» چگونه‌گی موصوف خود «رجل» را بیان می‌کند.

صفت در چهار مورد با موصوف خود مطابقت می‌کند:

۱. از نظر اعراب، مانند: جاء رجلٌ عالمٌ، رأیتُ رجلاً عالماً، مررتُ برجلٍ عالمٍ.
۲. از نظر مذکر و مؤنث بودن، مانند: جاء رجلٌ عالمٌ، جاءت امرأةٌ عالمةٌ.
۳. از نظر مفرد، مثنی و جمع بودن، مانند: جاء رجل عالمٌ،جاء رجلانِ عالمانِ، جاء رجالٌ عالمون.
۴. از نظر معرفه و نکره بودن، جاء الرجل العَالمُ.

معنای کلمات:

التحقتَ: (شامل شدی) هامةٌ: (مهم وضروری)

روش تدریس: سؤال وجواب، انفرادی وگروپی.

مواد ممد درسی: کتاب درسی، تخته وتباشیر.

جریان درس:

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	- مقدمه: معلم محترم بعد از ادای سلام، احوال پرسی ومبارک گفتن سال نو تعلیمی و صنف جدید خود را مختصراً به شاگردان معرفی می‌نماید ودرمورد کتاب صنف نهم زبان عربی به شکل مختصر معلومات می‌دهد. معلم محترم جهت دریافت عنوان درس از شاگردان سوال های انگیزه‌یی می‌کند. مثلاً: - کی می‌تواند از حروف (ال – ل – غ – ة - ال – ع – ر – ب – یّ –ة) جمله بسازد؟ - کی می‌تواند بگوید که (زبان) را به عربی چه می‌گویند؟	شاگردان سلام میدهند و احترام میکنند.

۲۵ دقیقه	– معلم محترم بعد از دریافت جواب عنوان درس اول را که (اللغــة العربیّــة) است به خط برجسته روی تخته می‌نویسد. شاگردان را متوجه کتاب های شان ساخته ودرس اول را به نام خداوند (ج) آغاز می‌نماید، نخست متن درس را بــه آواز بلند برای آنها می‌خواند، سپس به آنها هدایت می‌دهد تا یک مرتبــه مــتن درس را خاموشانه خوانده وکلمه های را که معنای آنرا نمی فهمند درکتابچــه های شان یاد داشت کنند. بعد ازآن از چند شاگرد می‌خواهد تا به نوبت پیش روی صنف آمده ومتن درس را به آواز بلند بخوانند. ودر اخیر یک بار دیگر متن درس را برای آنها خوانده ومعنا نماید و کلمه های را که شاگردان یادداشت نموده اند نیز معنا کند. – معلم محترم شاگردان را به گروپ های مساوی تقسیم می‌نماید وبه آنهــا وظیفه می‌دهد تا تمرین اول درس را به شکل سؤال وجواب حل نمایند طوریکه یک گروپ سؤال هارا می‌خوانند وگروپ دیگر با استفاده از متن درس جواب می‌دهند طور مثال: – متی التحق حسن بالمدرسة ؟ – التحق حسن بالمدرسة قبل ثلاثة أعوامٍ . – معلم محترم تمرین دوم درس را برای شاگردان خوانده ومعنا می‌کند ســپس آنرا به قسم محاوره بالای آنها به صورت عملی اجرا می‌نماید.	چند شاگرد می‌خواند دیگــران به دقت گوش میدهند سطر به سطر می‌بینند. عملاً تکرار می‌نمایند.
۱۰ دقیقه	**ارزیابی:** – کی می‌تواند متن درس را درست بخواند؟ – کی می‌تواند کلمه (التحق) را روی تخته نوشته ومعنا کند؟ – کی می‌تواند جواب سؤال (لماذا تتعلم اللغة العربیّة؟) را بگوید؟	مطابق هدایت عمل میکننــد و جواب می‌دهند.
۵ دقیقه	**کارخانه گی:** معلم محترم پیرامون صفت مختصراً معلومات داده سپس تمرین ســوم درس را برای شاگردان کار خانه گی میدهد وبه آنها هدایت مید هد تا کلمه های را که به صفت دلالت می‌کنند از چوکات بالای تمرین انتخاب ودر جاهــای خــالی تمرین بگذارند.	در خانه انجام میدهند.

درس اول بخش دوم

عنوان: اللغة العربيّة

صفحه: ۳ – ۵

وقت: ۴۵دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان باید:

- فعل ماضی وضمایر را بشناسند.
- ضمایر منفصل را درجمله، درست بنویسند.
- فعل ماضی را با ضمایر منفصل ومتصل درجمله استعمال کرده بتوانند.

معلومات اضافی:

ضمیر: ضمیر اسمی است که بر اشخاص سه گانه (متکلم، مخاطب و غائب) دلالت کند.

ضمیر بر دو قسم است:

۱. **ضمائر بارز(آشکار):** به ضمائری گفته می‌شود که دارای صورت ظاهری بوده تلفظ می‌شود.

۲. ضمائر مستتر (پنهان): آن ضمائری هستند که دارای صورت ظاهری نبوده و تلفظ نمی شوند.

ضمایر بر حسب متصل به کلمات و یا عدم متصل به کلمات بر دو قسم اند:

۱. **ضمیر متصل که سه قسم است:**

الف: ضمائر رفع متصل که فقط به فعلها متصل می‌شوند عبارت اند از: (تُ، تَ، تِ، تا، تما، تم، تُنّ، الف تثنیه، و واو جمع.

ب: ضمائر نصب متصل: که فقط به فعلها و اسم فعلها وصل می‌شوند و عبارت اند از: ی، کَ،کِ، کما، کُم، کُنَّ، هـ، ها، هما، هم، هُنَّ.

ج: ضمائر جر متصل که فقط به اسم ها وصل می‌شوند عبارت اند از:

ی، کَ،کِ، کما، کُم، کَنَّ، هـ، ها، هما، هم، هُنَّ.

۲. **ضمیر منفصل:** ضمیری است که فقط به تنهایی و به صورت مستقل به کار می‌رود و بر دو قسم است:

الف: ضمائر رفع منفصل عبارت اند از: أنا، نحن، أنتَ، أنتِ،أنتما، أنتم، أنتُنَّ، هو، هما، هم، هی، هُنَّ.

ب: ضمائر نصب منفصل عبارت اند از: إیای، إیانا، إیاک، إیاک+ایاکم، إیاکُنَّ، إیاه، إیاها، إیاهما، إیاهم و إیاهُنَّ.

ضمایر مستتر بر دو قسم اند:

الف: واجب الاستتار: مانند:هنگامی که بتوان اسم ظاهر یا ضمیر بارز را در جایش گذاشت وآن در موارد زیر می‌باشد:

۱. فعل مضارعی که با همزه متکلم شروع شود«، مانند: (أکتبُ) ضمیر مستتر وجوبا(أنا)

۲. فعل مضارعی که با نون متکلم مع الغیر شروع شود«، مانند: (نکتب) ضمیر مسستر وجوبا (نحن).

۳. فعل مضارعی که با تاء مخاطب مفرد مذکر شروع شود«، مانند: (تکتبُ) ضمیر مستتروجوباً (أنتَ)

۴. فعل امر خطاب به مفرد مذکر، مانند: (اُکتُبُ) فعل امر ضمیر مستتر وجوبا (أنتَ)

ب ـــــ **جائز الاستتار (جوازی):** ضمائر جائز الاستتار فقط ضمیر غائب در موارد زیر باشد در فعلی که به غایب مذکر یا غایب مؤنث اسناد داده می‌شود، مانند:

کتبَ – یکتبُ – ضمیرمستتر جوازاً (هو)

کتبَتْ – تَکْتُبُ ضمیرمستتر جوازاً (هی)

معنای کلمات:

ذکیّ: (زیرک) مجتهد ة: (کوششی)

روش تدریس: سؤال وجواب، انفرادی، گروپی و تکرار.

مواد ممد درسی

جریان درس

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	– معلم محترم بعد از ادای سلام، احوال پرسی وتنظیم صنف درس گذشته را ارزیابی می‌کند: – کی می‌تواند صفت را تعریف نموده و دوجمله را روی تخته بنویسد که درآن صفت به کار رفته باشد؟ – کی می‌تواند سه سطر اول متن درس را درست خوانده ومعنا نماید؟	سلام میدهند و جواب ارائه می‌نمایند.
۴۰دقیقه	– معلم محترم از شاگردان می‌خواهد تا صفحه سوم کتاب ها ی شان را باز نموده به تمرین چهارم توجه کنند. صفت را از جمله بیرون کنند ودر کتابچه های شان بنویسند و همچنان صفات را که نوشته اند بخوانند. معلم اشتباهات آنها را اصلاح می‌نماید. – معلم تمرین پنجم درس را که دربر گیرند ۀ افعال ماضی است روی تخته می‌نویسد وازشاگردان می‌خواهد تا مطابق نمونه داده شده درتمرین، ضمایر منفصل ومتصل را به شکل درست با فعل ماضی پیوست نمایند همکاری وتشویق صورت می‌گیرد. – معلم محترم کلمه های تمرین ششم را بالای شاگردان روی تخته نوشته واز آنها می‌خواهد که درکلمه ها زیرو زبر وشدّ را نشان بدهند. – معلم محترم دانش آموزان را جهت مسابقه به دوگروپ تقسیم می‌کند وبه آنها هدایت می‌دهد تا کلمه های نامرتب تمرین هفتم را مرتب ساخته واز آن جمله بسازند. و نیز به آنها می‌گوید هرگروپ که کلمه های نامرتب را به شکل درست آن مرتب ساخته واز آن جمله مفید ساخته توانستند برندۀ مسابقه خواهد بود. – معلم محترم کلمه های تمرین هشتم را روی تخته نوشته ومعنا می‌کند	شاگردان صفات را درکتابچه های خویش می‌نویسند: – کریم – ممتازة – ذکیّ – مجتهدة – مجتهد شاگردان ضمایر را بافعل ماضی پیوست می‌نمایند: – أنتَ التحقتَ – أنتِ التحقتِ – نحن التحقنا. – أنتَ تحدّثتَ – أنتِ تحدّثتِ – نحن تحدثنا – أنتَ أکرمتَ – أنتِ أکرمتِ نحن أکرمنا.

	سپس یک شاگرد را پیش روی صنف خواسته وبه او هدایت می‌دهد تا کلمه ها را به آواز بلند بخواند وشاگردان دیگر به تعقیب وی تکرار می‌نمایند و نیز به شاگردان هدایت می‌دهد تا کلمه هارا بامعناهای آن در کتابچه های شان بنویسند. معلم کلمه های تمرین را به ترتیب زیر برای شاگردان معنا می‌کند: اللّهجات: (لهجه ها) (گویش ها) علوم اللّغة: (علوم زبان شناسی) لغةٌ سهلة: (زبان آسان) اللّغة الأولی: (زبان اول) اللّغة الفصیحه: (زبان فصیح) اللّغة الثانیة: (زبان دوم) اللّغة العامیة: (زبان عامیانه) لغة الحضارة: (زبان تمدن) لغات الشعوب: (زبان مردم) لغة العبادة: (زبان عبادت) نشأة اللّغة: (پیدایش زبان) لغةٌ عالمیّةٌ: (زبان جهانی) (بین المللی) **کارخانه گی** معلم محترم (الواجب المنزلی) را به شاگردان کار خانه گی می‌دهد وبه آنان هدایت می‌دهد تا با استفاده از متن درس به سؤالها پاسخ ارائه بدارند.	– أنتَ أکرمتَ – أنتِ أکرمتِ – نحن أکرمنا. تکرار می‌کنند و در کتابچه می‌-نویسند. شاگردان کلمه های نامرتب را مرتب می‌سازند: – هل درست اللغة العربیة؟ – أرید أن أتحدّث جیّداً. – لماذا تتعلم اللغة العربیة؟ – القرآن نزل باللغة العربیة.

درس دوم بخش اول

عنوان: آل یاسر

صفحه: ۵ - ٦

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان باید

- درس را درست خوانده ومعنا کرده بتوانند.
- افعال ماضی را باضمایر، پیوست نوشته کرده بتوانند.
- معنای کلمه های نو را بدانند.
- حروف عطف را در جمله ها به شکل درست بشناسند.

معلومات اضافی: به بخش دوم مراجعه شود.

معنا ی کلمات

اُستُشهِد: شهید شد   موعدکم: جای شما   تعذیب: شکنجه نمودن

روش تدریس: سؤال وجواب، انفرادی وگروپی

مواد ممد درسی: کتاب، تباشیر، تخته

جریان درس

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه ۲۵ دقیقه	معلم محترم بعد از ادای سلام واحوال پرسی با شاگردان تنظیم صنف وبررسی کار خانه گی، درس گذشته را ارزیابی می‌کند. - کی می‌تواند معنای کلمه های (اللّغة، اللّهجات و اللّغة العامیّة) را بگوید؟ - کی می‌تواند سه جملهٔ را بگوید که درآن صفت بکار رفته باشد؟ ایجاد انگیزه جهت دریافت عنوان درس جدید. - کی گفته می‌تواند که اولین شهید راه اسلام کی بود؟ - معلم محترم بعد از دریافت جواب عنوان درس جدید را که (آل یاسر) است به خط درشت روی تخته می‌نویسد. شاگردان را متوجه کتاب های شان ساخته ودرس نو را به نام خداوندﷻ آغاز می‌نماید. نخست متن درس را به آواز بلند برای شاگردان می‌خواند سپس به آنها هدایت می‌دهد تا یک مرتبه متن درس را خاموشانه بخوانند بعد ازآن چند شاگرد را به نوبت پیش روی صنف خواسته وبه آنها هدایت می‌دهد تا متن درس را به آواز بلند بخوانند ودر اخیر یک بار دیگر متن درس را خوانده وبرای آنها معنا می‌کند. سپس دوشاگرد را پیش روی صنف خواسته وبه آنها هدایت می‌دهد تا یکی از آنها کلمه های جدید درس را روی تخته بنویسد ودیگری به کمک معلم	

	معنای آنرا بنویسد. **– معلم محترم سؤال های تمرین اول را از شاگردان می‌پرسد وبه آنها هدایت می‌دهد تا با استفاده از متن درس به سؤال ها پاسخ بگویند.** **– معلم محترم شاگردان را به گروپ های مناسب تقسیم کرده وبه آنها هدایت می‌دهد تا جواب سؤال های تمرین دوم درس را در کتابچه های شان بنویسند وبعد ازآن نماینده هر گروپ جواب ها را به آواز بلند بخوانند.** **ارزیابی:** **– کی می‌تواند سه جمله اول درس را خوانده و معنا نماید؟** **– کی می‌تواند معنا ی کلمه های (موعد کم وتعذیب) را بگوید؟** **– کی می‌تواند بگوید اولین شهید را ه اسلام کی بود؟** **کار خانه گی** **معلم محترم تمرین ششم درس را به شاگردان کار خانه گی می‌دهد.**	**۱۰ دقیقه** **۵ دقیقه**

درس دوم بخش دوم

عنوان: آل یاسر

صفحه: ۷ – ۱۰

اهداف: شاگردان باید

- معنای عطف را دانسته وحروف عطف را بشناسند.
- حروف عطف را در جمله استعمال کرده بتوانند.
- افعال ماضی ثلاثی مزید را با ضمایر استعمال کرده بتوانند.

معلومات اضافی

عطف: عطف عبارت از تابعی است که بین معطوف و معطوف علیه یکی از حروف عطف واقع شود مانند: حَضَرَ محمدٌ و محمودٌ.

حروف عطف عبارت اند از: واو، فاء، ثم، أو، أم، لا، لکن، بل، حتی، و کلمه‌ای که بعد از حروف عطف قرار گیرد بنام معطوف و ماقبل آنرا معطوف علیه می‌گویند، مانند: جاء أحمدُ و خالدٌ– رأیتُ أحمدَ و خالداً– مررتُ بأحمدَ و خالدٍ.

در این جمله ها کلمه های: خالدٌ– خالداً، خالدٍ معطوف و أحمد معطوف علیه و (واو) حرف عطف می باشد.

عطف به بیان و نسق تقسیم می‌شود.

عطف بیان: تابعی است جامد و مشهور تر از متبوع خود که آنرا توضیح می‌دهد مانند: جاءَ صاحِبک زیدٌ– که (زید) عطف بیان از صاحب و از آن مشهور تر است.

عطف نسق: تابعی است که به وسیله، یکی از حروف عطف به متبوعش مربوط می‌شود، مانند: جاء محمدٌ و خالدٌ– حَضَرَمحمدٌ فقاسمٌ– جاء خالد ثُمَّ علي.

معنای کلمات

العدو: دشمن   واصل: ادامه داد   تناولنا: خوردیم

الشّای: چای   أسمعنی: برای من بشنوان

روش تدریس: سؤال وجواب، انفرادی وگروپی

مواد ممد درسی:

جریان درس

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵دقیقه	– معلم محترم بعد از ادای سلام، احوال پرسی وتنظیم صنف درس گذشته را با طرح چند سؤال ارزیابی می‌کند؛ مثلاً: – کی می‌تواند متن درس گذ شته را درست بخواند؟ – فی ایّ غزاوات اشترک عمّار؟ – معلم محترم با استفاده از معلومات اضافی پیرامون عطف برای شاگردان معلومات می‌دهد بعد از آن تمرین سوم درس را برای آنها خوانده و معنا می‌کند و حروف عطف را نیز برای آنها نشان می‌دهد.	جواب میدهند.
۴۰دقیقه	– معلم محترم دومثال از تمرین چهارم درس را که معیّن ساختن معطوف ومعطوف علیه می‌باشد؛ طور نمونه: برای شاگردان حل می‌نماید:	شاگردان معطوف ومعطوف

	– العلم خيرٌ من الجاه والمال. الجاه معطوف عليه والمال معطوف می‌باشد. – فتح المسلمون ایران ثمّ افغانستان. ایران معطوف علیه وافغانستان معطوف می‌باشد. ومثال های باقی ماندۀ تمرین را بالای شاگردان کار می‌نماید – معلم محترم مطابق مثال نمونه ای تمرین پنجم دومثال را برای شاگردان حل می‌نماید یعنی افعال را مطابق ضمایر داده شده گردان می‌نماید. – أغضبا – أغضبتا – أغضبوا – أغضبن – أنزلا – أنزلتا – أنزلوا – أنزلن ومثال های باقی مانده تمرین را بالای شاگردان حل می‌نماید. – معلم محترم دومثال از تمرین هفتم درس را برای شاگرادن حل می‌نماید: – يبتعد العاقل (عمّا) يضره. – فكّرت (فيما) فعله أبوجهل بآل ياسر. وبه شاگردان هدایت می‌دهد تا کلمه های (من، عن وفی) را با (ما) وصل نموده ودرجاها ی خالی تمرین بگذارند. – معلم محترم به خاطر حل تمرین هشتم برای شاگردان هدایت می‌دهد تا کلمه های مناسب را از بین قوس ها انتخاب نموده ودر جا های مناسب آن بگذارند همکاری صورت گیرد. – معلم تمرین نهم درس را برای شاگردان حل نموده سپس آنرا برای آنها خوانده و معنا می‌کند؛ مثلاً : – يركع الإمام (فا) المأموم. – لن تتقدّم أفغانستان إلاّ بالعلم (و) العمل. – العمل المنظم يبدأ بالتخطيط (ثمّ) با لتنفيذ. – معلم محترم کلمه های تمرین دهم درس را روی تخته نوشته ومعنا می‌کند سپس یک شاگرد را پیش روی صنف خواسته و به او هدایت می‌دهد تا کلمه ها را از روی تخته به آواز بلند بخواند و شاگردان دیگر به تعقیب وی تکرار نمایند. معلم کلمه هارا به ترتیب زیر معنا می‌کند: – العدو: دشمن المشرك: مشرک العذاب: شکنجه الاستشهاد: شهید شدن المعركه: میدان جنگ الأذى: اذیت و آزار وبه شاگردان هدایت می‌دهد تا کلمه هارا با معنای آن درکتابچه های شان بنویسند. **کار خانه گی:** معلم محترم الواجب المنزلی را به شاگردان کار خانه گی میدهد.	علیه را در تمرین معیّن می‌کنند: – الأمثلة معطوف اليه والتدريبات معطوف است. – القرآن معطوف علیه والحديث معطوف می‌باشد. – الطعام معطوف علیه و الشّای معطوف می‌باشد. شاگردان افعال ماضی را مطابق ضمایر گردان می‌کنند – واصلا– واصلتا – واصلوا – واصلن – شاركا – شاركتا –شاركوا – شا ركن. – داوما – داومتا – داوموا – داومن. شاگردان کلمه های درست را انتخاب می‌کنند: – زراعيّة – العنب – مسرحيّةً – فالمعلّمُ. در کتابچه های خود می-نویسند. یاداشت می‌کنند و انجام میدهند.

درس سوم بخش اول

عنوان: أصدقائی

صفحه: ۱۱ – ۱۲

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان باید:

- متن درس را درست خوانده ومعنا کرده بتوانند.
- معنای کلمه های جدید را بدانند.
- فرق بین (لا)ی نفی و (لا)ی نهی را بدانند.
- (لا)ی نفی و (لا)ی نهی را درجمله استعمال کرده بتوانند.

معلومات اضافی:

فعل مضارع به تنهایی مثبت است، اگر بخواهیم آنرا منفی یا نهی کنیم، در ابتدایش حرف (لا)ی نهی و یا (لا)ی نفی قرار می‌دهیم.

نهی در علم نحو طلب دست برداشتن از کاری یا امتناع از آن به صورت الزامی میباشد.

– (لا)ی ناهیه: حرف نهی است بر سر فعل مضارع وارد می‌شود و آنرا دارای طلب ترک فعل می‌کند، به عبارت دیگر فعل مضارع را به منفی تبدیل نموده که این فعل را نهی می‌گویند.

حرف(لا)ی نهی آخر فعل مضارع را مجزوم می‌کند، مانند:

– تأكُلُ= لا تأكُلْ– تَكْتُبُ– لاتكتُبْ – تذهبُ= لاتذهَبْ– تَدْخُلُ= لاتَدْخُلْ.

– (لا)ی نفی: نفی به معنای جَحد و انکار و ضد آن اثبات است، و کلام منفی کلام غیر مثبت است. یعنی کلامی که حرف (لا)ی نافیه یا نفی بر سر فعل مضارع وارد شود، فعل مضارع را به منفی تبدیل نموده و آنرا مجزوم نمی‌سازد، مانند:

يخرُجُ= لايخرجُ	يذهبُ= لا يذْهَبُ
يدْخُلُ= لا يدْخُلُ	يأكلُ= لا يأكُلُ

معنای کلمات:

نشیط: فعال مجتهد: کوشا أنفِقُ: مصرف می‌کنم

روش تدریس: سؤال وجواب، انفرادی وگروپی.

مواد ممد درسی:

جریان درس

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	– معلم محترم بعد از ادای سلام واحوال پرسی باشاگردان، تنظیم صنف وبررسی کار خانه گی، درس گذشته را ارزیابی می‌کند. – کی می‌تواند کلمه های (أنزل، أغضب و واصل) را درجملـه استعمال نماید؟ – بایّ لغةٍ نزل القرآن الکریم؟ – کی می‌تواند حروف عطف را نام گرفته ویک جملهٔ را که در آن حرف عطف بکار رفته باشد بگوید؟ تولید انگیزه جهت دریافت عنوان درس جدید – کی می‌تواند بگوید که کلمه (دوستان) را به عربی چه می‌گویند؟	احترام می‌کنند و جواب میدهند.
۲۵ دقیقه	- معلم محترم بعد از دریافت جواب، عنوان درس جدید را که (أصد قائی) است به خط برجسته روی تخته می‌نویسد. شاگردان را متوجه کتاب های شان ساخته ودرس نو را به نام خداوندﷻ آغا ز می‌نماید. نخست متن درس را به آواز بلند برای شاگردان می‌خواند سپس به آنها هدایت می‌دهد تا یک مرتبه متن درس را خاموشانه بخوانند. بعد از آن چند شاگرد را به نوبت پیش روی صنف خواسته و به آنها هدایت می‌دهد تا متن درس را به آواز بلند بخوانند ودر اخیر یک بار دیگر متن درس را به آواز بلند برای آنها خوانده ومعنا می‌نماید. – معلم محترم از دو شاگرد می‌خواهد تا کلمه های زیر را روی تخته بنویسند: أصدقائی – یکذب – یغضب – نشیط – مجتهد – یضیع – افضت – المصاریف – انفق) واز دو شاگرد دیگر می‌خواهد تا معنای کلمه های فوق را درمقابل آنها بنویسند. – معلم محترم تمرین دوم درس را برای شاگردان خوانده ومعنا می‌کند سپس آنرا به قسم محاوره عملاً بالای آنها اجرا می‌نماید. – معلم با استفاده از معلومات اضافی درمورد (لا)ی نفی و (لا)ی نهی برای شاگردان معلومات می‌دهد واز تمرین سوم دومثال را طور نمونه برا ی آنها حل می‌نماید.	

	لاتَسکُن - لانَعمَلُ معلم برای شاگردان توضیح می‌دهد که برسر فعل تَسْکُنُ لای ناهیه داخل گردیده و آخر آنرا مجزوم ساخته است وبرسر فعل نَعْمَلُ لای نافیه داخل شده است که ازحیث اعراب کدام تغییری درآن نیاورده است وصرف معنای آ نرا تغییر داده است. ومثال های دیگر تمرین مذکور را بالای شاگردان روی تخته کار می‌کند وبه آنها هدایت می‌دهد تا بالای افعال مضارع داده شده درتمرین لای ناهیه و لای نافیه را داخل نمایند. – معلم محترم سؤال های تمرین اول را نیز از شاگردان می‌پرسد. **ارزیابی:** – کی می‌تواند سه سطر اول درس را خوانده ومعنا کند؟ – کی می‌تواند کلمه های (نشیط و أصدقاء) را معنا کند؟ – کی گفته می‌تواند که تقسیم اوقات ومکتب را به عربی چه می‌گویند؟ **کارخانه گی** معلم محترم تمرین چهارم درس را به شاگردان کار خانه گی می‌دهد وبه آنها هدایت می‌دهد تا لای ناهیه را بالای افعال داده شده در تمرین داخل نموده و سپس آنرا درجای مناسب آن درخانه خالی های تمرین بگذارند.	۱۰دقیقه ۵ دقیقه

درس سوم بخش دوم

عنوان: اصدقائی

صفحه: ۱۴ - ۱٦

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان باید

- افعال ماضی ثلاثی مزید را مطابق ضمایر گردان کرده بتوانند.
- (أن) را با (لا) ی نافیه وصل کرده بتوانند.
- جمله های مثبت را به منفی تبدیل کرده بتوانند.

معلومات اضافی: به بخش اول مراجعه شود.

معنای کلمات:

اقترب: نزدیک شد ابتعد: دور شد استلم: تسلیم شد، گرفت أرجو: امید وارم

یجب: باید ساخناً: گرم و داغ یرسب: ناکام می‌شود

روش تدریس: سؤال وجواب، انفرادی وتکرار.

مواد ممد درسی:

جریان درس

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	- معلم محترم بعد از ادای سلام، احوال پرسی وتنظیم صنف درس گذشته را ار زیابی می‌کند. - کی می‌تواند متن درس گذشته را بخواند؟ - کی می‌تواند دوجمله را روی تخته بنویسد که در آن لای ناهیه ولای نافیه بکار رفته باشد؟	جواب میدهند. به تخته دقت می‌کنند متوجه کارکردن می‌باشند.
۴۰ دقیقه	- معلم محترم دومثال از تمرین پنجم را که گردان افعال ماضی مطابق ضمایر می‌باشد طور نمونه روی تخته برای شاگردان کارکند. - هو - اقترب هی - اقتربت هم - اقتربوا هنّ - اقتربن - هو- ابتعد هی - ابتعدت هم - ابتعدوا هنّ - ابتعدنَ ومثال های باقی مانده را بالای شاگردان کار می‌نماید همکاری و تشویق صورت می‌گیرد. - معلم محترم تمرین ششم درس را بالای شاگردان کار می‌نماید به آنها هدایت میدهد تا جاهای خالی تمرین را با کلمه (أن لا) که بعد از ادغام (ألاّ) می‌شود پر نمایند. بعد ازان جمله های تمرین را بالای آنها خوانده وتکرار می‌نماید و خودش	شاگردان افعال را مطابق ضمایر داده شده گردان می‌کنند - امتحن - امتحنت - امتحنوا امتحنّ - التحق - التحقت - التحقوا - التحقن - استلم - استلمت - استلموا استلمن متوجه کار معلم روی تخته می‌باشند.

	معنای جمله ها و عمل (لا) را برای آنها می‌گوید. – معلم محترم دومثال از تمرین هفتم درس را که تبدیل نمودن جمله های مثبت به منفی می‌باشد طور نمونه برای شاگردان کار می‌نماید: – خالدُ لایرسبُ فی الإمتحان. – احمد لا یجتهد فی دروسه. ومثال های دیگر را بالای شاگردان کار می‌نماید سپس از یک شاگرد می‌خواهد تا جمله هارا به آواز بلند بخواند وخود معلم معنای جمله هارا برای شاگردان می‌گوید. – معلم محترم دومثال از تمرین هشتم را که نهادن افعال مضارع درجاهای خالی تمرین می‌باشد طور نمونه برای شاگردان کار می‌نماید. – لا (تقرأ) فی ضوء ضعیف. – لا (تتکلّم) بغیرالحقّ. ومثال های دیگر را بالای شاگردان کار می‌نماید – معلم محترم کلمه های تمرین هشتم را روی تخته نوشته ومعنا می‌کند سپس از یک شاگرد می‌خواهد تا کلمه ها را از روی تخته به آواز بلند بخواند وشاگردان دیگر به تعقیب وی تکرار نمایند. کلمه هارا به ترتیب زیر معنا می‌کند: تعبان: خسته، مانده کسلان: تنبل مؤدب: با ادب نظیف: پاک مهذب: خوش اخلاق أسوة: الگو مقبول: قشنگ جیّد جدّاً: بسیار خوب قدوة: الگو، نمونه طیّب: خوب **کار خانه گی:** معلم محترم (الواجب المنزلی) را به شاگردان کار خانه گی می‌دهد.	با آواز بلند و مناسب می‌خواند. شاگردان جاهای خالی تمرین را با فعل مضارع مناسب خانه پری می‌نمایند: – لا (تأکل) الحلوی المکشوفة. – لا (تشرب) الشای ساخناً. – لا (تلعب) فی الصّف.

درس چهارم بخش اول

عنوان: السفر لطلب العلم

صفحه: ۱۷ – ۱۸

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان باید:

- متن درس را درست خوانده بتوانند.
- اسم فاعل را در متن بشناسند.
- اسناد سفر را بدانند.

معلومات اضافی:

اسم فاعل: اسمی است که بر کسی یا چیزی که کاری از او صادر شده یا دارنده حالت غیر ثابتی است، دلالت می‌کند.

اسم فاعل از فعل ثلاثی بر وزن (فَاعِل) ساخته می‌شود، مانند: کتب= (کاتب) کلمه (کاتب) بر شخصی که عمل نوشتن از او صادر شده، با نویسنده‌گی حالت موقت او گردیده است، دلالت می‌کند.

ذهب (ذاهب) کلمه (ذاهب) بر شخصی که عمل رفتن از او صادر شده باشد، دلالت می‌کند و شربَ = شاربٌ، وقف= واقف، قال= قائل

اسم فاعل از غیر ثلاثی بر وزن فعل مضارع ساخته می‌شود، بدین طریق که به جای حرف مضارع میم مضموم گذاشته می‌شود و حرف ما قبل از آخر مکسور می‌شود، مانند **اجْتَهدَ- یجتَهِدُ= مُجتَهِد، أحسن- یحسِنُ = مُحْسِنٌ، کَذَّبَ- یکذِبُ= مُکَذِّب.**

معنای کلمات

قادم: آمدنی

الجامعة: دانشگاه

المعهد: انستیتیوت

روشهای تدریس: سؤال وجواب – شکل انفرادی – گروپی

مواد ممد درسی: کتاب درسی – فرهنگ عربی – کارت کلمات – تخته وتباشیر.

جریان درس:

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	– معلم محترم بعد از ادای سلام، احوال پرسی ودیدن کار خانه گی شاگردان، درس گذشته را ارزیابی می‌کند. – کی می تواند حرف (لا)ی ناهیه را بر سر فعل مضارع بنویسد؟ جهت در یافت عنوان درس جدید سؤال انگیزه یی زیر را می‌پرسد. - کی می‌تواند جمله (سفر کردن برای طلب علم) را به عربی ترجمه نماید؟	سلام میدهند و جواب می‌گویند. کتابچه های کار خانه گی خود را روی میز باز می‌گزارند.

۲۵ دقیقه	معلم محترم بعد از دریافت ترجمه جمله به عربی، عنوان درس جدید را که (السفر لطلب ا لعلم) است روی تخته می‌نویسد وبه شاگردان هدایت می‌دهد که متوجه کتابهای خود باشند. سپس درس جدید را با آواز مناسب می خواند وبرای شاگردان می‌گوید تا درس را خاموشانه بخوانند بعد ازآن یک بار دیگر متن درس را برای آنها خوانده ومعنا می‌کند و به آنها هدایت می‌دهد تا یک شاگرد درنقش نعیم، شاگرد دیگر در نقش حسن و خود معلم در نقش مؤظف محاوره را به صورت عملی اجرا نمایند. – معلم محترم تمرین اول درس را بالای چند شاگرد می‌خواند و معنا می‌کند واز چند شاگر دیگر می‌خواهد تا با استفاده از متن درس به سؤالهای آن جواب بدهند. همچنان معلم محترم یک نکته را نیز به شاگردان یاد آوری نماید و آن اینکه در متن درس دو جای به عوض نام (نعیم) اشتباهاً نام حسن ذکر گردیده ا ست یکی در جمله (حسن الآن فی داخل مطار کابل) که درست آن چنین است (نعیم الآن فی داخل مطار کابل) و دیگر در جمله (حسن: هذا هو جواز سفری) که درست آن چنین است (نعیم: هذا هو جواز سفری) وهمچنان در سؤال های تمرین اول به عوض نام نعیم اشتباهاً نام حسن ذکر گردیده است. آموزگاران محترم متوجه آن باشند. – معلم محترم جمله های تمرین دوم درس را برای شاگردان خوانده ومعنا می‌کند سپس آنرا بالای آنها به قسم محاوره (گفتگو) ی دو نفری به صورت عملی اجرا می‌نماید.	
۱۰دقیقه	**ارزیابی:** – کی می‌تواند که متن درس را درست بخواند؟ – کی می‌تواند جواب این سؤال را بگوید؟ أین جواز سفرک؟ – کی می‌تواند کلمه های زیر را معنانموده وبالای تخته بنویسد؟ قادم – الجامعة.	
۵ دقیقه	**کار خانه گی:** معلم برای شاگردان هدایت می‌دهد تمرین سوم درس را با جواب آن در کتابچه های خود بنویسند. به طور مثال من أین أنت قادم؟ أنا قادمٌ من إیران	

درس چهارم بخش دوم

عنوان: السفر لطلب العلم

صفحه: ۲۰-۲۵

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان باید:

- معنای اسم فاعل را بدانند.
- اسم فاعل را درجمله استعمال کرده بتوانند.
- فعل مضارع را با ضمایر متصل گردان کنند.

معلومات اضافی: به بخش اول درس مراجعه شود.

معنای کلمات

ناجح: کامیاب - تأشیرة الخروج: ویزه خروجی جواز سفر: پاسپورت یا گذرنامه

القِسم: بخش (دیپارتمنت) الکلیة: دانشکده

روش تدریس: سؤال وجواب به شکل انفرادی - گروپی - مسابق.

مواد ممد درسی: کتاب درسی - فرهنگ عربی - کارت کلمات - تخته وتباشیر.

جریان درس

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگرد
۵ دقیقه	معلم محترم بعد از ادای سلام، احوال پرسی ودیدن کار خانه گی شاگردان، درس گذشته را ارزیابی می کند. کی ازاین کلمه ها (أنتَ / إیران، قادم، من) جمله ساخته می‌تواند؟ معلم محترم با استفاده از معلومات اضافی پیرامون اسم فاعل به شاگردان معلومات میدهد وسپس به آنها هدایت می‌دهد تا متوجه تمرین چهارم درس شوند آنرا خاموشانه بخوانند وجا های خالی را با کلمه های که به اسم فاعل دلالت می کنند پر نموده و بالای تخته بنویسند. معلم با شاگردان کمک لازم می‌نماید.	شاگردان اسم های فاعل را به ترتیب زیر در جاهای خالی تمرین چهارم می‌گذارند: ۱- ذاهبٌ ۲- ناجحٌ ۳- قادمٌ ۴ - کاتبٌ ۵ - راسبةٌ
۴۰ دقیقه	- معلم محترم از چند شاگرد می‌خواهد که پیش روی صنف آمده تمرین پنجم درس را که فعل مضارع مطابق ضمایر منفصل (مخاطب - متکلم) می‌باشد روی تخته بنویسند ومطابق مثال داده شده گردان نمایند در این زمینه کمک معلم با ایشان ضروری است. - معلم محترم دو شاگرد را پیش روی تخته می‌خواهد توسط آنها کلمات را معنا وبالای تخته می‌نویسد. - معلم محترم جهت مسابقه شاگردان را به دو گروپ تقسیم می‌نماید	حل تمرین پنجم: ۱ - أنتَ تلتحق - أنتِ تلتحقین - أنا التحق - نحن نلتحق. ۲ - تدرسُ - تدرسینَ - أدرسُ - ندرُسُ. - تذهب - تذهبین أذهب نذهب

	واز آنها می‌خواهد که سؤال های تمرین ششم را با جواب هـــای آن توسط خط پنسل باهم وصل نمایند که مثال آن در کتـــاب موجـــود است وجواب ها را بخوانند. معلم به آنها کمک می‌کند. – معلم محترم دو مثال از تمرین هفتم درس را که مرتـــب نمـــودن کلمه های پراگنده و جمله ساختن از آنها می‌با شد طور نمونه روی تخته برای شاگردان حل می‌نماید. – إلی أین أنت مسافرْ؟ – أین جواز سفرک ؟ و مثال های باقی مانده را بالای شاگردان، روی تخته کار مـــی-کنند وهمچنان جمله ها را بالای آنها می‌خواند تـــشویق صـــورت می‌گیرد. **کار خانه گی:** معلم محترم (الواجب المنزلی) را برای شاگردان کـــار خانـــه گـــی می‌دهد وبه آنها هدایت می‌دهد تا مطابق مثـــال داده شـــده افعـــال مضارع را به اسم فاعل تبدیل نمایند. مثلاً : راسبٌ– شاربٌ – ناجح – جالس	حل تمرین ششم: - إلی أین أنت مسافر؟ – أنا مسافر إلی السعودیة. – أین جواز السفر؟ – هذا جوازالسفر. - أین تأشیرة الخروج؟ - هذه تأشیرة الخروج. حل تمرین هفتم: شاگردان از کلمه های نا مرتب جمله می‌سازند: – أین تأ شیرة الخروج؟ – تفضل إلی بوّابة رقم (۴) – أنا قادمٌ من أ فغانستان.

درس پنجم بخش اول

عنوان: البیئة

صفحه: ۲۳ – ۲۴

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان باید

- متن درس را درست خوانده بتوانند.
- معنای کلمه های جدید را بدانند.
- به نظافت جسم، لباس، خانه وماحول خود توجه نمایند.
- معنا ی مفعول لِأجلهِ را بدانند وآنرا درجمله بشناسند.

معلومات اضافی

مفعول لأجله: مفعول لأجله که آنرا مفعول له نیز می‌گویند مصدری است که سبب و علت وقوع فعل ماقبل خود را بیان می‌کند؛ مانند: وقفتُ احتراماً لِمُعَلِّمی، که مفعول لأجله در این عبارت (احتراماً) مصدری است که سبب و علت انجام شدن کاری را که قبل از آن است یعنی سبب (الوقوف– ایستادن) را بیان می‌کند.

مفعول لأجله به سه وجه ذکر می‌شود.

۱. به صورت مجرد از الف ولام مانند أسافِرُ طلباً للعِلم

۲. همراه با الف و لام مانند: أجلس بین الأصدقاءِ للعلم

۳. به صورت مضاف مانند: أنفق خشیة الفقرِ

می‌بینیم که مفعول لأجله در مثال اول (طلباً) منصوب در مثال دوم (للعلم)مجرور و در مثال سوم (خشیةَ) منصوب است.

مفعول لأجله در جواب (لِمَ) واقع می‌شود، مثلاً می‌گوییم (لِمَ ضربتَهُ)؟ (چرا او را زدی)؟ جواب آن «تأدیباً» خواهد بود و «تأدیباً» علت وقوع فعل (ضرب) را بیان می‌کند.

کلمه های جدید:

النفایات: مواد اضافی　　عدیده: گونه گون　　الآبار: چاه ها　　التلوث: آلودگی

الحمایة: حفاظت　　الورود: گلها

روشهای تدریس: سؤال وجواب – شکل انفرادی – گروپی.

مواد ممد درسی: کتاب درسی – فرهنگ عربی – کارت کلمات – تخته وتباشیر.

جریان درس

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگرد
۵ دقیقه	– معلم محترم بعد از ادای سلام، احوال پرسی ودیدن کار خانه گی شاگردان، درس گذشته را ارزیابی می کند، مانند: – کی می تواند فاعل کلمات (یقدم – یکتب– یسمع را بگوید؟	
۲۵ دقیقه	جهت در یافت عنوان درس جدید سؤال های انگیزه یی زیر را از دانش آموزان می‌پرسد: - کی گفته می‌تواند که اسلام در مورد نظافت چه گفته است؟ - محیط زیست را به عربی چه می گویند؟ - معلم محترم بعد از دریافت جواب، عنوان درس جدید را که (البیئة) است به خط درشت رو ی تخته می‌نویسد ودرس نو را به نام خداوند (ج) آغاز می‌نماید. - معلم محترم درس جدید را با آواز مناسب می خواند واز چند شاگرد می‌خواهد تا درس را به طریقه درست بخوانند البته شاگردان به کمک نیاز دارند. همچنان یک بار دیگر متن درس را به آواز بلند برای آنها خوانده ومعنا می‌نماید سپس از چند شاگرد می‌خواهد تا پیش روی صنف آمده کلمه های جدید را با معنای آن روی تخته نوشته ومعنای هر کلمه را بخوانند. - معلم محترم تمرین اول درس را بالای چند شاگرد طوری عملی می کند که سؤال را یک شاگرد بخواند وجواب آنرا شاگرد دیگری بگوید ودر اثنای خواندن باید حرکات حروف مراعات شود. - معلم محترم تمرین دوم درس را یک مرتبه برای دانش آموزان خوانده ومعنا می کند سپس آنرا به قسم محاوره دونفری عملاً وتکراراً بالای آنها اجرا می‌نماید. همکاری وتشویق صورت می گیرد.	
۱۰دقیقه	**ارزیابی:** – کی می‌تواند سه سطر اول درس را درست بخواند؟ – کی می‌تواند معنای (الآبار و التلوث) را در تخته بنویسد؟ – أین جواز سفرک؟ – کی می‌تواند سخن پیامبر صلی الله علیه وسلم را که در مورد نظافت فرموده است بگوید؟	
۵ دقیقه	**کار خانه گی:** معلم محترم تمرین ششم درس را برای شاگردان کار خانه گی می‌دهد وبه آنها هدایت می‌دهد تا با استفاده و کمک گرفتن از متن درس کلمه های داده شده را درجمله استعمال نمایند.	

درس پنجم بخش دوم

عنوان: البيئة

صفحه: ۲۵-۲۷

وقت: ۴۵ دقيقه (يک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان بايد

- مفعول لاجله را درجمله استعمال کرده بتوانند.
- افعال ماضی ومضارع را به مصدرتبديل کرده بتوانند.
- طريق نوشتن همزه درآخر کلمه را که ماقبل آن حرف ساکن باشد يادبگيرند.

معلومات اضافی: به بخش اول درس مراجعه شود.

معنای کلمات

البيئة: محيط زيست – تدعو: می‌خواهد – علينا: بر ما لازم است.

روش تدريس: سؤال وجواب – انفرادی – گروپی – مسابقه

مواد ممد درسی: کتاب درسی – فرهنگ عربی – کارت کلمات – تخته وتباشير.

جريان درس:

وقت	فعاليت های معلم	فعاليت های شاگرد
۵ دقيقه ۴۰دقيقه	معلم محترم بعد از ادای سلام، احوال پرسی وديدن کار خانه گی شاگردان، درس گذشته را ارزيابی می‌کند. کی می‌تواند يک جمله کار خانه‌گی خود را روی تخته بنويسد؟ معلم محترم با استفاده از معلومات اضافی پيرامون مفعول لأجله برای شاگردان معلومات می‌دهد و با استفاده از تمرين سوم برای آنها مثال می‌دهد مثلا: درمثال های اول ودوم تمرين سوم کلمه های (خشية البرد و طلباً للمعرفة) مفعول های لأجله می‌باشند. سپس به آنها هدايت می‌دهد تا متوجه تمرين سوم شوند وکلمه هايی که زير آنها خط کشيده شده است را بخوانند سپس تمرين چهارم را که تبديل نمودن افعال ماضی ومضارع به مصدر است به شکل عملی توسط شاگردان بالای تخته کار می‌کند وبا شاگردان همکاری می‌نمايد. معلم محترم به اين نکته متوجه باشد که برای تمام شاگردان در فعاليت های صنفی سهم بدهد تا اينکه هر شاگرد فعال شود وخودش در فعاليت ها سهم بگيرد. – معلم محترم تمرين پنجم درس را روی تخته می‌نويسد واز شاگردان	شاگردان مصادر افعال داده شده را به تريب زير می‌نويسند: - قطعاً - حرقاً - فهماً - فتحاً شاگردان کلمه های زير را در جاهای خالی تمرين می‌گذارند: ۱ – نحافظ ۲– نضع ۳– نزين ۴– نظافة ۵– نهتم ۶–

	می‌خواهد که به نوبت پیش روی تخته آمده وکلمه یی را نشان بدهند که آخر آن همزه وما قبل آن ساکن است. معلم با آنها کمک می‌کند. – معلم محترم تمرین هفتم درس را که پر نمودن خانه خالی ها است بالای شاگردان کار می‌کند به این طریقه که هر شاگرد به نوبت خود جمله را بخواند وخانه خالی را با کلمه هایی که داده شده است پر نمایند معلم با شاگردان همکاری می‌کند. معلم محترم تمرین هشتم درس را که ربط دادن جمله ها با یکدیگر است توسط شاگردان کار می‌کند به این شکل که جمله ها ی ستون اول را با جمله مناسب آن در ستون دوم ارتباط می‌دهند. **کار خانه گی** معلم محترم به شاگردان هدایت می‌دهد تا (الواجب المنزلی) را که نوشتن شش جمله در باره محیط زیست است، در کتابچه های خود بنویسند.	أکبر حل تمرین هشتم: شاگردان جمله ها را یکجا می‌کنند: ۱ – یجلس المصلون فی المسجد انتظارا للصلاة. ۲ – نذهب إلی المدرسة طلبا للعلم. ۳ – نقدم الخیرات ابتغاءَ مرضاة الله. ۴ – ازورُ عَمِّی احتراما له. ۵ – نحافظ علی البیئة خوفا من التلوثِ.

درس ششم بخش اول

عنوان: کلمة المدیر

صفحه: ۲۹

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان باید

- متن درس را درست خوانده بتوانند.
- معنای کلمه های جدید را بدانند.
- صیغه های فعل امر را درمتن درس بشناسند.

معلومات اضافی:

امر در لغت به معنی فرمان دادن است و در اصطلاح عبارت از لفظی است که بر طلب واقع شدن فعل از سوی فاعل مخاطب بدون لام امر دلالت می‌کند، مانند: دَرَسَ، یدرس= اُدْرُس. کتب، یکتب= اکتب. ذهب، یذهب= اذهب.

فعل امر از فعل مضارع با حذف حرف مضارعة از اول آن، ساخته می‌شود، و آخر فعل ساکن می‌گردد.

هر گاه عین فعل مضارع مضموم باشد، همزه فعل امر مضموم است، مانند: کتب، اُکتُبْ- ینصُرُ- اُنْصُرْ

هرگاه ماضی فعل مضارع رباعی باشد، همزه فعل امر همزهٔ قطع بوده مفتوح است، مانند: أَعْرَبَ، یعْرِبْ- أَعْرِب - أَكْرَمَ، یکْرِمُ، أَكْرِم.

در غیر دو حالت فوق الذکر همزهٔ وصل فعل امر مکسور است، مانند: یجْلِسُ، اِجْلِسْ- یذْهَبُ، اِذهَبْ- یضربُ، اِضْرِبْ.

– هر فعلی که (فاء) آن معتل باشد، حرف علت در فعل امر حذف می‌شود، مانند وقف، یقِفُ= قِفْ. وعد، یعِدُ= عِدْ. وصل، یصل= صِلْ

معنا ی کلمات

الطابور: لین – التفتوا: متوجه شوید – لا تضایقوا: به تکلیف نسازید – لا تشتموا: دشنام ندهید.

روش تدریس: سؤال وجواب – شکل انفرادی – گروپی

مواد ممد درسی: کتاب درسی – فرهنگ عربی – کارت کلمات – تخته وتباشیر.

جریان درس

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگرد
۵ دقیقه	– معلم محترم بعد از ادای سلام، احوال پرسی ودیدن کار خانه گی شاگردان، درس گذشته را ارزیابی می‌کند. – کی گفته می‌تواند که چرا ما وشما محیط زیست را پاک نگاه کنیم؟ جهت در یافت عنوان درس جدید سؤال انگیزه یی زیر را از شاگردان می‌پرسد: – کی می‌تواند از حروف (ا– ل – م – د – ی – ر) کلمه بسازد؟ – کدام شخص هنگام ایستاد شدن شاگردان در سرلین با آنها صحبت می‌کند؟	سلام میدهند و احترام می‌کنند و جواب ارائه مینمایند. شاگردان جواب های مختلف ارائه می‌نمایند و خاموشانه می‌خوانند.

۲۵ دقیقه	- معلم محترم بعد از دریافت جواب، عنوان درس جدید را کــه (کلمــة المدیر) است به خط برجسته روی تخته می‌نویــسد وبــه شــاگردان هدایت می‌دهد که درس جدید را خاموشانه بخوانند وکلمات جدیــد را نشانی کنند. - معلم محترم درس جدید را با آواز مناسب می خواند ومعنا می‌کند وجمله هایی که به شکل نصیحت آمده است تکرارا به شاگردان می‌خواند وبــه عملی نمودن جمله های مذکور تاکید می‌نماید وبرای شاگردان می‌گوید تا نصایح ذکر شده را در زندگی خود تطبیق کنند. - معلم محترم درس جدید را توسط چند شاگرد می‌خواند وکلمات جدید را روی تخته می‌نویسد ومعنا می‌کند – معلم محترم سؤال های تمرین اول درس را از شاگردان می‌پرسد وبه آنها هدایت می‌دهد تا با استفاده از متن درس به سؤال ها پا سخ ارایــه بدارند. – معلم محترم تمرین دوم درس را برای شــاگردان خوانــده ومعنــا می‌کند سپس آنرا به قسم محاوره (گفتگو)ی دو نفری بالای آنها عملاً وتکراراً اجرا می‌نماید همکاری وتشویق صورت می‌گیرد.	
۱۰دقیقه	**ارزیابی:** – کی می‌تواند سه سطر اول متن درس را درست بخواند ومعنا کند؟ – کی می‌تواند معنای کلمه های (الطابور– التفتوا– لا تــشتموا) را، روی تخته بنویسد؟ – کی گفته می‌تواند که مدیر در باره دوستان چه گفت؟	
۵ دقیقه	**کار خانه گی:** معلم محترم به شاگردان هدایت می‌دهد تمرین پنجم را که تبدیل نمودن صیغه امر مفرد به صیغه جمع است در کتابچه های خویش بنویسند.	شاگردان می‌نویسند: ۱. انتبه! انتبهوا ۲. ساعد – ساعدوا

درس ششم بخش دوم

عنوان: کلمة المدیر

صفحه: ۳۲-۳۴

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان باید

- معنای فعل امر را بدانند.
- فعل امر را درجمله استعمال کرده بتوانند.
- صیغه فعل امر را با ضمایر غایب مذکر و مؤنث گردان نمایند.
- طریقه ساختن فعل امر از مضارع رابفهمند.

معلومات اضافی: به بخش اول درس مراجعه شود.

معنای کلمات:

لا تشاجروا: جنجال نکنید – لا تُتلِفوا: از بین نبرید – أثاث: سامان ولوازم

روش تدریس: سؤال وجواب به شکل انفرادی – گروپی – مسابقه

مواد ممد درسی: کتاب درسی – فرهنگ عربی – کارت کلمات – تخته وتباشیر.

جریان درس:

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگرد
۵ دقیقه	– معلم محترم بعد از ادای سلام، احوال پرسی ودیدن کار خانه گی شاگردان، درس گذشته را ارزیابی می‌کند. کی می‌تواند افعال امر زیر را به جمع تبدیل نماید؟ ساعد – اُحضُر – اُکتُب	شاگردان درجمله های تمرین فعل امر را نشان می‌دهند:
۴۰ دقیقه	– معلم محترم با استفاده از معلومات اضافی پیرامون فعل امر به شاگردان معلومات داده و با استفاده از تمرین سوم درس برای آنها مثال می‌دهد. توسط چند شاگرد فعل امر را در جمله ها برای شاگردان نشان می‌دهد وبالای آنها تکرار می‌کند سپس تمرین چهارم درس را که گردان فعل امر به صیغه مفرد مذکر ومؤنث وجمع مؤنث است بالای شاگردان به شکل عملی کار می‌نماید ومعلم با آنها کمک می‌نماید. معلم محترم تمرین ششم درس را که پر کردن خانه خالی ها است بالای شاگردان روی تخته کار می‌کند وهمراه آنها کمک می‌نماید. – معلم محترم جمله های تمرین هفتم درس را برای شاگردان با آواز بلند خوانده ومعنا می‌کند سپس دومثال آنرا طور نمونه روی تخته به آنها کار می‌کند یعنی فعل مضارع را مطابق کار نمونه‌یی به امر	۱– أسلموا ۲– اذهبوا ۳ – اِستمعوا ۴– اُخرجوا ۵– سَلِّموا – اِجلسی – اِجلسا – اِجلسوا – اِجلِسنَ شاگردان خانه خالی های تمرین ششم را پر می‌کنند: ۱– اُدخل ۲– اِستمِع ۳– اُخرُج ۴– ذکِر ۵– أکمَل ٦– اَطَع

	تبدیل می‌کند: - إذهب إلى الفصل ؟ - إسمع إلى المعلم حين يشرح الدّرس؟ ومثال های باقی مانده را بالای شاگردان حل می‌نماید. به آنها هدایت می‌دهد تا مثال های باقی مانده را مطابق مثال های بالا حل نمایند. معلم محترم باید به تمام شاگردان توجه داشته باشد وبه شکل مساویانه تمام شاگردان را در حل تمرین ها شریک سازد. - معلم محترم کلمه های تمرین هشتم را روی تخته نوشته ومعنا می‌کند سپس از یک شاگرد می‌خواهد تا کلمه هارا از روی تخته به آواز بلند بخواند وشاگردان دیگر به تعقیب وی تکرار نمایند. معلم کلمه هارا به ترتیب زیر معنا می‌کند: المدرسة الإبتدائية: مکتب ابتدایی المدرسة المتوسطة: مکتب متوسطه الجامعة: دانشگاه روضة الاطفال: کودکستان المعهد: انستیتوت الكُلية: دانشکده ونیز به شاگردان هدایت می‌دهد تا کلمه هارا با معنای آن در کتابچه های شان بنویسند. **کار خانه گی** شاگردان سوره مبارکه (مدثر) را بخوانند وافعال امر را از آن بیرون نموده در کتابچه های خود بنویسند.	شاگردان افعال مضارع را به امر تبدیل می‌نمایند: - اُخرُج منَ الفصلِ بعدَ الحصَّةِ؟ - ذاكِر دروسَكَ في المساءِ؟

درس هفتم بخش اول

عنوان: أهمية الكهرباء

صفحه: ۳۵ – ۳۷

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان باید:

- متن درس را درست خوانده بتوانند.
- معنای کلمه های جدید را بدانند.
- معنای اسم آله را بدانند.
- فعل ماضی را به اسم آله تبدیل کرده بتوانند.

معلومات اضافی:

اسم آلت: اسمی است که از فعل ثلاثی متعدی ساخته شده بر آله یی که فعل توسط آن واقع می‌شود دلالت می‌کند، مانند: مِبرَد، مِروَحَة، مِفتاح.

اسم آلت از فعل ثلاثی متعدی ساخته می‌شود، مانند: مِلقط، مِقَصّ (قیچی)

اسم آلت دارای سه وزن است:

۱. مِفْعَلٌ مانند: مِبْرَد(کولر)، مِلقط (آتشگیر)، مِصعَد (بالابر، لفت)، مِثقَب(سوراخ کن)

۲. مِفْعَلَة، مانند: مِروَحة، مِکنسة (جارو)،مطرقة (چکش)، ملعقة (قاشق)

۳. مِفْعَال، مانند: مِقراض (قیچی)– مِفتاح (کلید)– مِصباح(چراغ)

معنای کلمات:

المذیاع: رادیو – الغسَّالة: ماشین کالا شویی – المکواة: اوتو – المروحة: پکه.

بم تثقب الورق؟: کاغذ توسط چه سوراخ می‌شود؟

روش تدریس: سؤال وجواب – شکل انفرادی – گروپی

مواد ممد درسی: کتاب درسی – فرهنگ عربی – کارت کلمات – تخته وتباشیر.

جریان درس:

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگرد
۵ دقیقه	– معلم محترم بعد از ادای سلام، احوال پرسی ودیدن کار خانه گی شاگردان، درس گذشته را ارزیابی می‌کند. – کی برای صیغه امر سه مثال آورده می‌تواند؟ معلم جهت در یافت عنوان درس جدید سؤال انگیزه یی زیر را می‌پرسد: - کی گفته می‌تواند که برق در زنده‌گی انسان ها چه فایده دارد؟ - معلم محترم بعد از دریافت جواب، عنوان درس جدید را که (أهمیة الکهرباء) است روی تخته می‌نویسد وبه شاگردان هدایت می‌دهد تا درس	

۲۵ دقیقه ۱۰دقیقه ۵ دقیقه	جدید را خاموشانه بخوانند وکلمه های جدید را یاد داشت نمایند. - معلم محترم درس جدید را با آواز مناسب می خواند وبرا ی شاگردان معنا می‌کند سپس ازآنها می‌خواهد تا متن درس جدید را باصدای مناسب پیش روی صنف بخوانند ومعنا کنند. – معلم محترم سؤال های تمرین اول را از شاگردان می‌پرسد وبه آنها هدایت می‌دهد تا با استفاده از متن درس به سؤال های تمرین پاسخ ارائه بدارند. – معلم محترم تمرین دوم درس را به آواز بلند برای شاگردان خوانده و معنا می‌کند سپس آنرا به قسم محاوره بالای آنها عملاً تطبیق نموده و به شاگردان ضعیف فرصت می‌دهد که اشتراک فعالانه نمایند و معلم جواب های تمرین دوم را روی تخته می‌نویسد همچنان جواب های تمرین دوم را که در تخته نوشته شده است وتنها خوانده می‌شوند بالای چند شا گرد می‌خواند. در زمینه معلم به شاگردان کمک می‌نماید. **ارزیابی:** – کی می‌تواند متن درس را درست بخواند؟ – کی می‌تواند وسایل برقی را به عربی نام بگیرد؟ اتو – بخاری برقی – ماشین لباس شویی – رادیو – کی می تواند معنای کلمه های (سوراخ کردن، دهقان، فروشنده و خدمت گار) را به عربی بگوید؟ **کار خانه گی:** معلم محترم به شاگردان هدایت می‌دهد تا تمرین دوم درس را در کتابچه های شان بنویسند	

درس هفتم بخش دوم

عنوان: أهمية الكهرباء

صفحه: ۳۸-۴۰

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان باید

- افعال ماضی ومضارع را به امر تبدیل کرده بتوانند.
- اسم آله را بشناسند.
- اسم آله را درجمله استعمال کرده بتوانند.
- معنای کلمه های جدید را بدانند.

معلومات اضافی: به بخش اول درس مراجعه شود.

معنای کلمات

صارت: گشت – المدفأة: بخاری – الأنباء: خبرها الحلاّق: سلمان، آرایشگر

الحدّاد: آهنگر المنشار: اره

روش تدریس: سؤال و جواب، انفرادی – گروپی – مسابقه

مواد ممد درسی: کتاب درسی – فرهنگ عربی – کارت کلمات – تخته وتباشیر.

جریان درس:

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگرد
۵ دقیقه ۴۰دقیقه	– معلم محترم بعد از ادای سلام، احوال پرسی ودیدن کار خانه گی شاگردان، درس گذشته را با ارائه چند سؤال ارزیابی می کند. کی می‌تواند به این سؤال پاسخ بگوید؟ بم یزن البائع العنب؟ – معلم محترم با استفاده از معلومات اضافی پیرامون اسم آله برای شاگردان معلومات می‌دهد سپس تمرین سوم را برای آنها خوانده ومعنا می کند سپس جمله های تمرین را بالای چند تن آنها می‌خواند بعد از آن به آنها هدایت می‌دهد تا اسم های آلة که در جمله های تمرین ذکر گردید ه اند در مقابل هر جمله توسط پنسل بنویسند. – معلم محترم دومثال از تمرین چهارم درس را که تبدیل نمودن افعال به اسم آله می‌باشد طور نمونه مطابق مثال داده شد ه برای شاگردان کار می‌نماید: – نشر – ینشر – منشار – حرث – یحرث – محراث ومثال های باقی مانده را بالای شاگردان حل می‌نماید وبه آنها هدایت	سلام میدهند جواب ارائه می‌نمایند و کار خانه‌گی را روی میز می‌گزارند. شاگردان اسم های آله را می‌نویسند: – المنشار – الغسالة – المذیا ع – المفتاح – المکنسة شاگردان افعال را به اسم آله تبدیل می‌نمایند. – مصعد

	می‌دهد تا مطابق مثال های حل شده، افعال را به اسم آله تبدیل نماینـــد همکاری وتشویق صورت می‌گیرد. – معلم محترم به شاگردان هدایت می‌دهد که تمرین پنجم را خاموشـــانه بخوانند وافعال را گردان نمایند. شاگردان را به چند گروپ مناسب تقسیم می‌کند و آنهـــا را رهنمـــایی می‌کند تا افعال ماضی را به مضارع وامر تبدیل نمایند. معلم محتـــرم بـــا شاگردان کمک لازم می‌نماید. معلم محترم تمرین ششم درس را به نوبت توسط شاگردان روی تخته می‌نویسد به این طریق که یک شاگرد جمله بنویسد ودیگری خانه خـــالی ها را پرکند بعد از آن معلم جمله هارا برای آنها خوانده ومعنا می‌کند وهمچنا ن بالای آنها تکرار می‌نماید. – معلم محترم به خاطر حل تمرین هفتم به شاگردان هدایت می‌دهـــد تا متن درس را خاموشانه خوانده و اسم های آله کـــه در مـــتن درس به کار رفته اند را از متن بیرون کرده و در جاها ی خـــالی تمـــرین هفتم بنویسند. معلم محترم تمرین هشتم را که در برگیرنده اسمای آله اســـت بـــرای شاگردان خوانده ومعنا می‌کند سپس کلمه ها را با معنـــای آن روی تخته می‌نویسد وبه شاگردان هدایت می‌دهد تا کلمه هارا با معنـــا ی آن بنویسند. الممحاة: پنسل پاک المنجل: داس المنشار: اره المحراث: اسپار المرسم: پرکار المصباح: چراغ السخانة: آب گرمکن السّکین: کارد و چاقو المعول: کلنگ، تیشه **کار خانه گی** معلم محترم تمرین نهم درس را که (الواجب المنزلـــی) اســـت بـــرای شاگردان خوانده ومعنا می‌کند سپس آنرا برای شاگردان کار خانه گـــی می‌دهد وبه آنها هدایت می‌دهد تا اسم های آله را از بین جمله هـــا پیـــدا نموده ودر کتابچه های خود بنویسند.	– مقبض (دستگیر دروازه) – مطرقة – مسطرة شاگردان افعال ماضی را به مضارع وامر تبدیل می‌کنند. ۱. یعمل – اِعمل ۲. یطبع – اِطبع ۳. یرکب – اِرکب ۴. یذهب – اِذهب ۵. یشرب – اِشرب شاگردان اسم های آلـــه را از مـــتن بیرون نویس می‌کنند: – المذیاع – المکواة – الغسالة – المروحة

درس هشتم بخش اول

عنوان: فی السوق

صفحه: ۴۱ – ۴۲

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان باید

- متن درس را درست خوانده بتوانند.
- دربین خود به عربی محاوره کرده بتوانند.
- معنای کلمه های جدید را بدانند.

معلومات اضافی:

(أيٌّ): اسم معرب است، و معنایش بر حسب آنچه که به آن اسناد داده می‌شود و بر آن اضافه می‌شود، می‌باشد، مذکر و مؤنث در آن یکسان است، و گاهی مؤنث می‌شود، أيةُ طالبةٍ کافَأتُها؟. (أيّ) بر چند قسم است.

۱- **أيّ شرطی:** أيّ شرطی گاهی به شکل مجرور می‌آید، مانند: بأيّ مکان تجلِسُ أجلِسُ.

گاهی مضاف الیه می‌باشد، مانند: أمامَ أيّ مَقعدٍ تجلسُ أجلِس.

و گاهی به ظرف زمان اضافه می‌شود، أيّ ساعةٍ تطلبنی تجدنی.

و گاهی مفعول مطلق است در صورتیکه به مصدری اضافه شود، مانند: أيّ عمل تعمل أعمل؟

۲- **أيّ استفهامیة:** أيّ اسم استفهام است، أيّ استفهامیه گاهی مبتدا واقع می‌شود در صورتیکه بعد از آن فعل لازم بیاید، أيّ طالب یضحَکُ؟ یا ظرف، مانند: أيّ کتابٍ اُمامَکَ؟ یا جار و مجرور، مانند: أيّ تلمیذٍ فِی الملعب؟.

کَمْ: کم به دو صورت می‌آید

۱. کم استفهامی که با آن از معین و مشخص شدن عددی پرسیده می‌شود، مانند: کَم تِلمیذاً نَجَحَ؟

۲. کم خبری، به معنای تکثیر و زیاد ت می‌باشد، مانند: کَمْ کُتُبٍ قرأتُ (چه کتابهای که من خواندم).

معنای کلمات

سِعر: قیمت – البدلة: جوره لباس، دریشی – الرِّداء: چادر

روش تدریس: سؤال وجواب – انفرادی – گروپی – خاموشانه خواندن

مواد ممد درسی: کتاب درسی – فرهنگ عربی – کارت کلمات – تخته وتباشیر.

جریان درس:

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگرد
۵ دقیقه	– معلم محترم بعد از ادای سلام، احوال پرسی ودیدن کار خانه گی شاگردان، درس گذشته را ارزیابی می‌کند. – کی می‌تواند دو مثال اسم آلت رابیاورد؟ تولید انگیزه جهت دریافت عنوان درس جدید	

۲۵ دقیقه	– کی گفته می‌تواند که بازار را در عربی چه می‌گویند؟ – معلم محترم بعد از دریافت جواب، عنوان درس جدید را که (السوق) است به خط برجسته روی تخته می‌نویسد و شاگردان را متوجه کتابهای شان ساخته هدایت می‌دهد که درس جدید را خاموشانه بخوانند وکلمه های جدید را در کتابچه های خود بنویسند. - معلم محترم متن درس جدید را با آواز مناسب برای شاگردان خوانده ومعنا می‌کند. همچنان کلمه های درس جدید را روی تخته نوشته و معنا می‌کند سپس از چند شاگرد می‌خواهد تا به نوبت پیش روی صنف آمده و متن درس را خوانده ومعنا کنند. بعد از آن محاوره را به شکل عملی بالای دانش آموزان اجرا می‌نماید طوری یک شاگرد در نقش فروشنده ودو شاگرد دیگر در نقش های فاطمة و عصام محاوره را اجرا می‌کنند. - معلم محترم درس را از شاگردان ضعیف پرسان می‌کند وبا آنها کمک می‌کند تا اینکه درس را به شکل درست یادگیرند. - معلم محترم سؤال های تمرین اول درس را از شاگردان می‌پرسد و از آنها می‌خواهد تا با استفاده از متن درس به سؤال ها پاسخ بگویند. - معلم محترم با استفاده از معلومات اضافی پیرامون (کم) به شاگردان معلومات می‌دهد سپس جمله های تمرین دوم درس را برای آنها خوانده ومعنا می‌کند بعد از آن آنرا به شکل سؤال وجواب بالای آنها اجرا می‌نماید طوری که یک شاگرد مطابق مثال نمونه ای با استفاده از جواب های داده شده سؤال می‌سازد و شاگرد دیگر جواب می‌دهد؛مثلاً : - بکم الکتاب؟ - بکم المعجم ؟ - بکم الحذاء ؟	
۱۰دقیقه	**ارزیابی:** – کی می‌تواند بگوید که بازار را به زبان عربی چه می‌گویند؟ – کی معنای کلمه (البائع) را گفته می‌تواند؟ – کی می‌تواند کلمه (سعر) را بالای تخته بنویسد ومعنا کند؟	
۵ دقیقه	**کار خانه گی:** معلم محترم تمرین چهارم را به شاگردان کار خانه گی می‌دهد ویک مثال را به شکل نمونه کار می‌نماید مانند: أخذ سعید الرداء الأسود من الدکان.	

درس: هشتم بخش دوم

عنوان: فی السوق

صفحه: ۴۳

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان باید:

- اعداد را به زبان عربی خوانده بتوانند.
- نوشتن همزه را با اعداد بیاموزند وبنویسند.
- در میان خود به زبان عربی صحبت نمایند.
- معنای کلمه های جدید را بیاموزند.

معنای کلمات:

البطیخ: تربوز– الحذاء: کفش (بوت) – الاستماع: شنیدن

روش تدریس: سؤال وجواب، انفرادی – گروپی – مسابقة

مواد ممد درسی: کتاب درسی – فرهنگ عربی – کارت کلمات – تخته وتباشیر.

جریان درس:

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگرد
۵ دقیقه	معلم محترم بعد از ادای سلام، احوال پرسی ودیدن کار خانه گی شاگردان، درس گذشته را با ارائه چند سؤال ارزیابی می‌کند. کی می‌تواند جمله (کم سِعر البدلة) را معنا کند؟ معلم محترم عنوان درس جدید را بالای تخته می‌نویسد وشاگردان را متوجه کتاب های شان می‌سازد.	شاگردان باهم سؤال وجواب می‌نمایند:
۴۰ دقیقه	– معلم محترم پیرامون استعمال افعال مذکر ومؤنث به شاگردان معلومات می‌دهد بعداً جمله ها وکلمه های تمرین سوم درس را برای شاگردان خوانده ومعنا می‌کند و آنرا بالای چند تن آنها می‌خواند سپس تمرین را به قسم سؤال وجواب بالای آنها کار می‌نماید. همچنان به آنها می‌گوید هرگاه بخواهیم از یک مرد بپرسیم که شما چه می‌خواهید؟ به عربی می‌گوییم (ماذاترید؟) واگر از یک زن چنین سؤال را بپرسیم می‌گوییم (ماذا تریدین؟) بنا بر آن در بخش اول تمرین سوم استعمال ا فعال برای مذکر ودر بخش دوم (ب) استعمال افعال برای مؤنث ذکر گردیده است. معلم محترم تمرین پنجم درس را برای شاگردان کار نموده ونوشتن همزه که قبل از آن کسره است همراه با اعداد را روی تخته می‌نویسد وبرای شاگردان هدایت می‌دهد تا همزه با اعداد را نیز روی تخته بنویسند. معلم محترم کلمه های تمرین ششم را برای شاگردان خوانده ومعنا می‌کند و از یک شاگرد می‌خواهد تا کلمه ها را به آواز بلند بخواند وشاگردان دیگر	– أرید ثوباً ماذا ترید أنت؟ – أرید کتاب القواعد ماذا ترید أنت؟ – أرید قلما، ماذا ترید أنت؟ – أی ثوب ٍ تریدین؟ أرید ثوبا ً أخضر. – أی قلم رصاص تریدین؟ أرید قلم رصاص ٍ أحمر. – أی کرّا سة ٍ تریدین؟ أرید کرّ اسة حمراء.

	به تعقیب وی تکرار نمایند سپس به آنها هدایت می‌دهد تا زیر کلمه های نا آشنا خط بگیرند یعنی کلمه های را که مربوط به بازار نبوده وخرید وفروش نمی شوند نشانی کنند. معلم محترم دو مثال از تمرین هفتم را که مرتب کردن کلمه های پراگنده و جمله ساختن از آن می‌باشد طور نمونه روی تخته برای شاگردان کار می‌نماید: – أرید لحماً ودجاجةً. – هل تریدین شیئاً آخر؟ ومثال های باقی مانده را بالای شاگردان کار می‌نماید ونیز جمله ها را بالای آنها خوانده ومعنا می‌کند. معلم محترم تمرین هشتم درس را به شکل زیر حل می‌نماید: أی خدمة – تفضل هنا – أی لون تریدین؟ - المطلوب سبعمائة أفغانی. سپس از چند شاگرد می‌خواهد که پیش روی صنف بیایند و جمله ها را روی تخته بنویسند. معلم محترم تمرین نهم را که کلمه های جدید را در بر دارد روی تخته می‌نویسد ومعنا می‌کند سپس از یکتن شاگرد می‌خواهد پیش روی صنف آمده کلمه های تمرین را با آواز بلند بخواند وشاگردان دیگر بعد از او تکرار کنند. الإزار: تنبان الجورب: جراب قماش غال: تکه گران قیمت قماش رخیص: تکه ارزان کتب العلوم: کتاب های ساینسی کتاب الاقتصاد: کتاب اقتصادی کتاب القانون: کتاب حقوق وقانون القاموس: فرهنگ، لغت نامه معرض الکتب: نمایشگاه کتاب بائع الکتب: کتاب فروش **کار خانه گی:** معلم محترم تمرین آخر درس را به شاگردان کار خانه گی می‌دهد ودو مثال آنرا به شکل نمونه روی تخته کار می‌نماید.	شاگردان کلمه های نا آشنا را از بین کلمه های تمرین پیدا کرده وزیر آن خط می‌گیرند: – الکتابة – القراء ة – جبل – الاستماع شاگردان از کلمه های نا مرتب جمله می‌سازند: – أی کتابٍ تریدین ؟ – اِدفع مأتی أفغانی. – لدینا ثیاب جمیل.

درس نهم بخش اول

عنوان: عناية الوالدين

صفحه: ۴۷ –۴۸

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان باید:

- متن درس را درست خوانده بتوانند
- معنا و مفهوم حال را بدانند.
- حال را درجمله بشناسند.
- به زبان عربی محاوره کرده بتوانند.

معلومات اضافی

حال: حال اسمی است منصوب واغلب نکره ومشتق که معمولا چگونه‌گی وحالت فاعل یا مفعول یا اسم مجروری را حین وقوع فعل بیان می‌کند، مانند: جاءَ محمدٌ راکباً – رأیتُ محمداً ضاحکاً – مررتُ بالدّارِ العامرةِ.

حال بر سه نوع است

۱. مفرد، مانند: جاء زیدٌ ضَاحکاً.

۲. شبه جمله و آن موقعی است که بعد از معرفه باشد، مانند: رأیت القمرَ بین النجوم، کلمه (بین) شبه جمله متعلق به حال محذوف به تقدیر (مستقراً) است.

۳. جمله: حال در شرایط زیر جمله است:

الف: جمله خبری(یعنی احتمال صدق و کذب در آن راه دارد) و بعد از معرفه می‌آید، مانند: أقْبلَ الولدُ یرکُضُ، جمله (یرکُضُ) جمله خبری است و محلاً منصوب حال است.

ب: حروف استقبال (س– سوف) در صدر آن نباشد.

ج: جمله حالیه باید با صاحب حال ارتباط داشته باشد، مانند (لئن أکله الذئب و نحق عصبة) سوره یوسف / ۱۴

معنای کلمات:

المدفأة: بخاری خفضَ: پایین آورد مبتل: تر محموم: تب آلود

روش تدریس: سؤال وجواب، تکرار، انفرادی، مطالعه خاموشانه

مواد ممددرسی: تخته، تباشیر وکارت های کلمه ها

جریان درس:

فعالیت های شاگردان	فعالیت های معلم	وقت
	– معلم محترم بعد از ادای سلام واحوال پرسی، تنظیم صنف وبررسی کار خانه گی درس گذشته را ارزیابی می‌کند. – کی می‌تواند عدد (۳۰۰۰) را به عربی بگوید؟ تولید انگیزه جهت دریافت عنوان درس جدید. – کی می‌تواند بگوید که پدر و مادر در مقابل اولاد چه مسئولیت دارند؟	۵ دقیقه
	– معلم محترم بعد از دریافت جواب، عنوان درس جدید را که (عنایة الوالدین) است به خط برجسته روی تخته می‌نویسد، شاگردان را متوجه کتاب های شان ساخته و درس جدید را به نام خداوندﷻ آغاز می‌نماید. نخست به شاگردان هدایت می‌دهد تا درس را خاموشانه بخوانند بعداً درس را به آواز بلند برای آنها می‌خواند سپس از سه شاگرد می‌خواهد تا هرکدام پنج سطر را به آواز مناسب بخوانند. – معلم متن درس را معنا نموده و توسط شاگردان تکرار می‌نماید وکلمه های جدید را روی تخته می‌نویسد بعد از آن از یک شاگرد می‌خواهد تا درس را معنا نماید ونیز ازشاگرد دیگر می‌خواهد تا کلمات جدید درس را بنویسد و معنا نماید. – معلم محترم شاگردان را به سه گروپ مساوی تقسیم نموده و واز ایشان می‌خواهد تا درس را بامعنای آن بین خود تکرار کنند بعد ازآن نماینده هرگروپ پیش روی صنف آمده و درس را با معنای آن تکرار می‌نمایند همکاری وتشویق صورت می گیرد. **ارزیابی**	۲۵ دقیقه
	– کی می‌تواند دوسطر اول درس را معنا نماید؟ – کی می‌تواند معنای (عنایة الوالدین) را بگوید؟ – کی می‌تواند کلمه (محموماً) را روی تخته بنویسد؟ **کارخانه گی**	۱۰دقیقه
	معلم تمرین اول درس را برای شاگردان کار خانه گی می‌دهد ویک جمله آنرا طور نمونه برا ی شان کار می‌نماید. مثلاً : عاد احمدُ من المدرسة متعباً.	۵ دقیقه

درس نهم بخش دوم

عنوان: عناية الوالدين

صفحه: ۴۹ – ۵۲

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان باید

- الف مقصوره را بشناسند.
- (تاء) تأنیث را که با فعل ماضی پیوست می‌باشد به صورت دقیق بشناسند.
- (حال) را درجمله استعمال کرده بتوانند.
- معنای کلمه های نو را بدانند و بین خود محاوره کرده بتوانند.

معلومات اضافی: به بخش اول مراجعه شود.

معنای کلمات:

متعباً: درحال خسته‌گی ساخناً: گرم مسرعاً: درحال شتاب

روش تدریس: سؤال وجواب، انفرادی، گروپی، تکرار

مواد ممد درسی: تخته، تباشیر و کارت کلمه ها

جریان درس:

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	– معلم محترم بعد از ادای سلام واحوال پرسی، تنظیم صنف و بررسی کار خانه گی، درس گذشته را ارزیابی می کند. – کی می‌تواند معنای کلمه (خفض) را بگوید؟	
۴۰دقیقه	– معلم محترم شاگردان را متوجه کتاب های شان ساخته وتمرین دوم درس را توسط آنان به قسم سؤال و جواب حل می‌نماید طوری که یک شاگرد سؤال و شاگرد دیگر جواب را می‌خواند معلم با ایشان کمک نموده و جمله های تمرین را معنا می کند. – معلم محترم تمرین سوم درس را برای شاگردان کار می‌نماید ودربارۀ کلمه های که زیر آن خط کشیده شده است برای شاگردان معلومات می‌دهد ومی گوید که این کلمه ها، کلمه های است که به حال دلالت می کند ودربارۀ استعمال آن در جمله و شناخت آن معلومات می‌دهد؛ مثلاً : – عاد احمد من المدرسة متعباً – شرب خالدُ الحليب ساخناً – معلم تمرین چهارم درس را یکبار خود حل می‌نماید و بعد ازآن از سه شاگرد می‌خواهد که پیش روی صنف آمده و جواب تمرین را روی تخته	شاگردان جواب تمرین را می‌نویسند:

	بنویسند. – معلم محترم جمله های تمرین پنجم را روی تخته نوشته و با استفاده از کلمه های داده شده درتمرین جا های خالی را خانه پری می‌نماید؛ مثلاً : – (بری) الكاتبُ القلم. – (دعا) الأبُ الطبيب. ومثال های باقی مانده را بالای شاگردان روی تخته کار می‌نماید. – معلم یک مثال از تمرین ششم درس را طور نمونه برا ی شاگردان کار می‌نماید مثلاً : – جلس احمد قرب المد فأة (مرتجفاً) – معلم شاگردان را به دو گروپ تقسیم می‌نماید و از ایشان می‌خواهد تا جمله های باقی مانده را درکتابچه های خود بنویسند و جاهای خالی را با کلمات مناسب پر نمایند. سپس یک یک نفر از هرگروپ جملات حل شده را بخوانند تشویق وهمکاری صورت می‌گیرد. – معلم کلمه های تمرین هفتم را به آواز بلند برای شاگردان می‌خواند ومعنا می‌نماید، سپس آنرا روی تخته می‌نویسد بعد از آن از یک شاگرد می‌خواهد تا کلمه ها را به آواز بلند بخواند وشاگردان دیگر به تعقیب وی آنرا تکرار نمایند معلم کلمه هارا به ترتیب زیر معنا می‌نماید: حزيناً : غمگین بطيئاً : آهسته دافئ: گرم غضبان: خشم آلود آسفاً: متاسف مالحٌ: نمکین ضاحکاً: خندان کسلان: تنبل عذبٌ: شیرین **کارخانه گی** معلم محترم تمرین (الواجب المنزلی) را به شاگردان کار خانه گی می‌دهد و دو مثال را طور نمونه روی تخته برای آنها کار می‌نماید: – عاد احمد من المدرسة متعباً – جلس احمد قرب المدفأة مرتجفاً	– أكرمت البنت والدها. – حاولت الجدة خفض حرارة حفيدها بالماء – حزنت العمة حين رأت ابن أخيها مريضاً شاگردان جاهای خالی تمرین پنجم را با کلمه های داده شده پر می‌نمایند. – اشترى الأب الدواء. – نادى الأب اولاده. – داوى الطبيب المريض. شاگردان درجاهای خالی تمرین ششم می‌نویسند. – ساخناً – مبتسماً – مسروراً

درس دهم بخش اول

عنوان: عيادة المريض

صفحه: ۵۳ - ۵۴

وقت: ۴۵ دقيقه (يک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان بايد

- متن درس را درست خوانده ومعنا کرده بتوانند.
- به زبان عربی محاوره کرده بتوانند.
- ظرف زمان را بشناسند.
- ظرف زمان را در جمله استعمال کرده بتوانند.

معلومات اضافی:

مفعول فيه: مفعول فيه که آنرا ظرف نيز می نامند اسم منصوبی است که بر زمان يا مکان دلالت می‌کند، مانند حضرتُ صباحاً أمامَ المعلم.

در اين مثال کلمه های (صباح) و (أمام) زمان و مکان وقوع فعل را بيان می‌کنند.

ظرف بر دو قسم است:

۱. ظرف زمان: کلمه ای است که بر زمان معينی دلالت می‌کند، مانند: دَرَسْتُ صباحاً
۲. ظرف مکان: کلمه‌ای است که بر مکان معينی دلالت می‌کند، مانند: جلستُ أمام الطَّاولةِ.

ظرف يا مبهم است و يا معين.

ظرفهای مبهم، ظرفهای هستند که بر اندازه غير معينی از زمان دلالت می‌کنند، مانند: وقت- حين- دهر.

وظرفهای زمان معين، به ظرفهای گفته می‌شود که بر وقت محدود و معينی دلالت می‌کنند، مانند: ساعات، يوم، شهر، ماه ها، فصلها، روزهای هفته.

وظرفهای مکان مبهم، ظرفهای مکان مبهم بر مکان غير معين دلالت می‌کنند، مانند: جهت های شش گانه: أمام، وراء- يمين، فوق، تحت.

اما ظرفهای مکان معين ظرفهای اند که بر مکان معينی دلالت می‌کنند، مانند: دار- مدرسة، مسجد.

معنای کلمات:

کرة القدم: فوتبال زميل: رفيق وهمصنفی
أثناءاللعب: هنگام بازی الملل: خسته‌گی

روش تدريس: سؤال و جواب، تکرار، انفرادی وگروپی

مواد ممد درسی:

جریان درس

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	– معلم محترم بعد از ادای سلام و احوال پرسی با شاگردان، تنظیم صنف و بررسی کار خانه گی، درس گذشته را ارزیابی می‌کند. – کی می‌تواند بگوید که مستشفی چه معنا می‌دهد؟ تولید انگیزه جهت دریافت عنوان درس جدید – پرسیدن ناجور (بیمار) را به عربی چه می‌گویند؟	
۲۵ دقیقه	معلم محترم بعد از دریافت جواب، عنوان درس نو را که (عیادة المریض) است به خط درشت روی تخته می‌نویسد. شاگردان را متوجه کتابهای شان ساخته و درس نو را به نام خداوندﷻ آغاز می‌نماید نخست درس را به آواز بلند برای دانش آموزان می‌خواند سپس به آنها هدایت می‌دهد تا یکمرتبه متن درس را خاموشانه بخوانند بعد از آن یکبار دیگر متن درس را به آواز بلند خوانده و معنا می‌کند ونیز درس را بالای چند شاگرد خوانده ومعنا می‌کند. معلم درمورد (ظرف زمان) و (ما) استفهامیه برای شاگردان معلومات داده و با استفاده از متن درس برای آنها مثال می‌دهد.	
۱۰ دقیقه	**ارزیابی:** – کی می‌تواند معنای (عیادة المریض) را بگوید؟ – کی معنای (المَلل) را گفته می‌تواند؟ – کی می‌تواند دو جمله از متن درس را معنا کند؟	
۵ دقیقه	**کارخانه گی** معلم دو مثال از تمرین اول درس را طور نمونه روی تخته صنف کار نموده و بقیه را برای شاگردان کار خانه گی میدهد. – زار مبارک زمیله فی بیته.	

درس دهم بخش دوم

عنوان: عیادة المریض

صفحه: ۵۵– ۵۸

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان باید:

- (ما)ی استفهامیه را بشناسند.
- کلمهٔ (ما) را هنگامیکه با حروف (من، عن، ل) یکجا باشد بیاموزند.
- به زبان عربی محاوره کرده بتوانند.
- معنای کلمه های جدید را بیاموزند.

معلومات اضافی: به بخش اول مراجعه شود.

معنای کلمات

أشاهد: می‌بینم أتناول: می‌خورم صیفاً: تابستان شتاء: زمستان

نجوم: ستاره ها الثّلج: برف برامج: برنامه ها

روش تدریس: سؤال و جواب، انفرادی وگروپی

مواد ممد درسی

جریان درس

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵دقیقه	– معلم محترم بعد از ادای سلام واحوال پرسی، تنظیم صنف وبررسی کار خانه گی، درس گذشته را ارزیابی می‌کند. – کی می‌تواند بگوید که خبر گرفتن از بیمار را به عربی چه می‌گویند؟	
۴۰دقیقه	– معلم محترم شاگردان را متوجه کتاب های شان ساخته وبعد از آن دو شاگرد را پیش روی صنف خواسته تا تمرین دوم درس را به قسم سؤال وجواب بخوانند ومعلم آنرا برای شاگردان معنا می‌نماید. – معلم پیرامون ظرف زمان که در زبان فارسی آنرا قید زمان می‌گویند برای شاگردان با استفاده از دانش لازمی معلومات می‌دهد وبا استفاده از جمله های تمرین سوم برای آنها مثال می‌دهد. دومثال را طور نمونه روی تخته نوشته و ظرف زمان را برای آنها نشان می‌دهد. مثلاً: – ذهب أخي الی المستشفی لیلاً. – سأعود من المدرسة ظهراً. وبه آنها می‌گوید که دراین دومثال کلمه های لیلاً وظهراً ظرف زمان می‌باشد.	

	ومثال های باقی مانده را بالای یک شاگرد روی تخته می‌نویسد و از چهار شاگرد دیگر می‌خواهد تا هر کدام به نوبت زیر کلمه های که بـــه زمـــان دلالت می‌کنند خط بکشند. – معلم دومثال از تمرین چهارم درس را که وصل نمودن (ما)ی استفهامیه با (من، عن ولام) می‌باشد طور نمونه روی تختـــه بـــرای شاگردان حل می‌نماید ومثال های باقی مانده را بـــالای شـــاگردان حـــل می‌نماید مثلاً : – لِمَ لا تأكل مع إخوتک؟ – ممّ تشكو يا صديقي ؟ – معلم محترم مطابق هدایت که درتمرین پنجم داده شده اســـت مـــتن درس را بالای شاگردان می‌خواند و به آنها هدایت می‌دهد تا کلمه های را که به زمان دلالت می‌کند از متن درس در آورده ودرجاهای خـــالی تمرین توسط پنسل بنویسند. همکاری وتشویق صورت می‌گیرد. – معلم شاگردان را به دو گروپ مساوی تقسیم نموده وبه آنها هـــدایت می‌دهد تا تمرین ششم درس را که پر نمودن جا ها ی خالی تمرین بـــا کلمه ها ی مناسب می‌باشد حل نمایند بعد ازان نماینده هرگـــروپ پـــیش روی صنف آمده وجمله هارا بخوانند و معلم اشتباهات آنها را اصـــلاح نموده و گروپی که تمرین را درست حل نموده باشد به عنوان برنده اعلام می‌نماید. – معلم دو مثال از تمرین هفتم را که ساختن جمله از کلمه های پراگنده می‌باشد روی تخته برای شاگردان حل می‌نماید: – ذهب مبارک يوم الخميس إلى المدرسة. – سافر أبي قبل أسبوعٍ إلى إيران. ومثال های باقی مانده تمرین را بالای شاگردان رو ی تخته کار می‌نمایـــد. همکاری وتشویق صورت می‌گیرد. – معلم محترم دومثال از تمرین هشتم را که منظور از آن شناختن ضـــد بعضی کلمه ها می‌باشد برای شاگردان حل می‌نماید ودو کلمه را با ضدش روی تخته می‌نویسد مثلاً : صباحاً – مساءً نهاراً – ليلاً و دومثال دیگر را بالای دو شاگرد روی تخته حل می‌نماید.	شاگردان زیر کلمه های که بـــه زمان دلالـــت مـــی‌کنـــد خـــط می‌گیرند: – مساءً – يوم العيد – الساعة الواحدة – نهاراً شاگردان کلمه های را که به زمان دلالت می‌کند می‌نویسند: – يوماً – غداً – صباحاً – قبل الظهر – العصر – المساء – النهار شاگردان تمرین ششم را به ترتیب زیر خانه پری می‌نمایند: – تظهر النجوم(ليلاً). – تشتدّ الحرارة (صيفاً) – ينزل الثلج (شتاءً) – ذهب مبارک (يوم) الخميس لزيارة زميله. شاگردان جمله می‌سازند: – ألعب كرة القدم نهاراً

	– معلم كلمه های تمرين هشتم درس را روی تخته نوشته و معنا می‌نمايد سپس كلمه هارا به آواز بلند برای شاگردان می‌خواند واز آنها می‌خواهد تا به تعقيب وی تكرار نمايند ودراخير هدايت می‌دهد تا آنها كلمه هارا بامعنای آن دركتابچه های شان بنويسند. العام: سال السنة: سال القرن: قرن (صدسال) الزمن: زمان الشهر: ماه العصر: زمانه العشاء: خفتن الفجر: بامداد الربيع: فصل الخريف: خزان الأسبوع: هفته **كار خانه گی** معلم (الواجب المنزلی) را برای شاگردان كارخانه گی می‌دهد	– أذهب إلى المدرسة صباحاً. – أشاهد برامج التلفاز ليلاً. – أذهب إلى المكتبة بعد الظهر. شاگردان ضد كلمه هارا می‌نويسند: – قبل – بعد – شتاءً – صيفاً

درس یازدهم بخش اول

عنوان: فی المطر خیرٌ و برکةٌ

صفحه: ۵۹ – ۶۰

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان باید

- متن درس را درست خوانده ومعنا کرده بتوانند
- معنای کلمه های نو را بدانند.
- به سؤال های تمرین جواب داده بتوانند.

معلومات اضافی: به بخش دوم مراجعه شود.

معنای کلمات

غیوماً: ابر سَالَ: جاری شد المطر: باران

روش تدریس: سؤال وجواب، گروپی، انفرادی وتکرار

مواد ممد درسی: تخته، تباشیر، کارت های کلمه ها و فرهنگ عربی

جریان درس

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	– معلم محترم بعد از ادای سلام و احوال پرسی، تنظیم صنف و بررسی کار خانه گی درس گذشته را ارزیابی می‌کند. – کی می‌تواند دوجمله را روی تخته بنویسد که درآن ظرف زمان بکار رفته باشد؟ – کی معنای کلمه(برا مج) را گفته می‌تواند؟ ایجاد انگیزه جهت دریافت عنوان درس جدید – کی می‌تواند فواید باران را بیان نماید؟	
۲۵ دقیقه	– معلم محترم بعد از دریافت جواب عنوان درس جدید را که (فی المطر خیروبرکة) است به خط برجسته روی تخته می‌نویسد. شاگردان را متوجه کتاب های شان ساخته ودرس نو را به نام خداوند (ج) آغاز می‌نماید نخست متن درس را به آواز بلند برای دانش آموزان می‌خواند، سپس بالای چند دانش آموز تکراراً متن درس را می‌خواند ودرآخر یک بار دیگرمتن درس را خوانده و معنا می‌نماید وبعد از آن به سه شاگرد هدایت می‌دهد تا درس را خوانده ومعنا نمایند	

۱۰ دقیقه	- معلم سؤال های تمرین اول درس را از شاگردان می‌پرسد و بـــه آنهـــا هدایت می‌دهد تا با استفاده ازمتن درس به سؤال ها پاسخ بگویند. **ارزیابی** – کی می‌تواند بگوید که باریدن باران را به عربی چه می‌گویند؟ – کی معنای غیوماً را می‌فهمد؟ – کی می‌تواند سه سطر از متن درس را درست بخواند؟	
۵ دقیقه	**کارخانه گی:** معلم تمرین چهارم درس را به شاگردان کارخانه گی می‌دهد.	

درس یازدهم بخش دوم

عنوان: فی المطر خیرٌوبرکةٌ

صفحه: ٦١ - ٦٣

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان باید:

- مفعول مطلق را بشناسند.
- مفعول مطلق را درجمله استعمال کرده بتوانند.
- فرق بین الف ممدوده ومقصوره را بدانند.
- معنای کلمه های جدید را بفهمند.

معلومات اضافی:

مفعول مطلق

مفعول مطلق: مفعول مطلق مصدر یا نایب مصدری است که بعد از فعل از لفظ فعل یا از مترادفش، برای تاکید معنای فعل، ذکر می‌شود.

مفعول مطلق برای سه منظور استعمال می‌شود.

۱. برای تأکید فعل، مانند: اجتهد أیها التِلمیذُ اجتهادا - قرأتُ قراءةً.

۲. برای بیان شمارهٔ دفعات وقوع فعل، مانند: ضربتهُ ضربة- دقت الساعة دقتین

۳. برای بیان نوع فعل، مانند: سرتُ سَیراً حَسَناً- سرتُ سیرَالصالحینَ.

در برخی موارد کلماتی جانشین مفعول مطلق می‌شوند. آن موارد عبارت است از:

۱- کلماتی که مترادف هستند، مانند: جَلَسْتُ قُعُوداً- که (قعود) مترادف جلوس است.

۲- مصدر دیگری یا اسم مصدر از همان ماده، مانند: حکمتهُ کلاماً- ای تکلیماً.

۳- صفت نیز جانشین مفعول مطلق می‌شود، مانند: خاطبتُه أحسنَ خطابٍ.

معنای کلمات

غاص: شنا کرد	رمی: پرتاب کرد	یتوکأ: تکیه می‌کند
عاد: بازگشت	إنطلق: فیرشد	الصاروخ: راکت
طرقتُ: کوبیدم	هادئاً: آرام	

روش تدریس: سؤال وجواب، انفرادی وتکرار

مواد ممد درسی

جریان درس

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵دقیقه	– معلم محترم بعد از ادای سلام واحوال پرسی، تنظیم صنف وبررسی کار خانه گی درس گذشته را ارزیابی می‌کند. – کی می‌تواند متن درس گذشته را درست بخواند؟ – کی می‌تواند معنای (تخضرّ الأرض) را بگوید؟	
۴۰ دقیقه	– معلم تمرین دوم درس را برای شاگردان خوانده ومعنا می‌نماید سپس آنرا به شکل محاوره دونفری عملاً توسط آنها اجرا می‌نماید. – معلم محترم بااستفاده از معلومات اضافی پیرامون مفعول مطلق برای شاگردان معلومات داده سپس دومثال از تمرین سوم درس را برای آنها طور نمونه روی تخته حل نموده ومفعول مطلق را برای آنها نشان می‌دهد. – أقرأُ النّصّ قراءةً واضحةً – نزل المطر نزولاً شدیداً. وبرای دانش آموزان می‌گوید که دراین دومثال کلمه های قراءةً که از جنس فعل قرأ و نزولاً که از جنس فعل نزل است مفعول مطلق می‌باشند. مثال های دیگر را توسط شاگردان روی تخته نوشته وبه آنها هدایت می‌دهد تا مفعول مطلق را درجمله ها نشان بدهند. – معلم دو مثال از تمرین پنجم را طور نمونه برای شاگردان روی تخته حل می‌نماید وفرق بین الف ممدود و الف مقصوره را برای آنها بیان می‌نماید مثلاً : – یتوکّأ الشیخ علی العصا. – لا تمیلوا إلی النوم عند الضّحی. و مثال های باقی مانده را بالای شاگردان کار می‌نماید، به آنها هدایت می‌دهد تا در جاهای خالی تمرین الف مناسب (ممدوده یا مقصوره) را بگذارند. – معلم دومثال از تمرین ششم درس را که گذاشتن مفعول مطلق درجاهای مناسب آن می‌باشد روی تخته برای شاگردان طور نمونه حل می‌نماید مثلاً : – أستمع إلی شرح المعّلم (إستماعاً) جیداً. – شکرت الله (شکراً) کثیراً. و مثال های دیگر را توسط شاگردان کار می‌نماید وبه آنها هدایت می‌دهد تا مفعول مطلق را از میان قوس انتخاب نموده ودر جای مناسب آن بگذارند.	

	– معلم دومثال از تمرین هفتم را که ساختن مفعول مطلق می‌باشد طور نمونـــه برای شاگردان حل می‌نماید. مثلاً : – طرقت الباب طرقاً شدیداً . – هدمت المنزل هد ماً کاملاً . ومثال های باقی مانده تمرین را توسط شا گردان کار مـــی‌نمایـــد همکـــاری و تشویق صورت می‌گیرد. – معلم کلمات تمرین هشتم را روی تخته نوشته و معنا می‌کند ســـپس یـــک شاگرد را خواسته وبه او هدایت می‌دهد تا کلمه ها را به آواز بلند بخوانـــد و شاگردان دیگر به تعقیب وی تکرار نمایند ودراخیر کلمه ها را با معنـــای آن در کتابچه های شان بنویسند. النجوم: ستاره گان السحاب: ابر الثلج: برف الرعد: رعد البرق: الماسک الطوفان: توفان الفیضانات: سیلاب ها الکوارث: حادثه ها **کار خانه گی:** معلم (الواجب المنزلی) را به شاگردان کار خانه گی می‌دهد.	شـــاگردان مفعـــول مطلـــق را درجای مناسب آن می‌گذارند: – برد الجوّ فی الشتاء (برودة ً) شدیداً. – أکتب الدرس (کتابةً) واضحةً . شـــاگردان مفعـــول مطلـــق را درجمله ها استعمال می‌نمایند: – دُقت السّا عة دقةً . – وقفت فی الصّف وقفاً طویلا ً. – نام الطفل نوماً هادئاً .

درس دواز دهم بخش اول

عنوان: من فوايد الفواكهة

صفحه: ٦٥ - ٦٦

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان باید

–متن درس را درست خواند ه بتوانند.

– افعال خمسه را بشناسند.

–معنای کلمه های جدید را بدانند.

– بین هم به زبان عربی محاوره نموده بتوانند.

معلومات اضافی: به بخش دوم مراجعه شود.

معنای کلمات

الفواكهة: میوه ها　　الخضروات: سبزی جات　　البرتقال: مالته

الجزر: زردک　　الحديد: آهن　　الأسنان: دندانها

العظام: استخوان ها　　ضغط الدم: فشار خون

روش تدریس: سؤال وجواب، تکرار، انفرادی،گروپی ومطالعه خاموشانه

مواد ممد درسی: کتاب، تخته و تباشیر

جریان درس

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	– معلم محترم بعد از ادای سلام واحوال پرسی باشاگردان، تنظیم صنف وبررسی کار خانه گی، درس گذشته را ارزیابی می‌کند. – کی می‌تواندجمله (نزل المطر نزولاً شديداً) را روی تخته نوشته و مفعول مطلق را درآن نشان بدهد؟ ایجاد انگیزه جهت دریافت عنوان درس جدید – آیا خوردن میوه فایده دارد؟ – کی می‌تواند مفاد میوه هارا بیان نماید؟	
۲۵ دقیقه	– معلم بعد از دریافت جواب عنوان درس جدید را که (من فوائد الفواكه) است به خط برجسته روی تخته می‌نویسد، شاگردان را متوجه کتاب های شان ساخته ودرس جدید را به نام خداوند(ج) آغاز می‌نمایند. نخست متن درس را به آواز بلند برای شاگردان می‌خواند سپس از آنها می‌خواهد تا درس را یک مرتبه خاموشانه بخوانند ونیز از چند شاگرد می‌خواهد تا به نوبت متن درس را به آواز بلند بخوانند ودراخیر یک بار دیگر متن درس را برای آنها خوانده	

	ومعنامی نماید وهمچنان سه سه سطر ازمتن درس را توسط چند شاگرد تکرا ر ومعنا می‌کند. – معلم شاگردان را به دوگروپ تقسیم نموده واز آنها می‌خواهد تـا درس را دربین خود تکرار نمایند بعد از آن نماینده هر گروپ پیش روی صنف آمده و درس را به آواز بلند بخوانند همکاری وتشویق صورت می‌گیرد. – معلم محترم افعال خمسه را درمتن درس به آنها نشان مـی‌دهـد ونیـز از شاگردان ضعیف درمورد درس سؤال می‌نماید وبه آنها موقع می‌دهد تا درس را به صورت درست بیاموزند. **ارزیابی:** – کی می‌تواند الحدید والعظام را معنا کند؟ – کی می‌تواند دومثال از افعال خمسه را درمتن درس نشان بدهد؟ – کی می‌تواند بگوید که زردک و مالته را به عربی چه می‌گویند؟ **کارخانه گی** معلم تمرین اول درس را برای شاگردان کارخانه گی می‌دهد و به آنها هدایت می‌دهد تا متن درس را درخانه بخوانند وبه سؤال های تمرین با استفاده از متن درس جواب ارائه بدارند.	 ۱۰دقیقه ۵ دقیقه

درس دوازدهم بخش دوم

عنوان: **من فوائد الفواکه**

صفحه: ٦٧ - ٧٠

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان باید

- افعال خمسه را بشناسند.
- افعال خمسه را درجمله استعمال کرده بتوانند.
- ضمایر منفصل را بافعل مضارع گردان نمایند.
- نوشتن همزه را بالای کرسی الف به صورت دقیق یاد بگیرند.
- معنای کلمه های جدید را دانسته وآنرا درجمله ها استعمال کرده بتوانند.

معلومات اضافی:

افعال خمسه(پنجگانه): هر فعل مضارعی که به (الف اثنین)، و (واو جمع)، و (یاء) مخاطب متصل شده باشد، مانند: یکتبان، تکتبان، یکتبون، تکتبون، تکتبین.

این افعال با ثبوت نون مرفوع، و با حذف نون منصوب و مجزوم می‌شوند، مانند: **الموا طنون یدافعون عن وطنهم**، کلمه (یدافعون) فعل مضارع مرفوع به ثبوت نون از افعال خمسه است.

الطلاب المجدون لن یقَصِّروا فی واجباتهم. کلمه (یقصروا) فعل مضارع منصوب به حرف(لن) و علامه نصب حذف نون از افعال خمسه است.

أنت یا فاطمة لم تکتبی درسک. کلمه(تکتبی) فعل مضارع مجزوم به حرف(لم) و علامه جزم آن حذف نون از افعال خمسه است.

افعال خمسه عبارت اند از:

١. یفعلون= یدرسون
٢. تفعلون= تدرسون
٣. یفعلان= یدرسان
۴. تفعلان= تدرسان
۵. تفعلین= تدرسین

که فاعل در این افعال (واو)، و (الف) و (یاء) است.

معنای کلمات

العنب: انگور　　العصیر:آب میوه　　الفلفل: مرچ　　البصل: پیاز

اللّص: دزد　　المخبأ: پناه گاه　　اِختبأ: پنها ن شد

روش تدریس: سؤال وجواب، انفرادی وتکرار

مواد ممد درسی

جریان درس

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵دقیقه	– معلم محترم بعد از ادای سلام واحوال پرسی با شاگردان تنظیم صنف وبررسی کار خانه گی، درس گذشته را ارزیابی می‌کند. – کی می‌تواند معنای کلمه های (الحدید والعظام) را بگوید؟ – کی می‌تواند بگوید که مالته وزردک را به عربی چه می‌گویند؟	
۴۰دقیقه	– معلم محترم تمرین دوم درس را برای شاگردان خوانده ومعنا می‌نماید و سپس آنرا به قسم محاوره بالای شاگردان عملاً اجرا می‌نماید. – معلم با استفاده از معلومات اضافی پیرا مون افعال خمسه (پنجگانه) برای شاگردان معلومات می‌دهد. بعد ازآن جمله های تمرین سوم را روی تخته نوشته نموده و افعال پنجگانه را برای آنها نشان می‌دهد. افعال خمسه درجمله های تمرین سوم عبارت اند از: تفعلین – تأکلان – تأکلون – یتبادلان ویداومون – معلم یک مثال از تمرین چهارم درس را که گردان فعل مضارع مطابق ضمایر می‌باشد طور نمونه برای شاگردان حل می‌نماید: یأکل أنتِ : تأکلین أنتم: تأکلون أنتما: تأکلان هم: یأکلون هما: یأکلان ومثال های باقی مانده تمرین را روی تخته بالای شاگردان کار می‌نماید همکاری وتشویق صورت می‌گیرد. – معلم تمرین پنجم درس را برای شاگردان خوانده ومعنا می‌نماید سپس جمله های تمرین را بالای تخته می‌نویسد واز پنج شاگرد می‌خواهد تا هرکدام به نوبت پیش روی صنف آمده و درهر جمله همزه های را که بالای الف نوشته شده اند نشان بدهند. – معلم دو مثال از تمرین ششم را که گذاشتن افعال خمسه درجاهای مناسب آن می‌باشد طورنمونه روی تخته حل می‌نماید: – أنتما (تأکلان) الجزر.	شاگردان افعال مضارع را مطابق ضمایر گردا ن می‌نمایند: – تتبادلین – تتبادلان – یتبادلان – تتبادلون – یتبادلون – تداومین – تداومان – یتدومان – تداومون – یداومون

	– أنتم (تحرصون) على أكل خضروات. و مثال های باقی مانده را توسط شاگردان کار می‌نماید، به آنها هدایت می‌دهد تا افعال خمسه را درجاهای مناسب آن مطابق ضمایر بگذارند. – معلم دومثال از تمرین هفتم را روی تخته طور نمونه برای شاگردان حل می‌نماید: – المؤ منون يؤ دون الصلاة بخشوعٍ. – القاضيان يحكمان بالعدل. ومثال های باقی مانده تمرین را بالای شاگردان حل می‌نماید. – معلم کلمه های تمرین هشتم درس را روی تخته نوشته و معنا می‌کند وسپس یک شا گرد را خواسته و به اوهدایت می‌دهد تا کلمه ها را به آواز بلند بخواند وشاگردان دیگر به تعقیب وی تکرار نمایند. کلمه ها را به ترتیب زیر معنا می‌نماید. العنب: انگور العصير: آب میوه الفلفل: مرچ الباذينجان: بادنجان سیاه التّفاح: سیب الخيار: بادرنگ البصل: پیاز البطيخ: تربوز الخوخ: شفتالو النعناع: نعناع البطاطس: کچالو المانجا: ام الرمّان: انار الجزر: زردک الفاصوليا: فاصولیا الموز: کیله الطماطم: بادنجان رومی (گرجه) العدس: نسک ودراخیر به شاگردان هدایت می‌دهد تا کلمه هارا بامعنای آن در کتابچه های شان بنویسند. **کار خانه گی:** معلم (الواجب المنزلی) را برای شاگردان کار خانه گی می‌دهد.	شاگردان افعال خمسه را درجاهای خالی می‌گذارند: – الأخوان (يشتريان) الفواكه والخضروات. – الأطفال (يحبّون) الأكل. شاگردان مثال های باقی مانده تمرین را حل می‌نمایند: – الطالبان يتدربان على الحاسوب. –الأب يشترى الخضروات لأبنائه. – التلميذ يهتم بأكل الموز

درس سیزدهم بخش اول

عنوان: حادث زلزال

صفحه: ۷۱ – ۷۲

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان باید:

- متن درس را درست خوانده بتوانند.
- معنای تمیز را بدانند.
- تمیز را درجمله استعمال کرده بتوانند.
- معنای کلمه های نو را بدانند.
- با همدیگر به زبان عربی محاوره کرده بتوانند.

معلومات اضافی:

تمییز اسمی است منصوب و نکره که صفت مبهم یا نسبت مبهم پیش از خود را روشن می‌کند. مانند: **(اشتریت عشرین کتاباً).** در این مثال کلمه «کتاباً» معنی مبهم «عشرین» را روشن کرده است و یا (اشتهر التاجر أمانةً) کلمه «أمانةً» روشن می‌کند که شهرت تاجر از چه قرار بوده است.

تمییز دو نوع است. مفرد یا ذات و نسبت

تمییز مفرد در چهار مورد استعمال می‌شود.

۱. پس از اسمهای اوزان، مانند اشتریت رطلاً عسلاً.
۲. پس از اسمهای دال بر مساحت، مانند: اشتریت جریباً أرضاً
۳. پس از اسمهایی که برکیل و پیمانه دلالت می‌کند، مانند: اشتریت مُدّاً قمحاً.
۴. پس از اعداد، مانند: اشتریت عشرین کتاباً.

همزه نبره: همزه‌ای است که در وسط کلمه به شکل زیر نوشته می‌شود.

۱– اگر خود همزه مکسور باشد، مانند: سئِلَ، أسئِله

۲– اگر قبل از همزه مکسور باشد، مانند: مِئذنة، فِئة

معنای کلمات:

زلزال: زلزله (زمین لرزه) — محافظة: ولایت

مدیریة: ولسؤالی — دمّر: خراب کرد — ضحایا: قربانیان

أطنان: تُن ها — فریق الإنقاذ: تیم نجات

روش تدریس: سؤال وجواب، انفرادی و تکرار
مواد ممد درسی: کتاب درسی، فرهنگ زبان عربی، تخته و تباشیر.
جریان درس

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	– معلم محترم بعد از ادای سلام و احوال پرسی با شاگردان تنظیم صنف و بررسی کار خانه گی، درس گذشته را ارزیابی می کند. - کی می‌تواند افعال خمسه را نام بگیرد؟ – کی می‌تواند معنای کلمه های عصیر و بصل را بگوید؟ – کی می‌تواند بگوید که (انار، زردالو، سیب و کیله) را به عربی چه می گویند؟ ایجاد انگیزه جهت دریافت عنوان درس جدید – کی می‌تواند بگوید که زمین لرزه را به عربی چه می گویند؟	
۲۵ دقیقه	– معلم بعد از دریافت جواب، عنوان درس جدید را که (حادث زلزال) است به خط برجسته روی تخته می‌نویسد، شاگردان را متوجه کتاب های شان ساخته و درس نو را به نام خداوندﷻ آغاز می کند. نخست متن درس را به آواز بلند برای دانش آموزان می‌خواند سپس به آنها هدایت می‌دهد تا یک مرتبه متن درس را خاموشانه بخوانند. بعد از آن از چند شاگرد می‌خواهد تا متن درس را به آواز بلند بخوانند ودراخیر یک بار دیگر متن درس را به آواز بلند خوانده و معنا می‌نماید ونیز به سؤال های شاگردان پاسخ گفته و مشکلات آنها را حل می‌نماید. – معلم از چهار شاگرد می‌خواهد تا هر کدام به نوبت پیش روی صنف آمده و سه سه سطر از متن درس را به آواز بلند بخوانند و از یک شاگرد دیگر می‌خواهد تا جمله اول درس را با حرکات آن روی تخته بنویسد. – معلم به شاگردان ضعیف تو جه زیاد می‌داشته باشد تا آنها درس را بیاموزند وبرای آنها موقع می‌دهد و از ایشان پرسش به عمل می‌آورد – معلم سؤال های تمرین اول درس را از شاگردان می‌پرسد وبه آنها هدایت می‌دهد تا با استفاده از متن درس به سؤال ها پاسخ ارایه بدارند.	
۱۰ دقیقه	**ارزیابی:** – کی می‌تواند اعداد (۱۵۰۰) و (۲۰۰۰) را به عربی بگوید؟ – کی می‌تواند کلمه های (محافظة و مديرية) را روی تخته نوشته و معنا نماید؟ – کی می‌تواند سه سطر اول درس را درست بخواند؟	
۵ دقیقه	**کار خانه گی:** معلم تمرین ششم درس را برای شاگردان کار خانه گی می‌دهد وبه آنها هدایت می‌دهد تا با استفاده ازمتن درس جاهای خالی تمرین را با کلمه های مناسب پُر نمایند.	

درس سیزدهم بخش دوم

عنوان: حادث زلزال

صفحه: ۷۳ – ۷۶

وقت: ۴۵دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان باید:

- تمیز را بشناسند.
- تمیز را درجمله استعمال کرده بتوانند.
- افعالی که به حرف علت آغاز شده اند را بشناسند.
- طریق نوشتن همزه مکسور بالای نبره را بدانند.
- به زبان عربی محاوره کرده بتوانند.

معلومات اضافی: به بخش اول مراجعه شود.

معنای کلمات

المساعدات: کمک ها   قمحاً: گندم   شعیراً: جو   فلاحاً: دهقان

محافظ: والی   الجائع: گرسنه   بعتُ: فروختم   البضائع: اشیا

روش تدریس: سؤال وجواب، انفرادی، گروپی وتکرار

مواد ممد درسی

جریان درس

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	– معلم محترم بعد از ادای سلام واحوال پرسی باشاگردان تنظیم صنف وبررسی کارخانه گی، درس گذشته را ارزیابی می‌کند. – کی می‌تواند (حادث زلزال) را معنا کند؟ – کی می‌تواند بگوید که (ولایت و ولسؤالی) را به عربی چه می‌گویند؟	
۴۰دقیقه	– معلم جمله های تمرین دوم درس را برای شاگردان خوانده و معنا می‌نماید و سپس تمرین مذکور را به قسم سؤال و جواب توسط شاگردان به صورت عملی کار می‌نماید – معلم با استفاده از معلومات اضافی در بارهٔ تمیز به شاگردان معلومات می‌دهد سپس از تمرین سوم یک مثال را طور نمونه برای آنها حل می‌کند: – کم کتاباً قرأت؟ در این مثال کلمه (کتاباً) تمیز می‌باشد ومثال های باقی مانده را توسط شاگردان روی تخته کار می‌نماید. به آنها هدایت می‌دهد تا کلمه های مناسب که به تمیز دلالت می‌نمایند را از میان	شاگردان کلمه های را که به

	قوس ها انتخاب و در جا های مناسب آن بگذارند همکاری وتشویق صورت می‌گیرد. – معلم تمرین چهارم درس را برای شاگردان خوانده وبه ترتیب زیر معنا می‌نماید: – تیم نجات به محل حادثه زمین لرزه رسید. – حکومت افغانستان به نیازمندان وعده کمک و مساعدت را نمود. – والی ولایت بغلان درمحل حادثه زمین لرزه ایستاد شد. – حکومت افغانستان کمک ها را برای نیازمندان توزیع نمود. سپس از شاگردان می‌خواهد تا افعال را که به حرف علت شروع شده اند یاد داشت نموده وروی تخته بنویسند. – معلم تمرین پنجم درس را روی تخته می‌نویسد و کلمه های را که حرف همزه در آن به کار رفته است برای شاگردان نشان میدهد مثلاً: – الرّسائل – الجائع – الجوائز – البضائع – معلم شاگردان را به دوگروپ تقسیم می‌نماید و به آنها هدایت می‌دهد تا هرگروپ دو کلمه از تمرین هفتم را با استفاده از متن درس درجمله استعمال نمایند و از نماینده هرگروپ می‌خواهد تا جمله های ساخته‌گی شان را روی تخته بنویسند. همکاری و تشویق صورت می‌گیرد. – معلم یک مثال از تمرین هشتم درس را که ترتیب نمودن کلمه های نامرتب است طور نمونه روی تخته برای شاگردان حل می‌نماید: – حدث زلزال قوی فی محافظة بغلان. مثال های دیگر را بالای شاگردان کار می‌نماید. – معلم کلمه های تمرین نهم درس را روی تخته نوشته ومعنا می‌نماید سپس از یک شاگرد می‌خواهد تا کلمه ها را به آواز بلند از روی تخته بخواند و شاگردان دیگر به تعقیب وی تکرار نمایند. هزة أرضية: زمین لرزه المنظمات: سازمان ها الدّقيق: آرد الأرز: برنج البركان: آتش فشان السيول: سیلاب ها **کارخانه گی** معلم (الواجب المنزلی) را برای شاگردان کار خانه گی می‌دهد.	تمیز دلالت می‌کنند ازمیان قوس انتخاب می‌نمایند: – طالباً – درجةٍ شاگردان کلمه های نامرتب را مرتب می‌نمایند: – شکرمحافظ محافظة بغلان المؤسسات الدّولية – کم منزلاً دُمِرَ نتیجة الزلزال؟

درس چهار دهم بخش اول

عنوان: النّظافة من الإیمان

صفحه: ۷۷ – ۷۸

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان باید

- متن درس را درست خوانده بتوانند.
- معنای کلمه های جدید را بدانند.
- به زبان عربی محاوره کرده بتوانند.

معلومات اضافی: به بخش دوم مراجعه شود.

معنای کلمات:

النظافة: پاکی　　یحثّ: تشویق می‌کند　　الطهور: نظا فت

شطر: جزء　　بیوتنا: خانه های ما　　الطرق: راه ها

مکشوفة: سر باز، ضد سرپوشیده

روش تدریس: سؤال و جواب، تکرار، انفرادی، گروپی و مطالعه خاموشانه.

مواد ممد درسی

جریان درس

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵دقیقه	– معلم بعد از ادای سلام واحوال پرسی باشاگردان، تنظیم صنف وبررسی کارخانه گی، درس گذشته را ارزیابی می‌کند. – کی می‌تواند دو جملهٔ را روی تخته بنویسد که در آن تمیز بکار رفته باشد؟ – کی می‌تواند بگوید که (سازمان، آتش فشان و زمین لرزه) را به عربی چه می‌گویند؟	
۲۵ دقیقه	ایجاد انگیزه جهت دریافت عنوان درس جدید – کی می‌تواند بگوید که پاکی را به عربی چه می‌گویند؟ – معلم بعد از دریافت جواب، عنوان درس جدید را که (النظافة من الإیمان) است به خط برجسته روی تخته می‌نویسد، شاگردان را متوجه کتاب های شان ساخته و متن درس را به آواز بلند برای آنها می‌خواند سپس به آنها هدایت می‌دهد تا یک مرتبه درس را خاموشانه بخوانند بعد از آن از چند شاگرد می‌خواهد تا درس را به آواز بلند بخوانند دراخیر یک بار دیگر متن درس را به آواز بلند خوانده ومعنا می‌نماید. ونیز سه شاگرد را به نوبت پیش روی صنف خواسته و به آنها هدایت می‌دهد تا هرکدام سه	

	سطر ازمتن درس را بخوانند. - معلم سؤال های تمرین اول درس را از شاگردان می‌پرسد و به آنها هدایت می‌دهد تا با استفاده از متن درس به سؤال ها جواب بدهند. **ارزیابی:** — کی می‌تواند جمله (النظا فة من الإیمان) را معنا کند؟ — کی می‌تواند سه سطر اول درس را خوانده ومعنا کند؟ — کی می‌تواند بگوید که غذاهای سرباز را به عربی چه می‌گویند؟ **کار خانه گی:** معلم تمرین هفتم درس را برای شاگردان کار خانه گی می‌دهد.	۱۰ دقیقه ۵ دقیقه

درس چهار دهم بخش دوم

عنوا ن: النظافة من الإيمان

صفحه: ۷۹ - ۸۲

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان باید:

- معنای جمع تکسیر را بدانند.
- جمع تکسیر را درجمله ها بشناسند.
- جمع تکسیر را درجمله استعمال کرده بتوانند.
- ضمیر جمع متکلم (نا) را با جمع تکسیر اضافه کرده بتوانند.
- طریق نوشتن همزه در آخر کلمه را بیاموزند.

معلومات اضافی:

جمع تکسیر: مکسر در لغت به معنای شکسته است و در اصطلاح جمعی است که بر سه و بیشتر از آن دلالت می‌کند و جمع تکسیر با تغییر صورت مفرد و احیاناً تغییر حرکات مفرد ساخته می‌شود، مانند: (رجال) که جمع (رجل) است و (مُدُن) که جمع (مدینه) است و (اُسُد) که جمع (أسد) است.

جمع تکسسر بر دو نوع است: ۱- جمع قلة ۲- جمع کثرة

۱. **جمع قلت:** جمعی است که بر عددی دلالت می‌کند که کمترا ز سه و بیشتر از ده نباشد، و دارای چهار صیغه است مانند

۱. أفعل مانند: شهاب، أشهب، رجل، أرجل، عین، أعین.

۲. أفعلة: مانند: غذاء، أغذیة، دواد، أدویة، طعام، أطعمة.

۳. فِعلة، مانند: غلام، غلمة، صبی، صبیة،فتی، فتیة

۴. افعال، مانند: عنب، أعناب، عنق، أعناق، عم، أعمام

۲. **جمع کثرت:** جمعی است که بر سه و بیشتر از آن دلالت می‌کند. و دارای هجده صیغه است. مانند: أسمر، سمراء، غرفة، غرف، بدعة، بدع، مریض، مرضی، حارس، حراس، غلام، غلمان، غنی، أغنیا

همزه در آخر کلمه یا همزه متطرفة: همزه متطرفه به همزهٔ گفته می‌شود که در آخر کلمه نوشته شود.

همزه متطرفة به شکل ذیل نوشته می‌شود:

۱) توسط (یاء) در صورتی که قبل از همزه زیر باشد، مانند: قُرِئ، مبتدئ

۲) توسط واو در صورتیکه قبل از همزه پیش باشد، مانند: جرُؤ، اللُّؤ لُؤْ

۳) توسط الف در صورتیکه قبل از همزه زبر باشد، مانند: حَطَأ، قَرَأ.

معنای کلمات:

الفصل: صنف	المواطنین: شهر وندان	البیئة: محیط زیست
اللّحوم: گوشت ها	نکافح: مبارزه می‌کنیم	تطعیم: واکسین
الأثواب: لباس ها	القطن: پنبه	أظفار: ناخن ها
الشاطئ: کنار	سکّان: باشندگان	أماکن: جای ها

روش تدریس: سؤال وجواب، انفرادی، گروپی وتکرار

مواد ممد درسی:

جریان درس:

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵دقیقه	– معلم محترم بعد از ادای سلام، احوال پرسی وتنظیم صنف درس گذشته را ارزیابی می‌کند. – کی می‌تواند حدیث شریف را که در درس گذشته خواندیم از یاد بگوید ومعنا نماید؟	
۴۰دقیقه	– معلم تمرین دوم درس را برای شاگردان خوانده ومعنا می‌کند سپس آنرا توسط آنها به قسم محاوره عملاً وتکراراً کار می‌نماید همکاری وتشویق صورت می‌گیرد. – معلم با استفاده از معلومات اضافی درمورد جمع تکسیر به شاگردان معلومات می‌دهد سپس دومثال از تمرین سوم را طور نمونه برا ی شاگردان روی تخته نوشته و جمع تکسیر را برای آنها نشان می‌دهد: – یؤ دّی الحجّاج منا سک الحجّ. – اللّحوم غنیة بالبروتین. دراین دو مثال کلمه های (الحجّاج، مناسک و اللّحوم) جمع تکسیر می‌باشند. و مثال های دیگر را بالای شاگردان در روی تخته کار می‌نماید و به آنها هدایت می‌دهد تا زیر کلمه های جمع تکسیر خط بکشند. – معلم دومثال از تمرین چهارم درس را که اضافه نمودن ضمیر (نا) با جمع تکسیر می‌باشد طور نمونه برا ی شاگردان حل می‌نماید: – ملابسنا – بیوتنا ومثال های باقی مانده را روی تخته توسط شاگردان حل می‌نماید. – معلم یک مثال از تمرین پنجم در س را طور نمونه برای شاگردان حل نموده وطریق نوشتن همزه در آخر کلمه را با استفاده از معلومات اضافی برای آنها بیان می‌نماید: – یلتجئ المؤمن إلی الله. ومثال های دیگر را بالای شاگردان کار می‌نماید، به آنها هدایت می‌دهد تا همزه را بالای حرف (ی) در آخر کلمه ها بنویسند.	شاگردان زیر جمع تکسیر خط می‌گیرند: – الأمراض – علما ء – الرّسل – مقاعد – الأ ثواب شاگردان ضمیر (نا) را با جمع تکسیر اضافه می‌کند: – مدارسنا – أظفا رنا – بلادنا

	– معلم چهار مثال از تمرین ششم را که نوشتن کلمه های مفـــرد درمقابـــل کلمه های جمع تکسیر داده شده در تمرین، است طور نمونه روی تخته برای شاگردان حل می‌نماید: – أطعمة – طعام – ملابس – لباس – بیوت – بیت – طرُق – طریق ومثال های دیگر را بالای شاگردان روی تخته حل می‌نماید به آنهـــا هـــدایت می‌دهد تا مفرد کلمه های داده شده را درمقابل شان بنویسند. – معلم کلمه های تمرین هشتم را روی تخته نوشته ومعنا می‌کنـــد ســـپس از یک شاگرد می‌خواهد تا کلمه هارا به آواز بلند بخواند و شاگردان دیگـــر بـــه تعقیب وی تکرار می‌نمایند. نظافة الشوارع: پاک نگهداشتن سرک ها نظافة الحدائق: پاک نگهداشتن باغ ها نظافة البیئة: پاک نگهداشتن محیط زیست **کار خانه گی:** معلم (الواجب المنزلی) را برای شاگردان کار خانه گی می‌دهد.	شاگردان مفرد کلمه های جمع تکسیر را می‌نویسند: – ساکن – زمیل – مکان – کرسی – ظفر – مدرسة – مرض – مال

درس پانزدهم بخش اول

عنوان: فصول السّنة

صفحه: ۸۳ - ۸۵

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان باید:

- متن درس را درست خوانده بتوانند.
- معنای کلمه های جدید را بدانند.
- به زبان عربی محاوره کرده بتوانند.
- اسم تفضیل را درمتن درس بشناسند.

معلومات اضافی: به بخش دوم مراجعه شود.

معنای کلمات:

السنة: سال   تذوب: آب می‌شود   الثلوج: برف ها

یغرس: نهال می‌شاند   تنضج: پخته می‌شود

روش تدریس: سؤال وجواب، تکرار، انفردی وگروپی

مواد ممد درسی

جریان درس

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵دقیقه	- معلم محترم بعد از ادای سلام واحوال پرسی با شاگردان وتنظیم صنف درس گذشته را ارزیابی می‌کند. - کی می‌تواند از درس گذشته سه کلمه را بگوید که جمع تکسیر باشد؟ ایجاد انگیزه جهت دریافت عنوان درس جدید.	
۲۵ دقیقه	کی می‌تواند بگوید که فصل های سال را چه می‌گویند؟ - معلم بعد از دریافت جواب، عنوان درس جدید را که (فصول السّنة) است روی تخته می‌نویسد. شاگردان را متوجه کتاب های شان ساخته ودرس جدید را به نام خداوندﷻ آغاز می‌نماید. نخست متن درس را به آواز بلند برای شاگردان می‌خواند سپس به آنها هدایت می‌دهد تا یک مرتبه متن درس را خاموشانه بخوانند. و نیز بالای سه شاگرد متن درس را به آواز بلند می‌خواند ودر اخیر یک بار دیگر متن درس را به آواز بلند خوانده ومعنا می‌کند. بعداً ازدوشاگرد دیگر می‌خواهد تا به نوبت پیش روی صنف آمده ومتن	

	درس را به آواز بلند خوانده و معنا نمایند – معلم در متن درس اسم تفضیل را برای شاگردان نشان مـــی‌دهـــد مانند: أجمل – أشدّ – أقلّ ونیز از یک شاگرد می‌خواهد تا نام فصل های ســـال را روی تختـــه بنویسد. – معلم تمرین اول درس را از شاگردان می‌پرسد وبه آنهـــا هـــدایت می‌دهد تا با استفاده از متن درس به سؤال ها پاسخ بگویند.	
۱۰ دقیقه	**ارزیابی:** – کی می‌تواند چهار فصل سال را به عربی نام بگیرد؟ – کی می‌تواند سه سطر اول درس را بخواند؟ – کی می‌تواند (فصول السّنة) را معنا نماید؟	
۵ دقیقه	**کارخانه گی:** معلم تمرین سوم درس را برای شاگردان کار خانه گی می‌دهد.	

درس پانز دهم بخش دوم

عنوان: **فصول السّنة**

صفحه: ۸۳ – ۸۴

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان باید:

- معنای اسم تفضیل را بدانند.
- اسم تفضیل را درجمله استعمال کرده بتوانند.
- طریق نوشتن همزه دربین کلمه را یاد بگیرند.
- به زبان عربی محاوره کرده بتوانند.

معلومات اضافی:

اسم تفضیل: اسم مشتقی است بر وزن «أفعل» أغلب بر دو چیزی که در معنا مشترک اند دلالت می‌کند، به گونه‌ای که صفتی یکی بر دیگری در معنا بیشتر باشد، مانند: علی أجْمَلُ مِنْ زیدٍ. علی أعلم مِنْ زیدٍ در این دو مثال (أجمــل) و (أعلــم) دلالــت می‌کند بر اینکه صفت (جمال) و (علم) در (عَلی) بیشتر از (زید) است.

وزن اسم تفضیل: اسم تفضیل یک وزن دارد (أَفْعَلُ) که مؤنث آن (فُعلی) می‌باشد، مانند: أصغر، صُغری...أکبر، کُبْری، أعْظــم عُظمی.

اسم تفضیل از مصدر فعلی که معنایش قابل تفاضل باشد بشرط اینکه فعل ثلاثی، تام، متصرف، مبنی برای معلوم ومثبــت باشــد، ساخته میشود.

اسم تفضیل دارای چهار حالت است

۱. مجرد از (أل) مانند: زیدٌ أجمل من سعید.
۲. مقترن به (أل) مانند: هو الأفضل و هی الفضلی
۳. مضاف به نکره، مانند: هذا أجمل رجل، الکتاب أفضلُ صَدِیقٍ
۴. مضاف به معرفة، مانند: الوالدان أفضل الناس یا أفضلا الناس.

معنای کلمات:

أجمل: زیباتر   أبرد: سردتر   تتفتّحُ: می‌شگفد   یحرثُ: قلبه می‌کند

الشتویة: زمستانی   الأغصان: شاخچه ها   المصایف: تفریحگاه های تابستانی

روش تدریس: سؤال وجواب،انفرادی، گروپی وتکرار.

مواد ممد درسی: تخته، تباشیر، کتاب

جریان درس

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵دقیقه	– معلم محترم بعد از ادای سلام، احوال پرسی وتنظیم صنف درس گذشته را ارزیابی می‌کند. – کی می‌تواند متن درس گذشته را درست بخواند؟ – کی معنای بارنده‌گی و گل ها را به عربی گفته می‌تواند؟	
۴۰ دقیقه	– معلم محترم شاگردان را متوجه کتاب های شان ساخته و تمرین دوم درس را برای شاگردان خوانده ومعنا می‌نماید سپس آنرا بالای شاگردان عملاً اجرا می‌نماید	
	– معلم تمرین چهارم درس را برای شاگردان خوانده ومعنا می‌کند سپس جمله های تمرین مذکور را بالا ی آنها می‌خواند و همچنان از شش شاگرد می‌خواهد تا هر کدام به نوبت پیش روی صنف آمده ویک جمله را روی تخته نوشته وزیر فعل مضارع خط بگیرند.	شاگردان زیر افعال مضارع خط می‌کشند: – یصبح – تغرّ دُ – یحرثُ – ترتفع – تصفرّ – یلبس
	– معلم محترم تمرین پنجم را که منظور آن نوشتن همزه مفتوحۀ ماقبل مکسور در بین کلمه می‌باشد برای شاگردان حل نموده وسپس کلمه ها را بالا ی چند شاگرد می‌نویسد: – التهنئة – هادئة – ناشئة	
	– معلم به شاگردان هدایت بدهد تا با استفاده از کلمه های بین قوس، جاهای خالی تمرین ششم را با کلمه های مناسب پرُ نمایند.	
	– معلم دومثال از تمرین هفتم را طور نمونه برای شاگردان حل می‌نماید. – یعتبر فصل الربیع (أجمل) فصول السنة. – فی فصل الرّ بیع تخرج الطیور و (تغرّد) علی الأغصان	شاگردان کلمه های مناسب را از بین قوس ها انتخاب می‌نمایند: – الشتاء – الخریف.
	ومثال های دیگر را توسط شاگردان حل می‌نماید، به آنها هدایت می‌دهد تا کلمه ها را از لست داده شدۀ پیش روی تمرین انتخاب و در جای مناسب آن بگذارند همکاری وتشویق صورت می‌گیرد.	شاگردان کلمه هارا درجای مناسب آن می‌گذارند:
	– معلم با استفاده از معلومات اضافی درمورد اسم تفضیل معلومات می‌دهد	

	سپس سه کلمه از کلمه های داده شدهٔ تمرین هشتم را به اسم تفضیل تبدیل می‌نماید: - کبیر - أکبر - بارد - أبرد - کثیر - أکثر وبه شاگردان هدایت می‌دهد تا مثال های باقی مانده تمرین را به اسم تفضیل تبدیل نمایند همکاری و تشویق صورت می‌گیرد.	- ترتفع (درجة) الحرارة فی فصل الصیف. - یذهب (الناس)إلی المصایف. - فی فصل الخریف یبرد الجوّ با (التدریج) - (یبرد) الجو فی فصل الشتا ء.
	- معلم دومثال از تمرین نهم را طور نمونه برای شاگردان حل می‌نمایند و کلمه های نامرتب را مرتب ساخته واز آن جمله مفید می‌سازد. - فی الصّیف تر تفع درجة الحرارة. - فی فصل الصیف تنضج الثمار. ومثال های باقی مانده تمرین را توسط شاگردان حل می‌نماید همکاری وتشویق صورت می‌گیرد.	- شاگردان کلمه های تمرین هشتم را به اسم تفضیل تبدیل می‌نمایند: - أقل - أطول - أصغر
	- معلم کلمه های تمرین دهم درس را روی تخته نوشته و معنا می‌کند سپس از یک شا گرد می‌خواهد تا پیش روی صنف آمده و کلمه هارا به آواز بلند بخواند وشاگردان دیگر به تعقیب وی تکرار نمایند. الیوم: امروز الأسبوع: هفته أمس: دیروز أول أمس: پریروز الشهر: ماه العام: سال السنة الماضیة: سال گذشته السنة القادمة: سال آینده **کار خانه گی:** معلم (الواجب المنزلی) را برای شاگردان کار خانه گی می‌دهد.	شاگردان از کلمه های پرا گنده جمله می‌سازند: - یستعدّ الناس لاستقبال الشتاء. - یلبس الناس الملابس الشتویة. - یستعمل الناس وسایل التد فئة شتا ءً.

درس شانزدهم بخش اول

عنوان: الواجبات اليومية للتلميذ

صفحه: ۸۹ - ۹۱

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان باید

- متن درس را درست خوانده بتوانند.
- معنای کلمه های جدید را بدانند.
- کلمه های متضاد ر ا بشناسند.

معلومات اضافی: به بخش دوم مراجعه شود.

معنای کلمات

مبکراً: صبح وقت أتناول: می‌خورم أستعدُ: آمادگی می‌گیرم

روش تدریس: سؤال وجواب، انفرادی وگروپی

مواد ممد درسی: تخته، تباشیر

جریان درس

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵دقیقه	- معلم محترم بعد از ادای سلام، احوال پرسی وتنظیم صنف درس گذشته را ارزیابی می‌کند. - کی، نام های چهارفصل را به عربی گفته می‌تواند؟ - کی می‌تواند دو جمله را روی تخته بنویسد که در آن اسم تفضیل به کار رفته باشد؟	
۲۵ دقیقه	ایجاد انگیزه جهت دریافت عنوان درس جدید. - کی می‌تواند بگوید که یک شاگرد مکتب چه مکلفیت ومسئولیت دارد؟ - معلم بعد از دریافت جواب عنوان درس جدید را که (الواجبات اليومية للتلميذ) است به خط برجسته روی تخته نوشته ودرس نو را به نام خداوندﷻ آغاز می‌نماید نخست متن درس را به آواز بلند برای شاگردان می‌خواند بعداً به شاگردان هدایت می‌دهد تا یک مرتبه متن درس را خاموشانه بخوانند. ونیز از چند شاگرد دیگر می‌خواهد تا متن درس را به آواز بلند بخوانند و در اخیر یک بار دیگر متن درس را برای آنها خوانده و معنا می‌کند. - معلم جمله های تمرین اول درس را توسط یک شاگرد روی تخته نوشته وبه آنها هدایت می‌دهد تا با استفاده از متن درس درمقابل جمله های درست علامه	

	(√) ودر مقابل جمله های غلط علامه (×) بگذارند. – معلم جمله های تمرین دوم درس را برای شاگردان خوانده ومعنا می‌کنـــد سپس آنرا به قسم محاوره توسط آنها به صورت عملی کار می‌نماید. **ارزیابی:** – کی می‌تواند چهار سطر اول درس را بخواند؟ – کی می‌تواند مسئولیت یک شاگرد را بیان کند؟ – کی می‌تواند کلمه های (أستیقظ، الذ هاب و مبکراً) را معنا نماید؟ **کار خانه گی:** معلم تمرین سوم درس را برای شاگردان کار خانه گی می‌دهـــد و بـــه آنهـــا هدایت بدهد تا از تمرین مذ کور فعل های مضارع را بیرون نویس نمایند.	۱۰ دقیقه ۵ دقیقه

درس شانزدهم بخش دوم

عنوان: الواجبات الیومیة للتلمیذ

صفحه: ۹۲ - ۹۴

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان باید:

- مفعول بِهِ را بشناسند.
- مفعول بِهِ را در جمله استعمال کرده بتوانند.
- صیغه فعل مضارع متکلم مفرد را بشناسند.

معلومات اضافی

یکی از تقسیمات فعل تقسیم آن به لازم و متعدی است:

فعل لازمی: فعلی است که فقط به فاعل نیاز دارد تا معنای آن کامل شود. مانند:

ذهب محمدٌ (محمد رفت) عمل رفتن با وجود محمد محقق شده و معنای آن کامل است

فعل متعدی: فعلی است که افزون بر فاعل مفعول نیز می‌طلبد تا معنای آن کامل شود

مانند: نَصَرَ علیٌ زیداً (علی زید را کمک کرد) عمل کمک کردن که به وسیله علی انجام شده بدون وجود زید محقق نمی شود و معنای آن کامل نیست.

معنای کلمات:

أحلّ: حل می‌کنم أراجع: تکرار می‌کنم مبنی: ساختمان

روش تدریس: سؤال وجواب، انفرادی، گروپی وتکرار

مواد ممد درسی: تخته، تباشیر، کتاب

جریان درس

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵دقیقه	- معلم محترم بعد از ادای سلام واحوال پرسی با شاگردان تنظیم صنف وبررسی کار خانه گی، درس گذشته را ارزیابی می‌کند. - کی می‌تواند این جمله را معنا کند؟ - (ألعب کرة القدم بعد صلاة العصر)	سلام میدهند، کارخانه‌گی غرض ملاحظه روی میز میگزارند.
۴۰دقیقه	- معلم محترم تمرین چهارم درس را توسط شاگردان خوانده ومعنا می‌کند بعد ازآن مفعول بِهِ را درجمله برای آنها نشان می‌دهد وجمله هارا تجزیه می‌نماید تا شاگردان مفعول بِهِ را درست بشناسند: مفعول به درتمرین اینها اند: - القر آن - الحافلة - کرة القدم - الفطور	

	– الفجر - معلم یک مثال از تمرین پنجم درس را که منظور ازان نیز شناختن مفعول بِهِ است برای شاگردان طور نمونه حل می‌نماید یعنی **مفعول** بِهِ را از کَلمه های بین قوس انتخاب ودر جای مناسبِ آن درجمله می‌گذارد: – کان الرّ جل (بریئاً) ومثال های دیگر را توسط شاگردان حل می‌نماید، برای آنها هدایت می‌دهد تا جمله های تمرین را باکلمه های مناسب پر نمایند. – معلم محترم کلمه های تمرین ششم را برای شاگردان خوانده وسپس آنرا توسط آنها تکرار می‌نماید بعد ازآن دومثال را طور نمونه برا ی آنها حل می‌نماید، ضد کلمه های ستون (الف) را از ستون (ب) انتخاب ودرمقابل آنها می‌نویسد مثلاً : – أخرج – أدخل - أركب – أنزل ومثال های دیگر را توسط شاگردان حل می‌نماید و به آنها هدایت می‌دهد تا ضد کلمه هارا ازستون (ب) انتخاب ودرمقابل کلمه های ستون (الف) بنویسند. – معلم جمله های تمرین هفتم را توسط شاگردان به تکرار میخوانند ودراخیر یک بار دیگر خود معلم جمله های تمرین مذکور را برای آنها خوانده ومعنا می‌کند. – معلم کلمه های تمرین هشتم درس را روی تخته نوشته ومعنا می‌کند سپس یک شا گرد را پیش روی صنف خواسته و به او هدایت می‌دهد تا کلمه هارا به آواز بلند از روی تخته بخوانند وشاگردان دیگر به تعقیب وی تکرار نمایند: – صلا ة المغرب: نماز شام – صلاة العشاء: نماز خفتن – صلا ة الجمعة: نماز جمعه – صلاة الإستسقاء: نماز استسقاء – الحديث: سخن گفتن العَشاء: غذای شب السيارة: موتر الشا حنة: موترلاری كرة الطائرة: واليبال المعهد: انستیتوت همچنان به شاگردان هدایت می‌دهد تا کلمه هارا بامعنای آن در کتابچه های شان بنویسند. **کارخانه گی** معلم (الواجب المنزلی) را برای شاگردان کار خانه گی می‌دهد.	شاگردان جاهای خالی تمرین را پر می‌نمایند: – إستخرج الغواص (لؤلؤاً) من البحر. – شربتُ (ماءاً) بارداً. – قرأتُ(نبأً) هاماً. – أراجع دروسی مساءاً. شاگردان ضد کلمه هارا می‌نویسند: – أستيقظ – أنام – الصباح – المساء – قليل – كثير

درس هفدهم بخش اول

عنوان: الراعی واهل القریة

صفحه: ۹۵ – ۹۷

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان باید:

- متن درس را درست خوانده ومعنا کرده بتوانند.
- معنای کلمه های جدید را بدانند.
- معنای جمله های درس را بدانند.

معلومات اضافی: به بخش دوم مراجعه شود.

معنای کلمات

یرعی: می‌چراند اغنام: گوسفندان الخروف: گوسفند نر

روش تدریس: سؤال وجواب، انفرادی وگروپی.

مواد ممد درسی:

جریان درسی

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	– معلم محترم بعد از ادای سلام واحوال پرسی با شاگردان، تنظیم صنف وبررسی کار خانه گی درس گذشته را ارزیابی می‌کند. – چه کسی می‌تواند ضد کلمه های (قلیل، صغیر، أرکب و أخرج) را بگوید؟ ایجاد انگیزه جهت دریافت عنوان درس جدید. – آیا کسی از جمع شما قصهٔ گرگ وچوپان را شنیده است؟	
۲۵ دقیقه	– معلم محترم بعد از دریافت جواب، عنوان درس جدید را که (الرّاعی واهل القریة) است به خط برجسته روی تخته می‌نویسد. شاگردان را متوجه کتاب های شان ساخته و درس نو را به نام خداوندﷻ آغاز می‌کند نخست متن درس را به آواز بلند برای شاگردان می‌خواند بعداً به آنها هدایت می‌دهد تا یک مرتبه متن درس را خاموشانه بخوانند وکلمه های جدید را نزد خود یادداشت نمایند. سپس یک بار دیگر معلم متن درس را به آواز بلند برای شاگردان خوانده ومعنا می‌کند بعد از آن متن درس را توسط چند شاگرد تکراراً خوانده ومعنا می‌کند. – معلم محترم سؤال های تمرین اول را از شاگردان می‌پرسد وبه آنها هدایت می‌دهد تا با استفاده از متن درس به سؤال ها پاسخ بگویند. – معلم محترم تمرین دوم درس را برای شاگردان خوانده ومعنا می‌کند	

	سپس آنها را به دوگروپ مناسب تقسیم نموده وهدایت می‌دهد تا یک گروپ جمله های درست را با علامه های (√) وگروپ دیگر جمله های غلط را با (×) نشانی کنند وبعداً نماینده هر گروپ جمله های مربوط خودرا روی تخته بنویسند همکاری وتشویق صورت می‌گیرد. – معلم محترم جمله های تمرین سوم را برای شاگردان خوانده ومعنا می‌کند سپس آنرا به شکل محاوره عملی توسط آنها تکراراً انجام می‌دهد. **ارزیابی:** – کی می‌تواند دو سطر اول درس را درست بخواند؟ – کی می‌تواند کلمه های (یرعی و أغنام) را روی تخته نوشته ومعنا نماید؟ – کی می‌تواند معنا ی این جمله را به عربی بگوید؟ (گرگ آمد وگوسفندانش را خورد) **کار خانه گی** معلم محترم به شاگردان وظیفه می‌دهد تا تمرین دوم درس را درکتابچه های خود بنویسند.	شاگردان جمله های تمرین را با علامه های درست وغلط نشانی می‌کنند: – کان بسّام راعی الأغنام (√) – صعدبسّام فوق الجبل وصرخ بأعلی الصّوت (√) – جاء أهل القریة لنجدة بسّام فی المرّة الثّانیة (×) – عاد اهل القریة إلی لقریة مسرورین (×) – جاء الثعلب وأکل أغنامه (×)
۱۰دقیقه ۵ دقیقه		

درس هفدهم بخش دوم

عنوان: الرّاعی واهل القریة

صفحه: ۹۸ - ۱۰۰

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان باید:

- حرف (کانَ) را بشناسند.
- حرف (کانَ) را درجمله استعمال کرده بتوانند.
- طریق نوشتن همزه در وسط کلمه را بیاموزند.
- معنای افعال صحیح ومعتل را بدانند.

معلومات اضافی:

فعل از نظر نوع حروف اصلی دونوع است: صحیح ومعتل

فعل صحیح: فعلی است که درحروف اصلی آن حرف علت وجود نداشته باشد

فعل صحیح برسه قسم است:

۱- سالم: فعلی است که درحروف اصلی آن حرف علت، همزه وتضعیف وجود نداشته باشد

مانند: کتب - ذهب - شرب - دخل

۲- مهموز: فعلی است که درحروف اصلی آن همزه باشد مانند: أمَرَ- سأل - قرأ

۳- مضا عف: آنست که دوحرف اصلی آن همانند باشد مانند: مَدَدَ - ذَلل

فعل معتل: فعلی است که درحروف اصلی آن حروف علت وجود داشته باشد.

وحروف علت عبارت اند از: واو - الف - یاء

فعل معتل چهار قسم است:

۱- مثال: اگرحرف علت درمقابل فاء کلمه باشد آنرا مثال گویند. مانند: وهب - ورث - وجد

۲- اجوف: اگرحرف علت درمقابل عین کلمه باشد آنرا اجوف گویند مانند: قول - بیع

۳- ناقص: اگردرمقابل لام کلمه حرف علت باشد آنرا نا قص گویند: رمی و دعو

۴- لفیف: مانند: وصی و قوی

کانَ: فعل ناسخ وناقص است. برمبتدا وخبر می‌آید مبتدا را مرفوع ساخته که اسم آن نامیده می‌شود و خبر را منصوب ساخته که خبر آن نامیده می‌شود.

مانند: الجوُّ جمیلٌ - کانَ الجوّ جمیلاً دراین مثال کلمه (الجوّ) اسم کان ومرفوع است و کلمه (جمیلاً) خبر کانَ و منصوب است.

معنای کلمات:

الوادی: دره نجدة: کمک الحصان: اسپ الدّب: خرس الرّیف: ده مفترس: درنده

روش تدریس: سؤال وجواب، دونفری، گروپی

مواد ممد درسی:

جریان درس

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵دقیقه	- معلم محترم بعد از ادای سلام واحوال پرسی با شاگردان، تنظیم صنف وبررسی کار خانه گی، درس گذشته را ارزیابی می‌کند. - کی می‌تواند سه سطر ازمتن درس گذشته را خوانده ومعنا می‌کند؟	
۴۰ دقیقه	- معلم محترم با استفاده از معلومات اضافی پیرامون (کانَ) برای دانش آموزان معلومات می‌دهد سپس دومثال از تمرین چهارم درس را که داخل نمودن حرف (کانَ) توسط جمله های داده شده می‌باشد طور نمونه روی تخته برای آنها حل می‌نماید: - کانَ اللهُ عادلاً - کانَ أحمدُ طالباً فی المدرسة. ومثال های دیگر را توسط شاگردان کار می‌نماید. - معلم محترم با استفاده از معلومات اضافی پیرامون افعال صحیح ومعتل برای دانش آموزان معلومات می‌دهد وجمله های تمرین پنجم را برای آنها خوانده ومعنا می‌کند سپس جمله های تمرین مذکور را توسط آنها می‌خواند وبه آنها هدایت می‌دهد تا افعال صحیح سالم را از بین جمله ها بیرون نویس کنند همکاری وتشویق صورت می‌گیرد. - معلم محترم یک مثال از تمرین ششم درس را که نوشتن همزه توسط نبره دربین کلمه می‌باشد طور نمونه برای شاگردان حل می‌نماید: - بئس عاقبة الکذب. وسه جمله دیگر را بالا ی سه شاگرد روی تخته کار می‌نماید همکاری وتشویق صورت می‌گیرد. - معلم محترم تمرین هفتم را توسط شاگردان، روی تخته کار می نماید و به آنها هدایت می‌دهد تا کلمه درست را از بین قوس های تمرین انتخاب ودرجاهای مناسب آن در خانه خالی های تمرین بگذارند. - معلم محترم کلمه های تمرین هشتم را روی تخته نوشته و معنا می‌کند سپس از یک شاگرد می‌خواهد تا کلمه ها را به آواز بلند بخواند وشاگردان دیگر به تعقیب وی تکرار نمایند. معلم کلمه هارا به ترتیب زیر معنا می‌کند:	شاگردان حرف کان را توسط جمله ها داخل می‌نمایند: - کانَ الجوّ ُ بارداً. - کانَ الحقّ واضحاً . - کانَ الجبلُ مرتفعاً . شاگردان افعال صحیح را بیرون نویس می‌کنند: - جلس - صعد - صرح - سمع - ترک شاگردان تمرین ششم را به ترتیب زیر حل می‌نمایند: - الذئب حیوان مفترس. - هذه البئر عمیقة. - بئس القرین قرین السّوء

	الخروف: گوسفند الأسد: شیر الحصان: اسپ الأرنب: خرگوش الکلب: سگ النّمر: پلنگ الحمار: خر الدّب: خرس الغزال: آهو القرد: میمون، شادی العنز: بز الحیة: مار **کارخانه گی** **معلم محترم (الواجب المنزلی) را برای شاگردان کار خانه گی می‌دهد.**	**شاگردان خانه خالی های تمـــرین هفتم را پر می‌نمایند:** **– جلس بسّام تحت (شجرة)** **– صعد بسّام (فوق) الجبل.** **– سمع اهل (القریة) نداء بسّام** **– رجع اهل القریة (غاضبین)** **– جاء (الذئب) وأکل الأغنام**

درس هجدهم بخش اول

عنوان: الأسنان

صفحه: ۱۰۱ – ۱۰۳

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان باید

- متن درس را درست خوانده ومعنا کرده بتوانند.
- معنای کلمه های جدید را بدانند.
- کلمه های مفرد را به جمع تبدیل کرده بتوانند.

معلومات اضافی: به بخش دوم مراجعه شود.

معنای کلمات:

الأسنان: دندان ها   سواک: مسواک   الصلبة: سخت ومحکم

تمضغ: می‌جود   السّوس: کرم خوردگی

روش تدریس: سؤال وجواب، انفرادی ومطالعه خاموشانه.

مواد ممد درسی:

جریان درس:

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	– معلم محترم بعد از ادای سلام واحوال پرسی باشاگردان، تنظیم صنف وبررسی کار خانه گی، درس گذشته را ارزیابی می‌کند. – کی می‌تواند دو جمله را روی تخته بنویسد که حرف (کان) در آن به کار رفته باشد؟ – کی می‌تواند از کلمه های پراگنده زیر جمله بسازد؟ الأغنام – الذئب – أکل – جاء – و ایجاد انگیزه جهت دریافت عنوان درس جدید – کی می‌تواند بگوید که دندانها را به عربی چه می‌گویند؟	سلام میدهند، کارخانه‌گی خود را روی میز کار میگزارند، جواب میدهند دست بلند می‌کنند نظر به هدایت عمل می‌کنند. با دست بلند کردن جمله را ترتیب منظم می‌کنند جواب میدهند و متوجه عنوان درس می‌شوند. خاموشانه می‌خوانند.
۲۵ دقیقه	– معلم محترم بعد از دریافت جواب، عنوان درس جدید را که (الأسنان) است به خط برجسته روی تخته می‌نویسد. شاگردان را متوجه کتاب های شان ساخته ودرس جدید را به نام خداوندﷻ آغاز می‌نماید. نخست متن درس را به آواز بلند برای شاگردان می‌خواند سپس به آنها هدایت می‌دهد تا یک مرتبه متن درس را خاموشانه بخوانند وکلمه های جدید را یاد داشت نمایند ونیز متن درس را توسط چند شاگرد به آواز بلند می‌خواند ودر اخیر یک بار دیگر متن	

	درس را برا ی آنها خوانده و معنا می‌کند. – معلم کلمه های جدید را روی تخته نوشته وبرای شاگردان معنا می‌کند. – معلم محترم جمله های تمرین اول درس را برای شاگردان خوانده ومعنا می‌کند سپس جمله های تمرین را روی تخته می‌نویسد وشش شاگرد را به نوبت پیش روی صنف خواسته وبه آنها هدایت می‌دهد تا هرکدام یک جمله را خوانده ودرمقابل آن اگر درست باشد علامه (√) واگر غلط باشد علامه (×) بگذارند همکاری وتشویق صورت می‌گیرد. – معلم محترم جمله های تمرین دوم درس را برای شاگردان خوانده ومعنا می‌کند سپس آنرا به قسم محاور ه به صورت عملی توسط آنها اجرا می‌نماید.	شاگردان جمله های درست وغلط را نشانی می‌کنند: – الأسنان جزء هام من أجزاء الجسم (√). – ننظف أسناننا بالصابون (×) لانقو م بکسرالأشیاء الصلبة(√) – ننظف أسناننا دائماً بعد الأکل (√) – نذهب عند الطبیب عندما نشعر بألم فی أسناننا (√) – لانطبق ارشادات ونصایح الطبیب (×)
۱۰ دقیقه	**ارزیابی** – کی می‌تواند به این سؤال به عربی پاسخ بدهد؟ متی تنظف أسنانک؟ – کی می‌تواند سه سطر اول درس را درست خوانده ومعنا کند؟ – کی می‌تواند کلمه های (الصلبة، تمضغ والسوس) را معنا کند؟	
۵ دقیقه	**کار خانه گی** معلم محترم تمرین چهارم را برای شاگردان کار خانه گی می‌دهد وبه آنها هدایت می‌دهد تا کلمه های مفرد را مطابق مثال داده شده به جمع تبدیل نمایند.	شاگردان کلمه های مفرد را به جمع تبدیل می‌کنند: – المشروبات – إرشادات – الفضلات – السّیارات – عیادات

درس هجد هم بخش دوم

عنوان: الأسنان

صفحه: ۱۰۴ – ۱۰۶

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان باید

- حروف ناصبه را بشناسند.
- حروف ناصبه را درجمله استعمال کرده بتوانند.
- همزه آخر کلمه را بشناسند.

معلومات اضافی

(کَی): حرف مصدری ونصب و استقبال است که معنای سبب بودن ماقبلش برای مابعدش را می‌دهد وفعل مضارع را منصوب می‌سازد. مانند:

مارس الرِّیاضة کَی یطولَ عُمرُکَ – أذهبُ إلی الطَّبیب الأسنانِ کَی یَنظِّفَ أسنانی

(أن) حرف مصدری ونصب و استقبال است برفعل مضارع داخل شده وآنرا نصب می‌دهد

مانند: أرید أن أتعلّمَ – أرید أن أذهبَ

معنای کلمات

الزجاجة: شیشه وبوتل — الفضلة: دراینجا به معنا ی غذای پس خورده

الحادة: تیز وبرنده — الفرشاة: برس — المعجون: خمیر دندان

نطبّق: عمل می‌کنیم — العِیادة: معاینه خانه

روش تدریس: سؤال وجواب، دونفری و گروپی

مواد ممد درسی:

جریان درس

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه ۴۰ دقیقه	– معلم محترم بعد از ادای سلام واحوال پرسی باشاگردان تنظیم صنف وبررسی کار خانه گی، درس گذشته را ارزیابی می‌کند. – کی می‌تواند کلمه های (الزجاجة، الفضلة والمشروب) را معنا نموده وجمع آنها را در روی تخته بنویسد؟ – کی می‌تواند به این سؤال به عربی پاسخ بگوید؟ متی تنظّف أسنا نک؟ – معلم محترم با استفاده از معلومات اضافی پیرامون حروف ناصبه (أن – لن – کی و إذن) به شاگردان معلومات داده ودومثال را از تمرین سوم درس طور نمونه برای آنها حل می‌نماید: – أنظّف أسنانی (کی) أحافظَ علی سلامتها. – یجب (أن) أنظّفَ أسنانی بعد الأکل.	شاگردان حروف (کی و أن) را درجمله های تمرین توسط فعل مضارع داخل می‌نماید: – جئت الی العیادة (کی) أقابل طبیب الأسنان. – یجب (أن) نطبّق نصایح الطبیب.

	در این دومثال حروف (کی و أن) توسط فعل مضارع داخل گردیده و آنرا منصوب گردانیده است. ومثال های دیگر را توسط شاگردان روی تخته کار می‌نماید. – معلم محترم جمله های تمرین پنجم درس را برای شاگردان خوانده ومعنا می‌کند سپس به آنها هدایت می‌دهد تا کلمه های را که در آخر آن حرف همزه می‌با شد از جمله ها بیرون کرده ودر پیش روی آنها توسط پنسل بنویسند. – معلم محترم به شاگردان هدایت می‌دهد تا از چوکات پیش روی جمله ها ی تمرین ششم درس کلمه های مناسب را گرفته و در جاهای خالی تمرین توسط پنسل بنویسند سپس جمله های تمرین مذکور را برای شاگردان خوانده ومعنا می‌کند بعداً آنرا توسط آنها تکرار می‌نماید. – معلم محترم از تمرین هفتم درس که ساختن جمله از کلمه های نامرتب است دو مثال را طور نمونه برای شاگردان حل می‌نماید: – الأسنان جزء هام من أجزاء جسمنا. – لاندخل فی الأسنان الأشیا ء الحادّة. و مثال های باقی مانده تمرین را روی تخته توسط شاگردان کار می‌نماید بعد از آن جمله هارا توسط آنها خوانده و وخودش معنای آنرا برای شاگردان می‌گوید. – معلم محترم کلمه های تمرین هشتم درس را روی تخته نوشته ومعنا می‌کند سپس از یک شا گرد می‌خواهد تا کلمه ها را از روی تخته به آواز بلند بخواند وشاگردان دیگر به تعقیب وی تکرار نمایند ونیز به آنها هدایت می‌دهد تا کلمه هارا با معنا ی آن در کتابچه های شان بنویسند کلمه ها را به ترتیب زیر معنا می‌کند: صدر: سینه — حاجب: ابرو شفة: لب — لسان: زبان کبد: جگر — ظُفر: ناخن إصبع: انگشت — عضد: بازو شارب: بروت — فخذ: ران دمّ : خون — رکبة: زانو جبین: پیشانی — مخ: مغز رئة: شُش — معدة: معده عظم: استخوان — بطن: شکم **کار خانه گی** معلم محترم (الواجب المنزلی) را به شاگردان کار خانه گی می‌دهد وبه آنها هدایت می‌دهد تا کلمه های مفرد را به جمع تبدیل نمایند.	– لابدّ (أن) أذهب إلی طبیب الأسنان. شاگردان جاهای خالی تمرین ششم را پر می‌کنند: – یجب أن ننظّف أسناننا با لفرشاة و (السواک). – لانقوم بکسر الأشیاء (الصلبة) با لأسنان. – ننظّف أسناننا بعد (وجبة) الطعام. – نذهب إلی عیادة طبیب الأسنان. – نطبّق نصایح الطبیب. شاگردان کلمه های نامرتب را مرتب می‌سازند: – ننظّف أسناننا بالفرشاة والمعجون. – ننظف أسناننا بعد الأکل. – نشعر فی أسناننا بألم. – نذهب إلی طبیب الأسنان.

درس نزدهم بخش اول

عنوان: الصیاد و الغزالة

صفحه: ۱۰۷ - ۱۰۹

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان باید

- متن درس را درست خوانده و معنا کرده بتوانند.
- معنای کلمه های جدید را بدانند.
- به سؤالات درس درست پاسخ گفته بتوانند.

معلومات اضافی: به بخش دوم مراجعه شود.

معنای کلمات:

الرّصاصة: مرمی لم یزعج: آسیب نرسانید اِنتبه: متوجه باش

روش تدریس: سؤال وجواب، انفرادی، مطالعه خاموشانه

مواد ممد درسی:

جریان درس

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	- معلم محترم بعد از ادای سلام واحوال پرسی با شاگردان، تنظیم صنف وبررسی کار خانه گی درس گذشته را ارزیابی می‌کند. - کی می‌تواند بگوید که حروف (أن وکی) از جمله کدام حروف بوده و چه عمل می‌کنند؟ - کی می‌تواند کلمه های (معلمة - مسلمة - طبیبة - و زجاجة) را به جمع مؤنث سالم تبدیل نماید؟ ایجاد انگیزه جهت دریافت عنوان درس جدید کی می‌تواند کلمه های (شکاری و آهو) را به عربی بگوید؟	
۲۵ دقیقه	- معلم محترم بعد از دریافت جواب، عنوان درس جدید را که (الصیاد والغزالة) است به خط برجسته روی تخته می‌نویسد. شاگردان را متوجه کتاب های شان ساخته ودرس جدید را به نام خداوند (ج) آغاز می‌نماید. نخست متن درس را به آواز بلند برای شاگردان می‌خواند سپس به شاگردان هدایت می‌دهد تا متن درس را یک مرتبه خاموشانه بخوانند بعد از آن یک بار دیگر متن درس را به آواز بلند برای شاگردان خوانده ومعنا می‌کند ونیز متن درس را توسط چند شاگرد به آواز بلند تکراراً	

	خوانده و معنا می‌کند – معلم محترم سؤال های تمرین اول درس را از شاگردان می‌پرسد واز آنها می‌خواهد تا با استفاده از متن درس به سؤال ها پاسخ بگویند. – معلم محترم جمله های تمرین دوم درس را برای شاگردان خوانده ومعنا می‌کند سپس آنرا به قسم محاوره توسط آنها به صورت عملی اجرا می‌نماید. **ارزیابی** – کی می‌تواند سه سطر اول درس را درست بخواند؟ – کی می‌تواند کلمه های (الصیاد، الغزالة وترضع) را بگوید؟ – کی می‌تواند به این سؤال به عربی جواب بدهد؟ ماذا فعل أحمد عند ما رأی الغزالة ترضع صغیرها؟ **کارخانه‌گی** معلم محترم تمرین چهارم را برای شاگردان کار خانه گی می‌دهد وبه آنها هدایت می‌دهد تا فعل های ثلاثی مجرد را ازبین جمله های تمرین بیرون کنند.	۱۰ دقیقه ۵ دقیقه

درس نزدهم بخش دوم

عنوان: الصیاد والغزالة

صفحه: ۱۱۰ – ۱۱۲

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان باید:

- معنای (لم) را بدانند.
- لم را در جمله استعمال کرده بتوانند.
- الف مقصوره را در جمله بشناسند.

معلومات اضافی:

فعل ثلاثی مجرد: فعلی است که از سه حرف اصلی تشکیل شده باشد وبرحروف اصلی آن حروف دیگری افزوده نشده باشد. دراصطلاح صرف حرف اول را فاء کلمه، وحرف دوم را عین کلمه وحرف سوم را لام کلمه می‌نامند مانند:

ذهب – کتب – نصر

معنای کلمات:

لم یخرج: بیرون نشد الغابة: جنگل الجبل: کوه بندقیة: تفنگ

العشب: علف وگیاه یبحث: جستجو می‌کند

روش تدریس: سؤال وجواب، دونفری وگروپی.

مواد ممد درسی:

جریان درس

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵دقیقه	– معلم محترم بعد از ادای سلام واحوال پرسی با شاگردان، تنظیم صنف وبررسی کار خانه گی، درس گذشته را ارزیابی می‌کند. – کی می‌تواند متن درس گذشته را درست بخواند؟ – کی می‌تواند سه فعل ثلاثی مجرد را روی تخته بنویسد؟ – کی می‌تواند به این سؤال به عربی جواب بدهد؟ متی أستیقظ أحمد من النّوم؟	
۴۰ دقیقه	– معلم محترم با استفاده از معلومات اضافی پیرا مون حرف (لم) به شاگردان معلومات می‌دهد بعد از آن مطابق مثال داده شده دومثال از تمرین سوم را برای آنها حل می‌نماید: – لَم یرجِع أحمدُ إلی البیتِ. – لم یبحث أحمد عن الغزالة. در این دومثال حرف (لم) بالای فعل مضارع داخل گردیده و آنرا که	

	قبلاً مرفوع بود مجزوم ساخته یعنی حرف آخر آنرا ساکن ساخته است. ودومثال باقی مانده را توسط شاگردان روی تخته کار می‌کند. - معلم محترم به شا گردان هدایت می‌دهد تا جاهای خالی تمرین پنجم درس را توسط الف مقصوره (الفی که به شکل یاء نوشته می‌شود) با پنسل های شان خانه پری نمایند. سپس جمله های تمرین را برای آنها خوانده ومعنا می‌کند ونیز توسط آنها تکرار می‌نماید. - معلم محترم تمرین ششم درس را که ترتیب نمودن جمله های تمرین مطابق متن درس می‌باشد توسط شاگردان ترتیب می‌نماید به یک شاگرد هدایت می دهد تا متن درس را بخواند واز یک شاگرد دیگر می‌خواهد تا جمله های تمرین را بر اساس متن درس ترتیب نماید همکاری وتشویق صورت می‌گیرد. - معلم محترم جمله های تمرین هفتم درس را برای شاگردان خوانده ومعنا می‌کند سپس به آنها هدایت می‌دهد تا مترادف کلمه های مترادف را ازچوکات مقابل تمرین انتخاب نموده ودر جاهای خالی تمرین بگذارند طوریکه یک شاگرد یک جمله را می‌خواند وشاگرد دیگر مترادف کلمه رنگه همان جمله را روی تخته می‌نویسد همکاری وتشویق صورت می‌گیرد. - معلم محترم جمله های تمرین هشتم درس را توسط چند شاگرد روی تخته می‌نویسد واز آنها می‌خواهد تا هرکدام شان جای خالی یک جمله را با کلمه مناسب داده شده پر نمایند. - معلم محترم کلمه های تمرین نهم درس را روی تخته نوشته ومعنا می‌کند سپس از یک شاگرد می‌خواهد تا کلمه ها را از روی تخته به آواز بلند بخواند وشاگردان دیگر به تعقیب وی تکرار می‌نمایند. معلم کلمه ها را به ترتیب زیر معنامی کند: الکرّ ة الارضیة: کرهٔ زمین البرّ: خشکه القارة: براعظم سلسلة الجبال: سلسله کوها الرّمل: ریگ الصّخر: سنگ بزرگ وسخت البرکان: آتش فشان الطبیعة: طبیعت **کار خانه گی:** معلم (الواجب المنزلی) را برای شاگردان کار خانه گی می‌دهد وبه آنها هدایت می‌دهد تا متن داده شده را خوانده و از آن ده فعل را بیرون کرده ودر کتابچه های شان بنویسند.	شاگردان حرف (لم) را بالای فعل مضارع داخل می‌سازند: - لم ید خل أحمد فی الغابة. - لم یضع أحمد البندقیة شاگردان بر اساس متن درس تمرین را مرتب می‌سازد: - استیقظ أحمد من النّوم مبکراً - أَخذ بندقیة وقلیلاً من الماء والطعام. - خرج من البیت. - دخل أحمد الغابة. - یبحث أحمد عن صید یصیده شاگردان مترادف کلمه ها را می‌نویسند: - مبکراً - صبحا - البیت - المنزل - فرّت - هربت - رجع - عاد شاگردان کلمه های زیر را در جاهای خالی تمرین می‌گذارند ۱ - الغابة ۲- العشب ۳- سرعةً ۴- السعیدة

درس بیستم بخش اول

عنوان: التّلمیذ المؤدب

صفحه: ۱۱۳ - ۱۱۵

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان باید:

- متن درس را درست خوانده ومعنا کرده بتوانند.
- معنای کلمه های جدید را بدانند.
- به سؤال های درس پاسخ داده بتوانند.
- در بارۀ شاگرد مؤدب سخن گفته بتوانند.

معلومات اضافی: به بخش دوم مراجعه شود.

معنای کلمات

لوسمحت: ببخشید، لطفاً، اگر اجازۀ شما باشد. یراعی: مراعات می‌کند یشفق: مهربانی می‌کند

روش تدریس: سؤال وجواب، انفردی وگروپی

مواد ممد درسی:

جریان درس

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	- معلم محترم بعد از ادای سلام واحوال پرسی باشاگردان، تنظیم صنف وبررسی کار خانه گی، درس گذشته را ارزیابی می‌کند. - کی می‌تواند دو جمله را روی تخته بنویسد که حرف (لم) در آن به کار رفته باشد؟ - کی می‌تواند پنج فعل از متن کار خانه گی را روی تخته بنویسد؟ ایجاد انگیزه جهت دریافت عنوان درس جدید - شا گرد خوش اخلاق و با ادب را به عربی چه می‌گویند؟ - معلم محترم بعد از دریافت جواب عنوان درس جدید را که (التّلمیذ المؤدب) است به خط برجسته روی تخته می‌نویسد	
۲۵ دقیقه	شاگردان را متوجه کتاب های شان ساخته ودرس جدید را به نام خداوندﷻ آ غاز می‌نماید. نخست متن درس را به آواز بلند برای شاگردان دوبار می‌خواند سپس متن درس را توسط چند شاگرد خوانده واشتباهات آنها را اصلاح می‌نماید و به خاطر تصحیح تلفظ شاگردان و دانستن معنای متن درس یکبار دیگر متن درس را خوانده ومعنا می کند. همچنان به شاگردان هدایت می‌دهد تا یک مرتبه متن درس را خاموشانه	

	بخوانند. – معلم محترم سؤال های تمرین اول درس را از شاگردان می‌پرسد واز آنها می‌خواهد تا با استفاده از متن درس به سؤال ها پاسخ ارایه نمایند. **ارزیابی:** – کی می‌تواند پنج سطر اول درس را درست بخواند؟ – کی می‌تواند به این سؤال به عربی پاسخ بگوید؟ کیف یطلب التّلمیذ المؤدب شیئاً؟ – کی می‌تواند این جمله فارسی را به عربی تبدیل نماید؟ شاگرد با ادب آداب مجلس را مراعات می‌کند. **کار خانه گی:** معلم محترم تمرین هشتم درس را برای شاگردان کار خانه گی می‌دهد.	۱۰دقیقه ۵ دقیقه

درس بیستم بخش دوم

عنوان: التلمیذ المؤدب

صفحه: ۱۱۵ - ۱۱۸

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان باید:

- اسم مفعول را بشناسند.
- اسم مفعول را در جمله استعمال کرده بتوانند.
- از فعل های ماضی و مضارع اسم مفعول ساخته بتوانند.
- طریقه نوشتن همزه با لای واو را بدانند.

معلومات اضافی:

اسم مفعول: اسمی است که برشخص یا چیزی که کار بر آن واقع شده است دلالت می‌کند مانند:

کتب = مکتوب نصر = منصور ضرب = مضروب

اسم مفعول از ثلاثی مجرد بروزن (مفعول) ساخته می‌شود مانند: حفظ = محفوظ قرأ - مقروء

اسم مفعول ازغیر ثلاثی بروزن مضارع ساخته می‌شود بدین طریق که به جای حرف اول فعل مضارع (میم) مضموم را گذاشته و حرف ماقبل آخر را فتحه می‌دهیم مانند:

اِستخرَجَ - یستخرِجُ - مُستَخرَجْ دَحرَجَ - یدَحرِجُ - مُدحرَج

معنای کلمات:

عجوز: پیر صعود: بالا شدن دور: نوبت یتصرّف: برخورد میکند

روش تدریس: سؤال و جواب، دونفری ومسابقه ای

مواد ممد درسی:

جریان درس:

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	- معلم محترم بعد از ادای سلام واحوال پرسی تنظیم صنف وبررسی کار خانه گی، درس گذشته را ارزیابی می‌کند. - کی می‌تواند متن درس گذشته را درست بخواند؟ - معلم محترم عنوان درس را که همان عنوان درس گذشته است به خط درشت روی تخته می‌نویسد وشاگردان را متوجه کتاب های شان می‌سازد.	
۴۰ دقیقه	- معلم محترم جمله های تمرین دوم درس را برا ی شاگردان خوانده ومعنا می‌کند سپس آنرا توسط شاگردان به قسم محاوره به صورت عملی اجرا می‌نماید.	

	- معلم محترم با استفاده از معلومات اضافی پیرامون اسم مفعــول بــرای شاگردان معلومات می‌دهد سپس دومثال از تمرین سوم را طور نمونه برای آنها حل نموده و اسم مفعول را برای آنها نشان می‌دهد: کتب - یکتب - مکتوبٌ عرف - یعرف - معروفٌ در این دو مثال کلمه های مکتوب ومعروف اسم مفعول اند و مثــال های دیگر را بالا شاگردان کار می‌نماید. - معلم محترم یک مثال از تمرین چهارم را که منظور آن نیز شــناختن وساختن اسم مفعول به وزن (مفعّلٌ) می‌باشد طور نمونه برا ی شــاگردان حل می‌نماید: - أدّب - یؤدّبُ - مؤدّ َ بٌ ومثال های باقی مانده تمرین را توسط شاگردان کار می‌نماید. - معلم محترم تمرین پنجم درس را توسط چند شاگرد می‌خواند ســپس یک مثال را طور نمونه روی تخته برای آنها حل می‌کنــد یعنــی از فعــل ماضی مجهول اسم مفعول می‌سازد: - الرّسالة مکتوبٌ. مثال های دیگر را توسط شاگردان حل می‌نماید و به آنها هدایت می‌دهــد تا افعال ماضی داده شده را به اسم مفعول تبدیل نمایند. - معلم محترم شاگردان را جهت مسابقه به دوگروپ تقسیم مــی‌کنــد وبرای شان هدایت می‌دهد تا تمرین ششم را طوری حل نمایند که هر دو گروپ جمله های تمرین را خاموشانه خوانده و کلمه هــای کــه در آن حرف همزه بالای واو نوشته شده است بیرون کرده ودر کتابچه های شان بنویسند. هر گروپی که این کار را زود تمام کرد برندهٔ مسابقه شــناخته می‌شود. - معلم محترم یک مثال از تمرین هفتم درس را که منظور از آن شناختن ضد بعضی کلمه ها می‌باشد طور نمونه برای شاگردان حل می‌نماید وبــه آنها هدایت می‌دهد تا ضد کلمه‌های که زیر آن خط گرفته شــده انــد از کلمه های بین چوکات انتخاب و در مقابل جمله ها بگذارند. - لطف - عنف - معلم محترم کلمه های تمرین دهم درس را روی تخته نوشــته ومعنــا می‌کند سپس از یک شاگرد می‌خواهد تا کلمه هارا از روی تخته بــه آواز	شاگردان اسم مفعول می‌سازند - مفهومٌ - مصنوعٌ شاگردان اسم مفعول می‌سازند - منزَّلٌ - مکرّ َمٌ شاگردان فعل ماضی مجهول را بــه اسم مفعول تبدیل می‌نمایند: - الحقّ منصورٌ. - السیارة مصنوعة. - الرّجل معروفٌ. - الطبیعة مشهورٌ. شاگردان کلمه های همــزه دار را بیرون نویس می‌کنند: - یؤدّ ی - السؤال - یؤثر - تؤ سّس - یؤلّف شاگردان ضد کلمه‌ها را می‌نویسند: - مهذبةً - قبیحة - مبتسم - عبوس - یخطیء - یکافی

	بلند بخواند و شا گردان دیگر به تعقیب وی تکرار نمایند. معلم کلمه هـــا را به ترتیب زیر معنا می‌کند: الطالبة المؤدّبة: شاگرد با ادب فی امان الله: خداحافظ صباح الخیر: صبح بخیر مع السلامة: به سلامت مساء الخیر: شام بخیر أعتذر: معذرت می‌خواهم لیلة سعیدة: شب خوش، شب بخیر أناسعیدٌ بلقائک: از دیدن شما خوشحالم إلی اللّقاء: به امید دیدار بکلّ سرور: با خورسندی تمام، باکمال مسرت **کار خانه گی** – معلم محترم (الواجب المنزلی) را به شاگردان کار خانه گی می‌دهد.	

درس بیست ویکم بخش اول

عنوان: عمر رضي الله عنه يتفقّد الرّعية

صفحه: ۱۱۹ – ۱۲۱

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان باید

- متن درس را درست خوانده ومعنا کرده بتوانند.
- معنا ی کلمه های جدید را بدانند.
- به سؤال های درس درست جواب داده بتوانند.

معلومات اضافی: به بخش دوم مراجعه شود.

معنای کلمات:

يتفقّد: احوال می‌گیرد معيل: سرپرست الجوع: گرسنگی كيساً: خریطه

الدّقيق: آرد إناء: ظرف سمن: روغن أحضر: آورد الأرملة: بیوه زن

روش تدریس: سؤال وجواب، انفرادی، مطالعه خاموشانه.

مواد ممد درسی:

جریان درس

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	– معلم محترم بعد از ادای سلام واحوال پرسی با شاگردان، تنظیم صنف وبررسی کار خانه گی، درس گذشته را ارزیابی می‌کند. – کی می‌تواند دو جملهٔ را بگوید که در آن(مفعول به) به کار رفته باشد؟ – کی می‌تواند یک جمله در مورد شاگرد با ادب بگوید؟ ایجاد انگیزه جهت دریافت عنوان درس جدید. – کی می‌تواند بگوید که خلیفه دوم اسلام کی بود؟	
۲۵ دقیقه	– معلم محترم بعد از دریافت جواب، عنوان درس جدید را که (عمر رضي الله عنه يتفقّد الرّعية) است به خط برجسته روی تخته می‌نویسد. شاگردان را متوجه کتاب های شان ساخته ودرس جدید را به نام خداوند جل جلاله آغاز می‌نماید نخست متن درس را به آواز بلند برای شاگردان می‌خواند سپس به آنها هدایت می‌دهد تا یک مرتبه متن درس را خاموشانه بخوانند بعد از آن از چند شاگرد به نوبت می‌خواهد تا متن درس را به آواز بلند بخوانند ودر اخیر یک بار دیگر متن درس را به آواز بلند خوانده ومعنا می‌کند	

	همچنان سه شاگرد را به نوبت پیش روی صنف خواسته وبه آنها هدایت می‌دهد تا هرکدام سه سطر از متن درس را خوانده ومعنا کنند همکاری وتشویق صورت می‌گیرد. - معلم محترم سؤال های تمرین اول درس را ازشاگردان می‌پرسد و از آنها می‌خواهد تا با استفاده از متن درس به سؤال ها پاسخ بگویند.	
۱۰ دقیقه	**ارزیابی:** – کی می‌تواند پنج سطر اول درس را درست بخواند؟ – کی می‌تواند این جمله را به عربی تبدیل نماید؟ کودکان چرا گریه می‌کنند؟ – کی می‌تواند کلمه های (الأرملة، أحضر، معیل و را تب) را معنا کند؟	
۵ دقیقه	**کارخانه گی:** معلم محترم تمرین دوم درس را برای شاگردان کار خانه گی می‌دهد وبه آنها هدایت می‌دهد تا جمله هارا بر ا ساس متن تنظیم نموده و شماره بزنند.	

درس بیست و یکم بخش دوم

عنوان: عمر رضی الله عنه یتفقّد الرّعیة

صفحه: ۱۲۱ – ۱۲۴

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان باید:

- حرف (لِمَ) را بشناسند ودر جمله استعمال کرده بتوانند.
- حرف (إلاّ) را در جمله نشان داده بتوانند.
- فعل غایب مفرد مؤنث را به فعل مخاطب مفرد مؤنث تبدیل کرده بتوانند.

معلومات اضافی:

(لیس): فعل ماضی جامد نا قص است و معنای نفی را افاده می‌کند وبر جمله ای اسمیه داخل می‌شود که مبتدا را مرفوع نموده اسمش نامیده می‌شود وخبر را منصوب نموده خبرش نامیده می‌شود. مانند: لیس الطالبُ نا جحاً. کلمه (الطالب) اسم لیس و (ناجحاً) خبر آن است.

(لِمَ): لفظی است مرکب ازحرف جر (لام) و (ما)ی استفهامیه که با آن از حقیقت چیزی سؤال میشود مانند: لِمَ لا تذهب إلی المدرسة؟

عَمْرو وعُمَرُ: حرف (واو) درکلمه (عمرو) بخاطر فرق میان اسم (عَمرو) و (عُمر) آورده می‌شود مانند: فتح عَمْرُو بن العاص مصر – کان عُمُرُ رضی الله عنه عادلاً.

معنای کلمات:

لِمَ: چرا — إناء: ظرف — أوقد: روشن کرد، شعله ور ساخت

القِدر: دیگ — السّائق: راننده، موترران — تسکب: می‌ریزد

روش تدریس: سؤال وجواب، انفرادی وگروپی.

مواد ممد درسی:

جریان درس

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵دقیقه	– معلم محترم بعد از ادای سلام واحوال پرسی با شاگردان، تنظیم صنف وبررسی کار خانه گی، درس گذشته را ارزیابی می‌کند. – کی می‌تواند چهارسطر از آخر متن درس گذشته را درست خوانده ومعنا کند؟ – معلم محترم با استفاده از معلومات اضافی پیرا مون حرف (لِمَ) برا ی شاگردان معلومات می‌دهد سپس دو مثال از تمرین سوم درس را برای آنها حل می‌نماید: – لِمَ لم تطبخی الطّعام؟ – لِمَ لم تعرضی أمرک علی عمر(رضی الله عنه)؟	

۴۰ دقیقه	ودو مثال باقی ماندهٔ تمرین را توسط شاگردان حل می‌نماید وبه آنها هدایت می‌دهد تا حرف (لِمَ) را در اول جمله های تمرین بگذارند. بعد از آن جمله های تمـرین را توسط آنها خوانده ومعنا می‌نماید. – معلم محترم به دانش آموزان هدایت می‌دهد تا جاهای خالی تمرین چهارم را بـا حرف (إلاّ) پرسازند بعد از آن جمله های تمرین مذ کور را برای آنها خوانـده و معنا می‌کند وهمچنان جمله هارا تکراراً توسط آنها می‌خواند. – معلم از تمرین پنجم درس را که تبدیل کردن فعل مفرد مؤنث غایب به مفرد مؤنث مخاطب است دومثال را طور نمونه برای شاگردان حل می‌نماید: تطبخ: تطبخین تحضر: تحضرین ومثال های دیگر را توسط شاگردان روی تخته کار می‌نماید بعد از آن افعال را توسط چند شاگرد به آواز بلند می‌خواند. – معلم محترم به شاگردان هدایت می‌دهد تا نام های عمرو و عمر را در جاهای خالی تمرین بگذارند بعد از آن جمله ها را برای آنها خوانده ومعنا می‌کند سـپس جمله ها را تکراراً توسط آنها می‌خواند همکاری وتشویق صورت می‌گیرد. – معلم محترم دومثال از تمرین هفتم درس را که انتخاب نمودن مترادف کلمه ها از بین قوس ها می‌باشد طور نمونه برای شاگردان حل می‌نماید: – معیل – منفق – الرّعیة – مواطنین ومثال های باقی مانده را توسط شاگردان کار می‌نمایـد همکـاری وتـشویق صـورت می‌گیرد. – معلم محترم کلمه های تمرین هشتم را روی تخته می‌نویسد بعد از آن دو کلمه آنرا برای شاگردان در جمله استعمال می‌نماید: – أقمتُ خیمةً في الصحراء. – خرج امیرالمؤمنین لیتفقّد احوال الرّعیة. و به شاگردان هدایت می‌دهد تا کلمه های باقی مانده را در جمله استعمال نماینـد همکاری وتشویق صورت می‌گیرد **کارخانه گی** معلم (الواجب المنزلي) را به شاگردان کار خانه گی می‌دهد.	شاگردان افعال مفرد مؤ نث مخاطب را می‌نویسند: – تقبضین – تخرجین – تحملین – تشعلین – تسکبین شاگردان مترادف کلمه های خط گرفته شـده را از بـین قوس ها انتخاب می‌نمایند: لنسکب – لنصبّ تشعل – تتوقّد شاگردان کلمه های داده شده را در جمله استعمال می‌کنند: – رأیتُ في الخیمـة إمـرأة عجوزةً. – ذهب عمر الی بیت المال. – رجـع أطفـالُ مـن المدرسة.

درس بیست و دوم بخش اول

عنوان: العید

صفحه: ۱۲۵ - ۱۲۷

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان باید

- متن درس را درست خوانده ومعنا کرده بتوانند.
- معنای کلمه های جدید را بدانند.
- به سؤال های درس پاسخ گفته بتوانند.

معلومات اضافی: به بخش دوم مراجعه شود.

معنای کلمات:

اِقترب: نزدیک شد تصافح: باهم دست دادند تعانق: یکدیگر را در آغوش گرفتند

روش تدریس: سؤال وجواب، انفرادی، گروپی و مطالعه خاموشانه.

مواد ممد درسی:

جریان درس

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	- معلم محترم بعد از ادای سلام واحوال پرسی باشاگردان، تنظیم صنف وبررسی کار خانه گی، درس گذشته را ارزیابی می‌کند. - کی می‌تواند در بارهٔ حضرت عمر رضی الله عنه دوجمله بگوید؟ - کی می‌تواند با استفاده از حرف (لِمَ) دو جمله سؤالیه بسازد؟ ایجاد انگیزه جهت در یافت عنوان درس جدید - کی می‌تواند از حروف (ا- ل - ع - ی- د) کلمه بسازد؟	
۲۵ دقیقه	- معلم محترم بعد از دریافت جواب عنوان درس جدید را که (العیدُ) است به خط برجسته روی تخته می‌نویسد. شاگردان را متوجه کتاب های شان ساخته درس جدید را به نام خداوند جل جلاله آغاز می‌نماید نخست متن درس را دو مرتبه به آواز بلند برای شاگردان می‌خواند وچند شاگرد را به نوبت پیش روی صنف خواسته ومتن درس را توسط آنها نیز می‌خواند ودر اخیر یک بار دیگر متن درس را خوانده وبرای آنها معنامی کند. سپس به شاگردان هدایت می‌دهد تا یک مرتبه متن درس را خاموشانه بخوانند وکلمه های را که معنای آنرا نمی دانند یاد داشت نمایند. - معلم محترم کلمه های یاد داشت شده را روی تخته نوشته ومعنا می کند.	

	– معلم سؤال های تمرین اول را از شاگردان می‌پرسد وبه آنها هدایت می‌دهد تا با استفاده از متن درس به سؤال هاپاسخ بگویند. **ارزیابی:** – کی می‌تواند پنج سطر اول درس را درست بخواند؟ – کی می‌تواند معنا ی کلمه های (النّـــاس، حلویـــات ومبکـــراً) را بگوید؟ – کی می‌تواند به زبان عربی عید را تبریک بگوید؟	۱۰ دقیقه
	کار خانه گی معلم تمرین سوم درس را به شاگردان کار خانه گی می‌دهد.	۵ دقیقه

درس بیست و دوم بخش دوم

عنوان: العیدُ

صفحه: ۱۲۷ – ۱۳۰

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان باید:

- جمع مذکر سالم را بشناسند.
- جمع مذکر سالم را در جمله استعمال کرده بتوانند.
- فعل ثلاثی مزید را بشناسند.

معلومات اضافی:

فعل ثلاثی مزید: فعلی است که برحروف اصلی آن حروف دیگری افزود ه شده باشد

فعل ثلاثی مزید: یامزید به یک حرف است مانند: نزل = أنزل کرم = أکرم

مزید به دو حرف است مانند: کسب = اِکتسب قلب = اِنقلب

مزید به سه حرف است مانند: خرج = اِستخرج غفر =اِستغفر

(لم): حرف جزم ونفی وقلب است برفعل مضارع داخل شده آنرا مجزوم ساخته و معنای آنرا به ماضی تغییر می‌دهد

مانند: لم یذهب إلی المدرسة (به مکتب نرفت) – لم یأکل الطّعام (غذا را نخورد).

معنای کلمات:

الزائر: زیارت کننده اِبتعد: دورشد العید الوطنی: جشن ملی

عید الاِستقلال: جشن پیروزی الحفلة: مجلس

روش تدریس: سؤال وجواب، انفردی، گروپی ومسابقه ای.

مواد ممد درسی:

جریان درس

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	– معلم محترم بعد از ادای سلام واحوال پرسی با شاگردان، تنظیم صنف وبررسی کار خانه گی، درس گذشته را ارزیابی می‌کند. – کی می‌تواند دومثال از جمع مذکر سالم را روی تخته بنویسد؟ – معلم محترم شاگردان را متوجه کتاب های شان ساخته و جمله های تمرین دوم درس را برای شاگردان به آواز بلند خوانده ومعنا می‌کند. سپس آنرا توسط شاگردان به قسم محاوره به صورت عملی تکرار می‌کند همکاری وتشویق صورت می‌گیرد.	
۴۰ دقیقه	– معلم محترم با استفاده از معلومات اضافی پیرامون جمع مذکر سالم برای شاگردان معلومات میدهد و از تمرین سوم درس برا ی آنها مثال	شاگردان اسم های مفرد را به جمع مذکر سالم تبدیل می‌نمایند:

	می‌هد. – معلم محترم به شاگردان هدایت می‌دهد تا تمـــرین چهـــار م درس را خاموشانه مطالعه نمایند بعداً آنها را به سه گروپ تقـــسیم نمـــوده وبـــه هرگروپ وظیفه می‌دهد تا اسم های مفرد داده شده در داخل چوکـــات تمرین را به اسم مذکر سالم تبدیل نموده ودر کتابچه های شان بنویـــسند معلم کار شاگردان را بررسی نمـــوده و اشـــتباهات شـــان را اصـــلاح می‌نماید. – معلم محترم تمرین پنجم درس را توسط چند شاگرد به نوبت می‌خواند وبه شاگردان هدایت میدهد تا از جمله های تمرین فعل ثلاثـــی مزیـــد را بیرون نموده ودر کتابچه های شان بنویسند ومعلم با آنها همکاری نموده و در مورد فعل ثلاثی برای آنها معلومات میدهد. – معلم محترم به شاگردان هدایت می‌دهد تا با استفاده از کلمه های داده شده جاهای خالی تمرین ششم درس را پر نمایند. بعد ازآن جمله هارا برای آنها خوانده معنا می‌کند وهمچنان توسط آنهـــا تکرار می‌نماید. – معلم دوشاگرد را پیش روی صنف خواسته وتمرین هفتم را توسط آنها روی تخته می‌نویسد بعد از آن دو شاگرد دیگر را خواســـته وتمـــرین را توسط آنها می‌خواند سپس دو شاگرد دیگر را خواسته و به آنها هـــدایت می‌دهد تا با استفاده از حل نمونهٔ تمرین، ضد کلمه های ســـتون الـــف را نشان بدهند. ونیز از دو شاگرد دیگر می‌خواهد تا کلمه ها را معنا کنند. – معلم محترم جواب های تمرین هشتم را برا ی آنها خوانده وتکـــرار می‌نماید سپس به شاگردان هدایت می‌دهد تا به جـــواب هـــای داده در تمرین با استفاده از متن درس سؤال تهیه نموده ودر کتابچه هـــای شـــان بنویسند. **کار خانه گی** معلم (الواجب المنزلی) را برای شاگردان کار خانه گی می‌دهد.	– جاء المؤمنون – جاء المصلّون – جاء الزّائرون – جاء المعلمون – جاء المدرسون – جاء المسافرون شاگردان کلمه ها را بـــه ترتیـــب در جاهای خالی تمرین می‌گذارند: – تصافح – لزیارة – مسرور – الحدید شاگردان ضدهرکلمه را درمقابل آن می‌نویسند: – اِستیقظ – نام – اِشتری – باع – لبس – خلع – عاد – ذهب – مسرور – حزین شاگردان سؤال می‌سازند: – متی تصافح المصلّون؟ – إلی ماذا استمع زکریا؟ – أین صلّی زکریا؟ – مع من ذهب موسی إلی السوق؟ – من زار الأقارب؟

درس بیست و سوم بخش اول

عنوان: النملة والحمامة

صفحه: ۱۳۱ – ۱۳۳

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان باید

- متن درس را درست خوانده ومعنا کرده بتوانند.
- معنای کلمه های جدید را بدانند.
- به سؤال های درس پا سخ گفته بتوانند.

معلومات اضافی: به بخش دوم مراجعه شود.

معنای کلمات:

النملة: مورچه   الحمامة: کبوتر   رمت: انداخت   لسعت: گزید

روش تدریس: سؤال وجواب، انفرادی ومطالعه خاموشانه.

مواد ممد درسی:

جریان درس

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	– معلم محترم بعد از ادای سلام واحوال پرسی با شاگردان تنظیم صنف وبررسی کار خانه گی، درس گذشته را ارزیابی می‌کند. – کی می‌تواند سه فعل ثلاثی مزید را بگوید؟ – کی می‌تواند این جمله را معنا کند؟ صلّی زکریا الصلاة وجلس یستمع ألی الخطبة ایجاد انگیزه جهت دریافت عنوان درس جدید. – کی می‌تواند بگوید که مورچه وکبوتر را به عربی چه می‌گویند؟	
۲۵ دقیقه	– معلم محترم بعد از در یافت جواب عنوان درس جدید را که (النملة والحمامة) است به خط برجسته روی تخته می‌نویسد. شاگردان را متوجه کتاب های شان ساخته ودرس جدید را به نام خداوندﷻ آغاز می‌نماید. نخست متن درس را دوبار به آواز بلند برای شاگردان خوانده ومعنا می‌کند. سپس متن درس را تکراراً بالا ی چند شاگرد می‌خواند وبعد ازآن به شاگردان وظیفه می‌دهد تا متن درس را یک مرتبه خاموشانه بخوانند وکلمه های را که معنا ی آنرا نمیدانند یا دداشت نمایند. – معلم کلمه ها ی یاد داشت شده را روی تخته نوشته ومعنا می‌کند.	

	- معلم محترم سؤال های تمرین اول درس را از شاگردان می‌پرسد وبه آنها هدایت می‌دهد تا با استفاده از متن درس به سؤال ها پاسخ بگویند. - معلم محترم یک یک جمله از تمرین دوم را خوانده و از شاگردان می‌خواهد تا با استفاده از متن درس به (نعم) و (لا) جواب بدهند یعنی اینکه درست وغلط بودن آنرا بدانند و نیز به آنها هدایت می‌دهد تا درمقابل جمله ها ومتناسب با آنها کلمه های نعم ولا را توسط پنسل بنویسند. **ارزیابی:** - کی می‌تواند چهار سطر اول درس را درست خوانده ومعنا کند؟ - کی می‌تواند به این سؤال به عربی پاسخ بگوید؟ أین ذهبت النّملة؟ - کی می‌تواند معنا ی کلمه های (شاطی، النملة، الحمامة و القوس) ر ابگوید؟ **کار خانه گی** معلم محترم تمرین چهارم درس را برا ی شاگردان کار خانه گی میدهد وبه آنها هدایت می‌دهد تا افعال ماضی را به تاء تأنیث ساکن وصل نمایند.	۱۰ دقیقه ۵ دقیقه

درس بیست و سوم بخش دوم

عنوان: النّملة و الحمامة

صفحه: ۱۳۴ – ۱۳٦

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان باید:

- فاعل را بشناسند و درجمله استعمال کرده بتوانند.
- فرق بین فعل صحیح ومعتل را بدانند.
- ازفعل ماضی، مضارع وامر ساخته بتوانند.
- معنای کلمه های جدید را بفهمند.

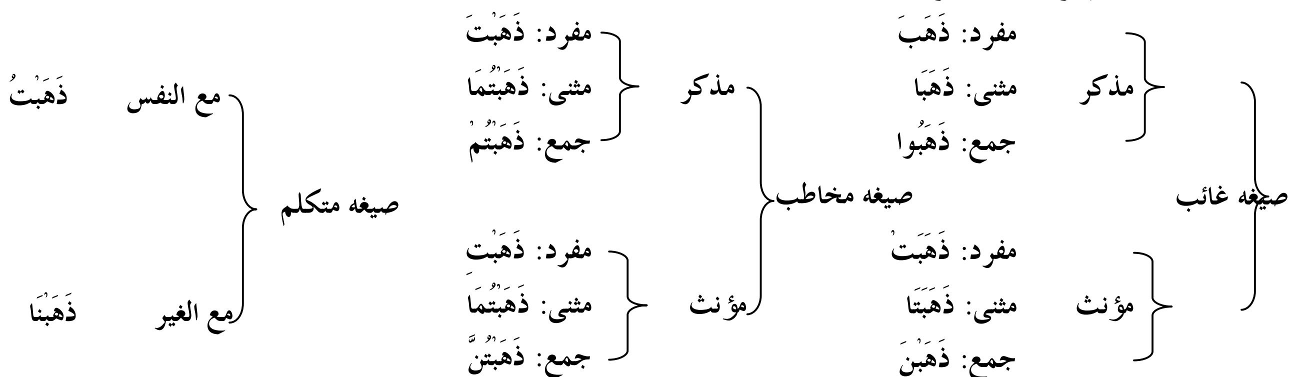
معلومات اضافی:

فعل ماضی چهارده صیغه دارد.

شش صیغه برای غائب مذکر و مؤنث

شش صیغه برای مخاطب مذکر ومؤنث

دو صیغه برای متکلم مع النفس و مع الغیر

معنای کلمات:

قطفت: چید صعدت: بالارفت مدّ: دراز کرد شاطی: کنار الکبش: قچ

روش تدریس: سؤال وجواب، انفرادی وگروپی

مواد ممد درسی:

جریان درس

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	– معلم محترم بعد از ادای سلام واحوال پرسی تنظیم صنف وبررسی کار خانه گی، درس گذشته را ارزیابی می‌کند. – کی می‌تواند متن درس گذشته را درست بخواند؟ – معلم محترم با استفاده از معلومات اضافی درس بیست و چهارم پیرامون فاعل به شاگردان معلومات می‌دهد سپس جمله های تمرین سوم درس را	

۴۰ دقیقه	برای آنها خوانده ومعنا می‌کند وهمچنان فاعل را درجمله ها بـــرای آنهـــا نشان می‌دهد بعد آنرا به قسم محاوره عملاً اجرا می‌نماید. فاعل های که در جمله های تمرین به کار رفته اند اینها اند: – النّملةُ – الحمامةُ – الصیاد – معلم محترم با استفاده از معلومات اضافی درس هفدهم پیرامـــون فعـــل صحیح ومعتل یک بار دیگر به شکل مختصر برای شاگردان معلومات داده و سپس به آنها هدایت می‌دهد تا تمرین پنجم درس را خوانـــده و افعـــال صحیح ومعتل را از آن بیرون کرده ودر ستون های مناسب آن توســـط پنسل بنویسند ونیز جمله های تمرین وافعال بیرون نویس شـــده را توســـط شاگردان می‌خوانند. – معلم محترم یک بار دیگر متن درس را توسط چند شاگرد می‌خوانـــد سپس به شاگردان وظیفه می‌دهد تا با استفاده از متن درس جاها ی خـــالی تمرین ششم را با کلمه های مناسب پر نمایند. – معلم محترم کلمه های تمرین هفتم را در دو ستون جداگانه روی تختـــه می‌نویسد سپس مترادف یک کلمه را در مقابـــل آن طـــور نمونـــه بـــرای شاگردان می‌نویسد و به شاگردان هدایت می‌دهد تا مترادف کلمه هارا پیدا نموده ودر مقابل آن بنویسند همکاری وتشویق صورت می‌گیـــرد. طـــور مثال: أشرفت = قاربت – معلم محترم کلمه های تمرین هشتم را برای شاگردان خوانـــده ومعنـــا می‌کند سپس از یک شاگرد می‌خواهد تا کلمه ها را به آواز بلند بخوانـــد وشاگردان دیگر به تعقیب وی تکرار نمایند بعد از آن به آنها هدایت می‌دهد تا اسم هر حیوان مذکررا با اسم حیوان مؤنث آن توسط پنسل وصل نمایند. **کار خانه گی:** معلم محترم (الواجب المنزلی) را به شاگردان کار خانه گی می‌دهد وبـــه آنها هدایت می‌دهد تا از افعال ماضی، مضارع وامر بسازند. ماضی — مضارع — امر أکل — یأکل — کُل وقف — یقف — قف وضع — یضع — ضَع باع — یبیع — بع سار — یسیر — سر طار — یطیر — طِر کان — یکون — کُن	شاگردان افعال صحیح ومعتل را از جمله هابیرون می‌کنند: صحیح — معتل سقط — وقف أخذ — طارت لجأت — سعی مدّ شاگردان مترادف کلمه هـــا را بـــه ترتیب زیر می‌نویسند: ألقتها = رمتها یصوّب = یوجّه قصده = غرضه کیده = مکره شاگردان اسم هر حیوان مذکر را با حیوان مؤنث آن وصل می‌کنند: الثّور – البقرة الجمل – الناقة الدّیک – الدّجاجة الکبش – الشاة القطّ – القطّة، الهرة

درس بیست و چهار م بخش اول

عنوان: الذبابة حشرة خطیرة

صفحه: ۱۳۷ - ۱۳۹

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان باید

- متن درس را درست خوانده ومعنا کرده بتوانند.
- معنای کلمه های جدید را بدانند.
- از ضرر حشرات آگاه شوند.
- کلمه های مفرد را به جمع تبدیل کرده بتوانند.

معلومات اضافی: به بخش دوم مراجعه شود.

معنای کلمات:

الذبابة: مگس المواشي: چهارپایان المستنقعات: محل آبهای ایستاده

القاذورات: خاکروبه وکثافات السّماد: کود کیمیاوی

روش تدریس: سؤال و جواب، انفرادی و دونفری

مواد ممد درسی:

جریان درس

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	- معلم محترم بعد از ادای سلام واحوال پرسی با شاگردان، تنظیم صنف وبررسی کار خانه گی، درس گذشته را ارزیابی می‌کند. - کی می‌تواند فعل های ماضی (سار - طار - وقف) را به مضارع و امر تبدیل نمایند؟ ایجاد انگیزه جهت دریافت عنوان درس جدید - کی می‌تواند بگوید که (مگس) را به عربی چه می‌گویند؟	
۲۵ دقیقه	- معلم محترم بعد از دریافت جواب، عنوان درس جدید را که (الذبابة حشرة خطیرة) است به خط برجسته روی تخته می‌نویسد. شاگردان را متوجه کتاب های شان ساخته ودرس جدید را به نام خداوندﷻ آغاز می‌نماید. نخست متن درس را دو مرتبه به آواز بلند برای شاگردان می‌خواند و به چند شاگرد هدایت می‌دهد تا متن درس را به آواز بلند بخوانند وخود یک بار دیگر متن درس را خوانده وبرای آنها معنامی کند واز شاگردان می‌خواهد تا یک مرتبه متن درس را خاموشانه خوانده وکلمه های را که معنای آنرا نمی دانند یاد داشت نمایند.	

	– معلم کلمه های یاد داشت شده را روی تخته نوشته ومعنا می‌کند و نیز از چند شاگرد می‌خواهد تا دو دو سطر متن درس را خوانده ومعنا کنند. – معلم محترم سؤال های تمرین اول را از شاگردان می‌پرسد وبه آنها هدایت می‌دهد تا با استفاده از متن درس به سؤال ها پاسخ ارایه بدارند. – معلم محترم جمله های تمرین دوم درس را برای شاگردان خوانده و معنا می‌کند سپس آنرا به قسم محاوره توسط آنها اجرا می‌نماید.	شاگردان کلمه های مفرد را به جمع تبدیل می‌کنند: مفرد — جمع ذبابة — ذبابات حمّامة — حمّامات دجاجة — دجاجات حية — حيات بقرة — بقرات نعامة — نعامات
۱۰ دقیقه	**ارزیابی:** – کی می‌تواند به این سؤال به عربی پاسخ بگوید؟ أين تعيش الذبابة؟ – کی می‌تواند سه سطر اول درس را درست بخواند و معنا کند؟ – کی می‌تواند به زبان عربی یک جمله در مورد مگس بگوید؟ –	
۵ دقیقه	**کار خانه گی:** معلم محترم تمرین سوم درس را برای شاگردان کار خانه گی می‌دهد. وبه آنها هدایت می‌دهد تا کلمه های مفرد را به جمع تبدیل نموده ودر کتابچه های شان بنویسند.	

درس بیست و چهارم   بخش دوم

عنوان: الذبابة حشرة خطیرة

صفحه: ۱۴۰ – ۱۴۲

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان باید:

- فاعل را در جمله بشناسند.
- فعل مفرد غایب را به جمع غایب تبدیل کرده بتوانند.
- همزه وسط کلمه را شناخته وطریق نوشتن آنرا یاد بگیرند.

معلومات اضافی:

فاعل: اسم مرفوعی است که بعد ازفعل معلوم می‌آید ووقوع فعل به آن نسبت داده می‌شود

مانند: فاز المجتهد – قام التلمیذ

حکم فاعل: حکم فاعل این است که وجوباً مرفوع است و اغلب بعد از فعل می‌آید.

فاعل درکلام یا ظاهر است مانند: نجح زیدٌ – نجحت فاطمةُ

ویا ضمیر مستتراست مانند: زیدٌ نجح یعنی نجح «هو» فاطمة نجحت یعنی نجحت «هی »

که دراین دومثال آخر فاعل ضمیر مستتر «هو » و«هی »است ودر دو مثال اول فاعل اسم ظاهر«زید » و «فاطمة » است.

معنای کلمات:

مبید الحشرات: حشره کش   الصّداع: سردردی   الفراشة: پروانه

السّعال: سرفه   بعوضة: پشه   التسمم: مسموم شدن

روش تدریس: سؤال جواب، گروپی، دونفری، مسابقه ای.

مواد ممد درسی:

جریان درس

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	– معلم محترم بعد از ادای سلام واحوال پرسی با شاگردان، تنظیم صنف وبررسی کار خانه گی، درس گذشته را ارزیابی می‌کند. – کی می‌تواند جمع کلمه های (دجاجة، بقرة ونعامة) را روی تخته بنویسد؟	
۴۰ دقیقه	– معلم محترم با استفاده از معلومات اضافی پیرامون فاعل به شاگردان معلومات می‌دهد سپس تمرین چهارم درس را توسط چند شاگرد به نوبت روی تخته می‌نویسد وتوسط چند شاگرد دیگر می‌خواند و از آنها می‌خواهد تا زیر کلمه های که به فاعل دلالت می‌کنند خط بکشند تشویق	شاگردان زیر این کلمه ها که درجمله ها فاعل می‌باشد خط می‌گیرند: – الذّبابةُ – البعوضةُ – العلماءُ

	و همکار ی صورت می‌گیرد. – معلم محترم تمرین پنجم درس را توسط شاگردان روی تخته می‌نویسد واز آنها می‌خواهد تا افعال مضارع مفرد غایب را با استفاده از مثال نمونه ای به جمع غایب تبدیل نمایند همکاری وتشویق صورت می‌گیرد. معلم دو مثال را برای شاگردان حل می‌نماید: – هو یمنع – هم یمنعون – هو یضع – هم یضعون – معلم محترم تمرین ششم را توسط چند شاگرد به نوبت روی تخته می‌نویسد واز آنان می‌خواهد تا جاها ی خالی را با استفاده از مثال‌هایی داده شده پرنمایند همکاری وتشویق صورت می‌گیرد. – معلم محترم جهت مسابقه شاگردان را به دوگروپ تقسیم نموده و به آنان هدایت می‌دهد تا با کلمه های مناسب جاهای خالی تمرین هفتم را در ظرف سه دقیقه پر نمایند وصنف را جدی کنترول نموده وبرنده مسابقه را طور عادلانه اعلان می‌کند. **کار خانه گی:** معلم (الواجب المنزلی) را به شاگردان کار خانه گی می‌دهد	– الحشراتُ – القردُ شاگردان جمع غایب می‌سازند: – هم ینقلون. – هم یقتلون – هم یستطیعون – هم یسبّبون – هم یصلون شاگردان همزه را درجاهای خالی تمرین می‌گذارند: – بیئة – جریئة – هیئة شاگردان کلمه های زیر را به ترتیب در جاهای خالی تمرین می‌گذارند: – الأمراض – کثیرین – کبیرة – الأدویة – النّظافة

درس بیست و پنجم بخش اول

عنوان: الأمومة عند الطيور

صفحه: ۱۴۳ – ۱۴۵

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان باید

- متن درس را درست خوانده ومعناکرده بتوانند.
- معنای کلمه های جدید را بدانند.
- به سؤال های درس پاسخ گفته بتوانند.
- مثنی فعل مضارع را در جمله بشناسند.

معلومات اضافی: به بخش دوم مراجعه شود.

معنای کلمات:

الأمومة: مادری الأعشاش: آشیانه ها، لانه ها البیض: تخم پرنده

الطیران: پرواز

روش تدریس: سؤال وجواب، انفرادی ومطالعه خاموشانه.

مواد ممد درسی:

جریان درس

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	– معلم محترم بعد از ادای سلام واحوال پرسی با شاگردان تنظیم صنف وبررسی کار خانه گی، درس گذشته را ارزیابی می‌کند. – کی می‌تواند دوجمله را روی تخته نوشته وفاعل را در آن نشان بدهد؟ – کی می‌تواند فعل های مضارع (یمنع – یصنع – ینقل و یستطیع) را به جمع غایب تبدیل نماید؟ ایجاد انگیزه جهت دریافت عنوان درس جدید – کی می‌تواند بگوید که پرنده گان را در زبان عربی چه می‌گویند؟	
۲۵ دقیقه	– معلم محترم بعد از دریافت جواب عنوان درس جدید را که (الأمومة عند الطيور) است به خط برجسته روی تخته نوشته وشاگردان را متوجه کتا ب های شان می‌سازد. و درس جدید را به نام خداوندﷻ آغاز می‌نماید نخست متن درس را به آواز بلند برای شاگردان خوانده ومعنا می‌کند. سپس آنرا توسط چند شاگرد تکرار می‌خواند بعد ازآن به شاگردان هدایت می‌دهد تا متن درس را خاموشانه خوانده وکلمه های را که	

	معنای آنرا نمی فهمند یاد داشت نمایند. - معلم کلمه های یاد داشت شده را توسط یک شاگرد روی تخته نوشته وخودش کلمه ها را معنا می‌کند. - معلم محترم سؤال های تمرین اول را از شاگردان می‌پرسد وبه آنها هدایت می‌دهد تا با استفاده از متن درس به سؤال‌ها پاسخ بگویند. - معلم محترم جمله های تمرین دوم درس را برای شاگردان خوانده ومعنا می‌کند سپس آنرا به قسم محاوره توسط آنها عملاً اجرا می‌نماید همکاری وتشویق صورت می‌گیرد. **ارزیابی:** - کی می‌تواند سه سطر اول متن درس را درست خوانده ومعنا کند؟ - کی می‌تواند به این سؤال به عربی پاسخ بگوید؟ ماذا تضع الأمّ بعد بناء العشّ؟ - کی می‌تواند معنا ی کلمه های (الصّغار، الطیران و العشّ) را بگوید؟ **کار خانه گی** معلم محترم به شاگردان وظیفه می‌دهد تا تمرین اول درس را در کتابچه های شان حل نمایند.	 ۱۰ دقیقه ۵ دقیقه

درس بیست و پنجم بخش دوم

عنوان: الأمومة عند الطیور

صفحه: ۱۴۵ - ۱۴۸

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان باید:

- معنای مثنی را بدانند.
- مثنی را در جمله استعمال کرده بتوانند.
- فعل مفرد مؤنث را به مثنی مؤنث تبدیل کرده بتوانند.
- به زبان عربی گفتگو کرده بتوانند.

معلومات اضافی:

مثنی: عبارت از هر اسم معربی است که ازدو مفرد که درلفظ ومعنا باهم متفق هستند نیابت کند با افزودن (الف ونون) ویا (یاء و نون) مکسور وماقبل مفتوح ساخته می‌شود مانند: تلمیذانِ کتابان

جاء تلمیذان - جاءت تلمیذتان رأیت تلمیذین - مررت با لتلمیذین

علامه مثنی (الف ونون) و (یا ء و نون) است مثنی با الف مرفوع وبا (یا ء) منصوب و مجرور می‌گــردد ماننــد:

مدرس - مد رسان - مدرسین

معنای کلمات:

إنقاذ: نجات دادن حراسة: نگهبانی تناوب: به نوبت انجام دادن

تُحضر: می‌آورد ریش: پَر فرخْ: چوچه جناح: بال

روش تدریس: سؤال وجواب، گروپی ودونفری.

مواد ممد درسی:

جریان درس

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	- معلم محترم بعد از ادای سلام واحوال پرسی با شاگردان تنظیم صــنف وبررسی کار خانه گی، درس گذشته را ارزیابی می‌کند.	
۴۰ دقیقه	- کی می‌تواند این جمله را به عربی تبدیل نماید؟ درفصل بهار پرنده گان برا ی خود آشیانه می‌سازند. - معلم محترم با استفاده از معلومات اضافی پیرامون مثنی برای شاگردان معلومات می‌دهد وسپس دو مثال از تمرین سوم درس را طور نمونه برا ی شاگردان حل می‌نماید: - الوالدان یقومان	شاگردان از جمله های تمرین مثنــا

– الوالدان یدرّبان

و به شاگردان هدایت می‌دهد تا مثال های باقی مانده را حل نموده ودر مقابل هر جمله توسط پنسل بنویسند همکاری وتشویق صورت می‌گیرد.

– معلم محترم از تمرین چهارم درس که تبدیل نمودن، مفرد مؤنث افعال مضارع به مثنی آن می‌باشد طور نمونه دو مثال را برای شاگردان حل می‌نماید:

– هما تضعان

– هما تناو بان

وبه شاگردان هدایت می‌دهد تا مثال های باقی مانده را مطابق مثال های بالا در کتابچه های شان حل نمایند.

– معلم محترم تمرین پنجم را روی تخته می‌نویسد و آنرا برای شاگردان خوانده ومعنا می‌کند سپس از آنها می‌خواهد تا مترادف کلمه های را که زیر آن خط کشیده شده است از داخل چوکات انتخاب ودر مقابل همان جمله بنویسند ومعلم طور نمونه یک مثال را برای آنها حل می‌کند:

– یقوم الأب بالحراسة وإحضار الطّعام .   الغذاء

– معلم محترم کلمه های تمرین ششم را برای شاگردان خوانده ومعنا می‌کند و ازیک شاگرد می‌خواهد تا کلمه ها را به آواز بلند بخوانند و شاگردان دیگر به تعقیب وی تکرار نمایند سپس به مانند چوکات کتاب روی تخته یک چوکات رسم می‌کند وبه شاگردان هدایت می‌دهد تا کلمه های را که مخصوص پرنده گان می‌باشد در ستون راست و کلمه هایکه مخصوص انسان می‌باشد در ستون چپ بنویسند ونیز به آنها هدایت می‌دهد تا کلمه ها را توسط پنسل در داخل چوکات داده شده در خود کتاب نیز بنویسند.

– معلم محترم کلمه های تمرین هفتم درس را روی تخته نوشته ومعنا می‌کند سپس از یک شاگرد می‌خواهد تا کلمه ها را از روی تخته به آواز بلند بخواند و شاگردان دیگر به تعقیب وی تکرار نمایند. معلم کلمه هارا به ترتیب زیر برای شاگردان معنا می‌کند:

الأُبوّة: پدری   الأخوة: برادری

زوجة: همسر   صهر: داماد

الصّداقة: راستی   الفراخ: چوچه ها

عمّ: کا کا   عمّة: عمه

می‌سازند:

– الوالدان یعلّمان

– الوالدان یحضران

– الوالدان یسارعان

شاگردان مثنی می‌سازند:

– هما تحضران

– هما تلقیان

– هما تسرعان

– هما تحملان

– هما تساعدان

– هما تکسبان

شاگردان مترادف کلمه ها را می‌نویسند:

الأبوان = الوالدان

إنقاذ = نجاة

تدریب = تمرین

شاگردان کلمه های تمرین را در دو ستون می‌نویسند

ستون راست	ستون چپ
منقار	فم
ریش	کوب
فرخ	حذاء
أعشاش	ولد
جناح	بیوت
بیض	أسنان

	الکبار: بزرگان العشب الجاف: گیاه خشک خال: ماما خالة: خاله یکبر: بزرگ می‌شود زوج: شوهر حفید: نواسه حفیدة: نواسه **کارخانه گی:** **معلم محترم** (الواجب المنزلی) **را برای شاگردان کار خانه گی می‌دهـــد. وبه آنها هدایت می‌دهد تا متن درس را بخوانند و با استفاده از متن درس پیرامون وظیفه پدرومادر در قبال فرزندان شان چند سطر بنویسند.**	

درس بیست وششم بخش اول

عنوان: الرياضة البدنية

صفحه: ۱۴۹ - ۱۵۱

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان باید

- متن درس را درست بخوانند ومعنا نمایند.
- سؤالهای درس را به شکل درست جواب داده بتوانند.
- در میان خود به عربی محاوره کرده بتوانند.

معنای کلمات:

يشجّع: تشويق می‌کند – السّباحة: آب بازی – الرّماية: تیر اندازی – ركوب الخيل: اسپ سواری

معلومات اضافی:

روش تدریس: سؤال وجواب – انفرادی – گروپی

مواد ممد درسی: کتاب درسی – فرهنگ عربی – کارت کلمات – تخته وتباشیر.

جریان درس

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگرد
۵ دقیقه	– معلم محترم بعد از ادای سلام، احوال پرسی، تنظیم صنف ودیدن کار خانه گی شاگردان، درس گذشته را ارزیابی می‌کند، مانند: – کی می تواند در مورد مادر یک جمله به زبان عربی بسازد؟ سؤال انگیزه یی جهت در یافت عنوان درس جدید: - کی می‌تواند بگوید که ورزش را به عربی چه می‌گویند؟	شاگردان چنین جواب می‌دهند: الأم تقوم برعاية الأولاد.
۲۵ دقیقه	معلم محترم بعد از دریافت جواب درست، عنوان درس جدید را که (الرياضة البدنية) است توسط تخته می‌نویسد وبه شاگردان هدایت می‌دهد که درس جدید را خاموشانه بخوانند وبه هرمشکلی که مواجه می‌شوند از معلم بپرسند وکلمات جدید را با خود یاد داشت نمایند. - معلم محترم درس جدید را با آواز مناسب دو مرتبه خوانده وبه شاگردان معنا می‌کند واز چند شاگرد می‌خواهد تا پیش روی صنف آمده درس را به آواز مناسب بخوانند معلم محترم از چند شاگرد می‌خواهد تا پیش روی صنف آمده وکلمه های را که یاد داشت نموده اند به روی تخته بنویسند.	

۱۰دقیقه	- معلم محترم به شاگردان هدایت می‌دهد تا تمرین ســـوم درس را که به شکل سؤال وجواب است به نوبت بخوانند قسمی که یکی سؤال کند ودیگری جواب بدهد، معلم با آنها همکاری می‌نماید. **ارزیابی:** – کی می‌تواند سه سطر اول درس را بخواند؟ – کی معنای کلمات جدید درس را نوشته کرده می‌تواند؟ – کی می‌تواند درمورد فواید ورزش صحبت کند؟	
۵ دقیقه	**کار خانه گی:** معلم برای شاگردان هدایت می‌دهد تمرین اول درس را که جـــواب دادن به سؤالات داده شده است در کتابچه های خود بنویـــسند. بـــه طور مثال: یشجع الاسلام اتباعه علی ممارسة الریاضة	

درس بیست وششم بخش دوم

عنوان: الرياضة البدنية

صفحه: ۱۵۲ - ۱۵۴

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان باید:

- جمع تکسیر را به مفرد تبدیل نمایند.
- اسم (إنّ) را به شکل درست دانسته ونوشته کرده بتوانند.
- افعال مضاعف را در جمله استعمال کرده بتوانند.

معلومات اضافی:

فعل مضاعف: فعل مضاعف بردوقسم است:

۱- مضعف ثلاثی: عبارت از لفظی است که عین فعل ولام فعل آن ازیک حرف باشد مانند: فرّ، مدّ، ردّ، شدّ
اما کلمه های چون: فرّح – عظّم – إحمرّ مضاعف نیستند زیرا (را ء) دراولی وسومی و(ظاء) دردومی زاید می‌باشند

۲- مضاعف رباعی: عبارت از لفظی است که درآن حرف با فاصله تکرار شده باشد مانند زلزل، صرصر، وشوش.

(إنَّ) حرف مشبه بالفعل است که بر سر مبتدا وخبر درمی آید مبتدا را منصوب می‌کند که اسم آن نامیده می‌شود وخبر را مرفوع می‌سازد که خبر آن نامیده می‌شود، مانند: إنَّ زيداً مُجتهداً.

در این مثال کلمه (زیداً) اسم (إنَّ) منصوب به فتحه ظاهر است وکلمه (مجتهدٌ) خبر (إنَّ) است که مرفوع به ضمه ظاهر است.

و حروف مشبه بالفعل یا حروفی که مبتدا را منصوب و خبررا مرفوع می‌سازد عبارت اند از: أنّ (اینکه) – كأنّ (مانند اینکه) – لیت (ای کاش) لاكنّ (اما، مگر، لیکن) – لعلّ (شاید)

روشهای تدریس: سؤال وجواب – شکل انفرادی – گروپی

مواد ممد درسی: کتاب درسی – فرهنگ عربی – کارت کلمات – تخته وتباشیر.

جریان درس:

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگرد
۵ دقیقه	– معلم محترم بعد از ادای سلام، احوال پرسی، تنظیم صنف ودیدن کار خانه گی شاگردان، درس گذشته را ارزیابی می‌کند. – کی می تواند جواب این سؤال (هل تمارس الریاضة؟ را به عربی بگوید؟ – معلم محترم به شاگردان هدایت می‌دهد که تمرین دوم درس جدید را به شکل درست بخوانند سپس برای هر کلمه جمله بسازند وآنرا روی تخته بنویسند وبخوانند، معلم با آنها کمک می‌نماید.	
۴۰ دقیقه	معلم محترم تمرین چهارم درس را روی تخته می‌نویسد واز چند شاگرد می‌خواهد که کلمات جمع را به مفرد تبدیل نمایند. معلم محترم تمرین پنجم درس را که اسم (إن) در جملات نشان داده شده است توسط شاگردان به شکل عملی کار می‌نماید طوریکه یکتن از شاگردان جمله را می‌خواند ودیگری اسم (إن) را نشان می‌دهد ومعلم صاحب با او همکاری لازم می‌نماید. معلم محترم تمرین ششم را که آوردن حرف (أن) بر سر جملات است توسط شاگردان به شکل عملی کار می‌کند وحرکت آخر اسم (أن) را نشانی می‌کند و به شاگردان به شکل درست نشان می‌دهد. معلم محترم تمرین هفتم را که پر نمودن خانه خالی ها است توسط شاگردان کار می‌کند وبا آنها کمک لازم می‌نماید.، مانند: (الاسلام) همچنان معلم محترم تمرین هشتم را توسط شاگردان به شکل عملی کار می‌کند وافعال مضعف را در جملات نشان می‌دهد ویک مثال را به شکل نمونه برای آنها می‌نویسد. حَثَّ الرَّسُولُﷺ عَلَى الرِّيَاضَةِ .... حَثَ **کار خانه گی:** معلم برای شاگردان هدایت می‌دهد اسم (إن) را از متن درس بیرون نموده در کتابچه های خود بنویسند وآخر اسم (إن) را حرکت مناسب بدهند. به طور مثال: إن الرسالةَ – إن المعلمَ	

درس بیست و هفتم بخش اول

عنوان: البستانی والبلبل

صفحه: ۱۵۵ - ۱۵٦

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان باید:

- متن درس را درست خوانده ومعنا کرده بتوانند.
- معنای کلمه های جدید را بدانند.
- به سؤال های درس درست جواب داده بتوانند.

معلومات اضافی: به بخش دوم مراجعه شود.

معنای کلمات:

البستانی: باغبان تغرید: آواز خواندن پرنده الحجل: کبک الغراب: زاغ

روش تدریس: سؤال وجواب، انفرادی ودونفری

مواد ممد درسی:

جریان درس

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	- معلم محترم بعد از ادای سلام واحوال پرسی باشاگردان تنظیم صنف وبررسی کار خانه گی، درس گذشته را ارزیابی می‌کند. - کی می‌تواند نا م بازی های ورزشی زیر را به عربی بگوید؟ والیبال - فوتبال - باسکتبال ایجاد انگیزه جهت دریافت عنوان درس جدید - کی می‌تواند بگوید که باغبان را به عربی چه می‌گویند؟	
۲۵ دقیقه	- معلم محترم بعد از دریافت جواب، عنوان درس جدید را که (البستانی والبلبل) است به خط برجسته روی تخته می‌نویسد. شاگردان را متوجه کتا ب های شان ساخته و درس جدید را به نام خداوند ﷻ آغاز می‌نماید نخست متن درس را دومرتبه به آواز بلند برای شاگردان خوانده ومعنا می‌کند سپس به آنها هدایت می‌دهد تا متن درس را یک مرتبه خاموشانه خوانده وکلمه های را که معنا ی آنرا نمیدانند یاد داشت نمایند. - معلم متن درس را بالا ی چند شاگرد خوانده ومعنا می‌کند سپس کلمه های یاد داشت شده را معنا می‌نماید. - معلم جمله های تمرین دوم درس را برای شاگردان خوانده ومعنا	

	می‌کند سپس آنرا به قسم محاوره دونفری عملاً وتکراراً توسط آنهـــا اجرا می‌نماید. **ارزیابی:** – کی می‌تواند دوسطر اخیر درس را خوانده و معنا کند؟ – کی می‌تواند کلمه های (البستانی وتغرید) را بگوید؟ – کی می‌تواند درمورد آزادی صحبت نماید؟ **کار خانه گی:** معلم محترم به شاگردان وظیفه می‌دهد تا تمـــرین اول درس را حـــل نموده ود رکتابچه های شان بنویسند.	۱۰ دقیقه ۵ دقیقه

درس بیست وهفتم بخش دوم

عنوان: البستانی والبلبل

صفحه: ۱۵۷ - ۱۶۰

وقت: ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان باید:

- معنای معرفه ونکره را بدانند.
- معرفه ونکره را در جمله بشناسند.
- لم ولن را در جمله استعمال کرده بتوانند.
- ضمایر ملکی را بشناسند ودرجمله استعمال کرده بتوانند.

معلومات اضافی:

نکره: اسمی است که برچیز نا مشخص دلالت می‌کند مانند: کتاب، عصفور، أخ، رسالة

علامه نکره آنست که (ال) تعریف را بپذیرد مانند: رجل – الرجل عصفور – العصفور

کتاب - الکتاب أخ - الأخ

معرفه: اسمی است که برچیزی معینی دلالت کند مانند: الرجل، الأخ

معرفه هفت نوع است: ضمیر، عَلَم، اسم اشاره، اسم موصول، معرف به (ال)، مضاف به معرفه، نکره مقصوره به نداء.

معنای کلمات:

یطلقَهُ: آزادش کند البغاء: طوطی عاش: زندگی کرد

یوقِظُنا: مارا بیدار میکند صیاح: بانگ کردن ذَیل: دُم

روش تدریس: سؤال وجواب، انفرادی وگروپی.

مواد ممد درسی:

جریان درس:

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	– معلم محترم بعد از ادای سلام واحوال پرسی با شاگردان تنظیم صنف وبررسی کار خانه گی، درس گذشته را ارزیابی می‌کند. – کی می‌تواند این جمله را به عربی تبدیل نماید؟ با غبان درباغ بود. – معلم محترم با استفاده از معلوما ت اضافی پیرامون اسم های معرفه ونکره برای شاگردان معلومات می‌دهد سپس دومثال از تمرین سوم درس را برای شاگردان طور نمونه حل می‌نماید: – البلبل – بلبل	
۴۰ دقیقه	– القفص – قفص	

	مثال های باقی مانده را توسط شاگردان حل می‌نماید وبه آنها هدایت مـــی-دهد تا اسم های معرفه داده شده را به نکره تبدیل نمایند وهمچنان به آنها توضیح می‌دهد که صرف با ازبین بردن یا حذف کردن (ال) از اول کلمه ها، آنها از معرفه به نکره تبدیل می‌شوند. – معلم محترم دو مثال از تمرین چهارم درس را طـــور نمونـــه بـــرای شاگردان حل می‌نماید و برای شاگردان می‌گوید کـــه مـــا در درس هـــای گذشته پیرامون (لم) و (لن) معلومات حاصل نمودیم و عمل آنهـــا را در جمله ها نیز می‌دانیم بنا بر آن بخاطر استقرار یافتن هرچه بیشتر آنهـــا در ذهن ما، در این تمرین تکراراً آنرا می‌خوانیم و در جمله هـــا اســـتعما ل می‌کنیم. مثلاً : – لن یطیرَ البلبلُ فی الجوّ – لم یطرْ البلبل فی الجوّ – لن یسکنَ البلبل فی الحدیقة – لم یسکنْ البلبل فی الحدیقة ومثال های باقی مانده تمرین را با لای شاگردان کار می‌نماید. – معلم محترم با استفاده از معلومات اضافی برای شاگردان پیرامون ضمایر ملکی معلومات می‌دهد سپس دو مثال را طور نمونـــه بـــرای آنهـــا حـــل می‌نماید: کتاب = کتابی – کتابنا – کتابکَ – کتابـــکِ کتابکمـــا – کتـــابکم – کتابکنّ حدیقة = حدیقتی – حدیقتنا – حـــدیقتکَ – حـــدیقتکِ – حـــدیقتکما – حدیقتکم – حدیقتکنّ. وبه آنها هدایت می‌دهد تا مطابق مثال های بالا مثال های باقی مانده را نیز در کتابچه های شان حل نمایند. – معلم محترم به شاگردان هدایت می‌دهد تا تمرین ششم را در کتابچـــه های خود حل نمایند و جاها ی خالی تمرین را با کلمه های داده شده خانه پری نمایند. – معلم محترم دوکلمه از تمرین هفتم درس را برای شاگردان طور نمونه درجمله استعمال می‌کند: بستانیٌ: خرج بستانیٌ من حدیقته. البلبل: جاء البلبل فی الحدیقة. وبه شاگردان هدایت می‌دهد تا کلمه های باقی مانده در جمله های مفیـــد استعمال نمایند.	شاگردان لن ولم را در اول جمله ها داخل می‌نمایند: – لن یعودَ البستانیّ بعد ساعةٍ – لم یعدْ البستانیُ بعد ساعةً – لن یسمعَ البستانیُ تغرید البلبل – لم یسمعْ البستانیّ تغرید البلبل – لن یحبسَ البستانیُ البلبل. – لم یحبسْ البستانیُ البلبل.

	– معلم محترم به شاگردان وظیفه می‌دهد تا جاها ی خالی تمرین هشتم درس را توسط پنسل با کلمه ها ی داده شده به شکل درست پر نمایند سپس جمله های تمرین را برای آنها به آواز بلند خوانده ومعنا می کند. – معلم محترم دومثال از تمرین نهم درس را طور نمونه برای شاگردان حل می‌نماید. ضد هرکلمه را در مقابل آن روی تخته می‌نویسد: – کثیر – قلیل – حزین – فرح ومثال های دیگر را توسط شاگردان کار می‌نماید همکار ی وتشویق صورت می گیرد. – معلم محترم کلمه های تمرین دهم درس را روی تخته نوشته ومعنا می کند سپس از یک شاگرد می‌خواهد تا کلمه ها را از روی تخته به آواز بلند بخواند وشاگردان دیگر به تعقیب وی تکرار نمایند. معلم کلمه ها را به ترتیب زیر معنا می‌نماید: الحجل: کبک الغراب: زاغ الشّاهین: شاهین الصّقر: باز مالک الحزین: لک لک البازی: باشه الدّواجن: مرغ های اهلی یا مرغ های فارم مرغ داری **کار خانه گی** معلم محترم (الواجب المنزلی) را به شاگردان کار خانه گی می‌دهد.	شاگردان کلمه های تمرین هفتم را درجمله استعمال می کنند. – اشتریتُ القفص – سمعت تغرید البلبل. – الحبسُ محزنٌ – الحریة سعادة. شاگردان به ترتیب زیر جاهای خالی تمرین هشتم را پر می کنند ۱– الدّجاجة. ۲– الببغاء. ۳– الدّیک. ۴– الطّاووس ۵– الهدهد. شاگردان کلمه ها را مقابل ضد شان می‌نویسند: – صادق – کاذب – حریة – حبس – یوم – لیل – عاد – ذهب – مات – عاش